

Jaarverslag 2019

**Gemeente
De Ronde Venen**

Domein 1 - Sociaal domein

Domein 1 - Visie, doelen en acties

Visie op het domein

In onze gemeente kun je gezond en veilig opgroeien en zo gezond mogelijk oud worden. Investeren in de jeugd zien wij als een investering in de toekomst. Dit bereiken we door een gunstig opvoedklimaat te scheppen waar goed onderwijs bereikbaar en passend is, verschillende activiteiten voor kinderen worden georganiseerd, het gezin centraal staat en zorg dichtbij geregeld is. We willen dat inwoners meedoen in de samenleving door het hebben van (vrijwilligers)werk of het volgen van onderwijs, studie en opleiding. We gaan daarbij uit van de eigen kracht van onze inwoners, waarbij de gemeente inspringt als het niet zelfstandig lukt. Onze ouderen worden in staat gesteld voor zichzelf te zorgen en een sociaal netwerk op te bouwen en te behouden. Inwoners zijn betrokken bij hun omgeving en kijken naar elkaar om.

Bij hulp, ondersteuning en zorg ligt de nadruk op preventie. Voorkomen is immers beter dan genezen. We richten onze zorg en ondersteuning zoveel mogelijk in dat er sprake kan zijn van vroegsignalering door professionals zoals de huisarts, wijkverpleging, kraamzorg en het onderwijs. Daarbij zijn regels dienend, dit wil zeggen dat wij administratieve lasten verlichten voor het aanvragen van zorg door onze inwoners en voor de professionals die zorg leveren.

Sport en bewegen zijn bijna vanzelfsprekend onderdeel van ieders leven. Naast gezondheid heeft sporten een belangrijke ontmoetingsfunctie en draagt het bij aan sociale cohesie. De leefomgeving van onze inwoners en onze (sport) accommodaties worden nog beter ingezet om bewegen leuker en uitnodigender te maken.

Wat hebben we bereikt in 2019?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31/12/2019
1.1	Iedereen in De Ronde Venen doet mee	1.1.1 Het Werkcentrum is voor de inwoners en ondernemers het centrum voor werk en inkomen	In uitvoering
		1.1.2 De kwetsbare jongeren zijn in beeld en krijgen ondersteuning gericht op school of werk	Uitgevoerd
		1.1.3 Inzet op het voorkomen van problematische schulden	Vertraagd
		1.1.4 Er is een passende taalaanpak voor laaggeletterdheid	Uitgevoerd

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31/12/2019
		1.1.5 Uitvoering pilot Aansluiting technisch onderwijs – arbeidsmarkt	Uitgevoerd
		1.1.6 Voorbereiding op de wet inburgering nieuwkomers	In uitvoering
1.2	De wijk is een prettige en veilige leefomgeving	1.2.1 Er is een integraal en breed gedragen plan voor ouderen	Vertraagd
		1.2.2 Uitvoering van het convenant Dementievriendelijke gemeente	Uitgevoerd
		1.2.3 De overgang van Maatschappelijke opvang en beschermd wonen wordt voorbereid	In uitvoering
1.3	Inwoners leven gezond	1.3.1 Samen met de regio werken aan realisatie van een toereikende eerstelijns gezondheidszorg	In uitvoering
		1.3.2 Opstellen en uitvoeren integrale aanpak op het thema gezond leven	Vertraagd
		1.3.3 Faciliteren van het plaatsen van AED's in de openbare ruimte	Uitgevoerd
		1.3.4 Verbinden van samenwerkingspartners die sport- en beweegactiviteiten organiseren	In uitvoering
1.4	Ouders voeden op met vertrouwen	1.4.1 Opstellen (concept)jeugdbeleidsplan	In uitvoering
		1.4.2 Talentontwikkeling van kinderen en jongeren stimuleren op het gebied van techniek	Uitgevoerd
		1.4.3 Intensiveren van het bestuurlijk overleg met kind-organisaties	Uitgevoerd
1.5	Inwoners zorgen voor zichzelf	1.5.1 Uitvoeren van het armoedepreventieplan samen met onze partners en inwoners	Vertraagd

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31/12/2019
		1.5.2 Samen met de Voedselbank de problematiek van hun gebruikers aanpakken	Uitgevoerd
		1.5.3 Toegang tot de zorg wordt dichtbij georganiseerd	In uitvoering
		1.5.4 Minder bureaucratie bij toegang tot zorg	In uitvoering
1.6	Inwoners kijken om naar anderen	1.6.1 We verbreden de ondersteuning van (jonge) mantelzorgers samen met onze partners	In uitvoering
		1.6.2 Initiatieven van inwoners worden actief gefaciliteerd	Uitgevoerd
1.7	Optimaliseren van de bedrijfsvoering in het sociaal domein	1.7.1 Implementeren beheersmaatregelen op de uitgaven jeugdhulp en zorgen voor toereikende sturingsinformatie	In uitvoering
		1.7.2 Uitvoeren van de pilot resultaatgericht werken met als doel te komen tot een heldere terugkoppeling over de resultaten en de kosten	In uitvoering
		1.7.3 Voorbereiden van het nieuwe inkoop en subsidiebeleid 2020	In uitvoering

Doelstellingen

1.1 Iedereen in De Ronde Venen doet mee

Acties

1.1.1 Het Werkcentrum is voor de inwoners en ondernemers het centrum voor werk en inkomen

Kwaliteit

In 2019 is de Participatiekoers 2019 -2023 vastgesteld. Het aantal personen in uitkeringen is gedaald tot onder de 500.

Het Werkcentrum heeft zich doorontwikkeld als centraal punt voor werk in 2019. Het Werkcentrum brengt de lokale en regionale vraag (vacatures, participatieplaatsen) bij de inwoner door toegang te bieden tot het aanbod (kandidaten) en andersom. Het Werkcentrum stelt werk boven een uitkering. De dienstverlening is, als dit tot de mogelijkheden van de inwoner behoort, primair gericht op het vinden van werk. Wanneer een werkzoekende zich heeft gemeld bij de poort wordt de werkzoekende direct opgepakt in de dienstverlening van het Werkcentrum. De dienstverlening van het Werkcentrum start met een werkintake. Parallel wordt een beoordeling van de uitkeringsaanvraag gedaan middels een inkomensintake door het kernteam. Uitgangspunt in dit zogenaamde integrale intakeproces is 'de werkzoekende is op zoek naar werk, niet naar een uitkering'.

De Werknemers sociale werkplaats (verder: Wsw-ers) zijn allen op een (dezelfde) werkplek werkzaam via de nieuwe verschillende stichtingen. De Wsw-ers zijn goed in beeld bij de jobcoaches/trajectbegeleiders van het Werkcentrum. De overgenomen trajectbegeleiders van Pauw Bedrijven zijn in dienst van gemeente De Ronde Venen en werken bij Kringkoop.

1.1.2 De kwetsbare jongeren zijn in beeld en krijgen ondersteuning gericht op school of werk

Kwaliteit

Kwetsbare jongeren zijn jongeren die een verhoogd risico lopen om voortijdig de school te verlaten en daarmee geen startkwalificatie behalen of een duurzame plek op de arbeidsmarkt vinden.

Omdat gemeente De Ronde Venen het belangrijk vindt dat jongeren de kans krijgen om mee te doen in de samenleving, is er een casusregisseur in het kernteam werkzaam die zich met name richtte op de bovenwettelijke, preventieve taken van het Regionaal Bureau Leerplicht (verder: RBL). De casusregisseur is de verbindende schakel tussen onderwijs, het Kernteam, Werkcentrum en RBL. De regisseur begeleidt zelf jongeren of zorgt dat een samenwerkingspartner dit doet.

Het effect is dat het RBL bij zorg gerelateerde problematiek eerder naar het kernteam opschaalt of doorgeleidt naar bijvoorbeeld het Werkcentrum. Ook denkt de casusregisseur met de jongeren mee om te komen tot de beste oplossing om deel te kunnen blijven nemen aan het onderwijs en/of arbeidsmarkt. De doorontwikkeling van de leerwerkplaats op preventie is zichtbaar in de samenwerking met de scholen. De casusregisseur verwijst jongeren in samenwerking met de scholen en het RBL door naar de leerwerkplaats voor kortdurende begeleiding richting meer zelfstandigheid.

De kwetsbare jongeren zijn in beeld doordat efficiënte werkprocessen zijn gecreëerd voor een goede samenwerking tussen het RBL, Kernteam en het Werkcentrum. De kosten voor de casusregisseur zijn structureel in de begroting opgenomen.

1.1.3 Inzet op het voorkomen van problematische schulden

1.1.4 Er is een passende taalaanpak voor laaggeletterdheid

Kwaliteit

De meeste van de 21 voorstellen voor een passende taalaanpak zijn in 2019 uitgevoerd. Het project Aanpak Nederlandse taal is verlengd, omdat de uitvoering van enkele voorstellen meer tijd kostte. Omdat veel gemeentelijke brieven en formulieren voor inwoners moeilijk te begrijpen zijn, is een apart project Brieven en formulieren vereenvoudigen gestart. In dit project worden brieven versimpeld tot niveau A2 (niveau eind basisschool) voor doelgroepen die meer dan gemiddeld moeite hebben met Nederlands. De kosten voor de passende taalaanpak worden gefinancierd uit de € 30.000 die in het coalitieakkoord hiervoor beschikbaar waren gesteld.

1.1.5 Uitvoering pilot Aansluiting technisch onderwijs – arbeidsmarkt

1.1.6 Voorbereiding op de wet inburgering nieuwkomers

1.2 De wijk is een prettige en veilige leefomgeving

Acties

1.2.1 Er is een integraal en breed gedragen plan voor ouderen

Kwaliteit

Door met inwoners en partners in gesprek te gaan is duidelijk geworden waar de vraagstukken van inwoners (55+) zitten op het gebied van wonen, gezondheid, eenzaamheid, armoede en werk. Er wordt voor gekozen om deze thema's niet terug te laten komen in een integraal ouderenbeleid, maar terug te laten komen in de beleidsstukken behorende bij deze thema's. De opgehaalde informatie voor het Actieplan 55+ is inmiddels gebruikt voor de Woonvisie, Participatiekoers en het beleidsplan Armoede & Schulden. Ook bij de in 2020 op te stellen Gezondheidsnota wordt deze informatie meegenomen.

1.2.2 Uitvoering van het convenant Dementievriendelijke gemeente

Kwaliteit

Projectplan dementievriendelijk heeft twee pijlers:

1. Optimale voorzieningen voor inwoners met dementie en hun mantelzorgers, zoals dagopvang en respijtzorg en ondersteuning zoals dementieconsultanten en thuiszorg.
2. Voorlichting en training. Bewustwording en draagvlak. Doel van die pijler is het creëren van een veilige omgeving.

Het certificaat 'Dementievriendelijke gemeente' is in september 2019 behaald. Het lespakket 'Samen dementievriendelijk' is gelanceerd, ontwikkeld in samenwerking met leerlingen van het VeenLanden College. Dit lespakket is gratis ter beschikking gesteld aan alle middelbare scholen in Nederland. De training 'GOED omgaan met dementie' van Samen dementievriendelijk wordt gratis aangeboden, alleen ondernemers wordt gevraagd om een bijdrage. In deze training wordt geleerd wat dementie is, hoe je het herkent en hoe je ermee kunt omgaan. Er wordt hierbij ingezet op meerdere specifieke doelgroepen: inwoners, ondernemers, zorginstellingen, hulpverleners, jongeren en de eigen organisatie. In 2019 zijn zo'n 1.000 mensen in De Ronde Venen getraind. Plus ruim 200 medewerkers van de gemeente.

1.2.3 De overgang van Maatschappelijke opvang en beschermd wonen wordt voorbereid

Kwaliteit

De financiering van maatschappelijke opvang en beschermd wonen loopt nu via de centrumgemeente Utrecht, maar het rijk heeft de intentie om vanaf 1 januari 2022 (Beschermd Wonen) deze middelen uit te keren aan alle individuele gemeenten. Dit vraagt van de gemeente om voorbereid te zijn op de komst van deze taak. Op regionaal niveau (Utrecht-West) wordt op dit moment de laatste hand gelegd aan het regioplan/afsprakenkader Utrecht-West, waarin afspraken gemaakt over samenwerking en (gedeelde) voorzieningen in de regio. Daarnaast wordt gewerkt aan een lokaal uitvoeringsplan waarin wordt toegewerkt naar een sociale infrastructuur voor de GGZ-doelgroep.

1.3 Inwoners leven gezond

Acties

1.3.1 Samen met de regio werken aan realisatie van een toereikende eerstelijns gezondheidszorg

Kwaliteit

In 2019 is het onderzoek dat Readelijk heeft gedaan rondom de keten van spoedzorg afgerond. De uitkomsten zijn gedeeld met de stakeholders. Gezamenlijk is een start gemaakt met het opstellen van een nieuwe samenwerkingsagenda voor 2020.

In 2019 hebben we als gemeente De Ronde Venen deelgenomen aan het Zorgbeeld regio Woerden dat op initiatief door ziekenhuis Anthonius wordt opgesteld. Samen met zorgaanbieders uit de regio en de gemeente Woerden wordt een regionale visie opgesteld. Speciale aandacht in de visie heeft de groep ouderen binnen de regio. Daarnaast wordt er samengewerkt rondom de ontwikkelingen in de GGZ. Verdere uitwerking van het Zorgbeeld wordt in 2020 gedaan.

1.3.2 Opstellen en uitvoeren integrale aanpak op het thema gezond leven

1.3.3 Faciliteren van het plaatsen van AED's in de openbare ruimte

1.3.4 Verbinden van samenwerkingspartners die sport- en beweegactiviteiten organiseren

1.4 Ouders voeden op met vertrouwen

Acties

1.04.1 Talentontwikkeling van kinderen en jongeren stimuleren op het gebied van techniek

1.4.1 Opstellen (concept)jeugdbeleidsplan

1.4.3 Intensiveren van het bestuurlijk overleg met kind-organisaties

Kwaliteit

Twee keer per jaar heeft de wethouder bestuurlijk overleg met kind organisaties en ketenpartners, zoals de GGD en Bibliotheek. Daarnaast is er sinds 2019 kernoverleg met de schooldirecteuren en de kinderopvang. De gemeente faciliteert deze kernoverleggen. Actuele, inhoudelijke thema's worden besproken, waar bestuurlijk geen input op geleverd kan worden. Doordat actuele thema's bestuurlijk besproken worden en daarnaast inhoudelijk in de kernoverleggen blijven de verschillende ketenpartners met elkaar in overleg. Er worden beslissingen genomen en keuzes gemaakt die vroegtijdige signalering van problemen bevorderen, zodat intensieve zorg wordt voorkomen.

De komende jaren wordt de gemeente gekort op het rijksbudget aangezien het aantal wegingskinderen in de gemeente afneemt. Dat betekent dat er minder geld beschikbaar is voor Voor- en Vroegschoolse Educatie en de huidige preventieve acties vanuit de Samenwerkingsagenda Onderwijs tegen elkaar afgewogen moeten worden. Wat wordt voortgezet, wat kan anders, is er co-financiering mogelijk, wat doen we niet meer?

Verder stond in 2019 burgerschapsvorming in de aandacht. Onder meer door de benoeming van de kinderburgemeesters, de oproep naar scholen om deel te nemen aan het lespakket kinderraad en de aanzet tot de uitreiking van de jeugdlintjes in januari 2020.

1.5 Inwoners zorgen voor zichzelf

Acties

1.5.1 Uitvoeren van het armoedepreventieplan samen met onze partners en inwoners

Kwaliteit

In 2019 is met professionals en inwoners intensief gewerkt aan verbetering van de uitvoering en het opstellen van een beleidsplan. Gegevens van het Datalab (samenwerking met o.a. CBS) over de aard en omvang van de armoede- en schuldenproblematiek zijn gebruikt als basis. We spraken van 'Ontwikkelagenda armoede' in plaats van armoedepreventieplan zoals in de Programmabegroting stond. Het beleidsplan armoede en schulden en de Evaluatie Ontwikkelagenda 2019 zijn in januari 2020 aan de raad voorgelegd.

1.5.2 Samen met de Voedselbank de problematiek van hun gebruikers aanpakken

Kwaliteit

We keken samen met de Voedselbank en de cliënten die voedselpakketten krijgen, waarom deze cliënten niet voor zichzelf kunnen zorgen. De achterliggende problematiek brengen we in kaart en we zorgen in gezamenlijkheid voor een plan, zodat deze cliënten niet meer afhankelijk zijn van de voedselpakketten. Wij werkten samen met de Voedselbank om huishoudens met complexe problematiek te signaleren en in de kernteams op te pakken. De gemeente betaalt voor de Voedselbank de huisvesting, gas, water en licht.

1.5.3 Toegang tot de zorg wordt dichtbij georganiseerd

1.5.4 Minder bureaucratie bij toegang tot zorg

1.6 Inwoners kijken om naar anderen

Acties

1.6.1 We verbreden de ondersteuning van (jonge) mantelzorgers samen met onze partners

Kwaliteit

In 2019 zijn er verschillende activiteiten geweest om met name jonge mantelzorgers te bereiken en het onderwerp onder de aandacht te brengen. Helaas heeft dit tot nu toe niet geresulteerd in meerdere aanmeldingen bij Mantelzorg De Ronde Venen.

In 2020 staat de evaluatie van het huidige aanbod en de behoeften onder mantelzorgers gepland. Uit deze evaluatie volgen acties voor het verbreden van de ondersteuning voor mantelzorgers.

1.6.2 Initiatieven van inwoners worden actief gefaciliteerd

Kwaliteit

Het bewonersbudget 2019 is aangewend voor de volgende werkzaamheden:

1. Buurtbemiddeling, een samenwerking met Groen-West, Tympaan-De Baat en Kwadraad;
2. Ondersteunen van inwonersinitiatieven. Voorbeelden zijn de ontmoetingstuin Bijleveld, herinrichting Zwanenpark met schoolmoestuin in Vinkeveen, Buurderij van Dam in Wilnis, natuurspeelplaats in het Speelwoud in Wilnis, kinderspeelplaats en jeu de boulesbaan in Amstelhoek. En diverse groenprojecten door de hele gemeente;
3. Ondersteuning van bewonersplatforms in wijken en dorpen.

De ondersteuning vanuit de gemeente bestaat uit verschillende vormen: kennis, geld, materialen en netwerk-contacten.

1.7 Optimaliseren van de bedrijfsvoering in het sociaal domein

Acties

1.7.1 Implementeren beheersmaatregelen op de uitgaven jeugdhulp en zorgen voor toereikende sturingsinformatie

Kwaliteit

De kwaliteit van de data in onze systemen is van steeds hogere kwaliteit, daarmee kunnen we betrouwbaardere analyses uitvoeren. Ook een tijdigere en vollediger facturatie door zorgaanbieders helpt daarbij. De concern-controller heeft adviezen uitgebracht voor het implementeren van beheersmaatregelen. Het is van belang om de financiële administratie en de administratie van de Kernteams en het Werkcentrum nog beter op elkaar aan te sluiten. Hiervoor worden in 2020 afspraken gemaakt.

1.7.2 Uitvoeren van de pilot resultaatgericht werken met als doel te komen tot een heldere terugkoppeling over de resultaten en de kosten

1.7.3 Voorbereiden van het nieuwe inkoop en subsidiebeleid 2020

Kwaliteit

Het project 'Inkoop tenzij' is gestart en we stellen in samenwerking met maatschappelijke partners een uitgangspuntennotitie voor subsidieverstrekking op.

Regionaal zijn met de deelnemende Utrecht-West gemeenten de inkoopkaders voor de nieuwe inkoop jeugdhulp en Wmo (begeleiding) vanaf 2021 onderzocht. Begin januari 2020 is besloten samen met Woerden, Montfoort en Oudewater de inkoop vanaf 1 januari 2021 via Open House vorm te geven.

Domein 1 - Indicatoren BBV

Overzicht indicatoren BBV domein 1

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019
1. Meedoen				
1	Personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners	17,9	17,9	16,1
2	Netto arbeidsparticipatie (% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking)	69,2	69,9	gegevens niet beschikbaar
3	Banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar	620,6	637,6	644,1
4	Re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar	10,5	13,2	gegevens niet beschikbaar
5	Score voor participatie	-	7,6	-
2. Veilig leven				

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019
6	Percentage senioren dat aangeeft voldoende ondersteuning te ondervangen om veiliger thuis te kunnen blijven wonen	-	14	-
3. Gezond leven				
7	Percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder	gegevens niet beschikbaar	gegevens niet beschikbaar	gegevens niet beschikbaar
4. Opvoeden met vertrouwen				
8	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen	4	4	gegevens niet beschikbaar
9	Percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar	6,7	6,7	6,8
10	Percentage jongeren met jeugdbescherming	0,5	0,6	0,7
11	Percentage jongeren (12 - 22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12 - 22 jaar)	0,3	0,3	0,3
12	Relatief verzuim per 1.000 leerplichtigen	43,2	22	35,2
13	Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtigen	0,9	1,5	0,9
14	Percentage voortijdig schoolverlaters (alle onderwijsvormen)	1,34	1,28	gegevens niet beschikbaar

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019
5. Voor jezelf zorgen				
15	Mate van eenzaamheid onder volwassenen	-	8,5	-
16	Mate van eenzaamheid onder 65 plussers	-	7,9	-
17	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO per 1.000 inwoners	33	35	37
18	Score voor zelfredzaamheid	-	8,1	-
19	Score voor financiële zelfredzaamheid	-	7,5	-
6. Naar elkaar omkijken				
20	Percentage volwassen mantelzorgers dat aangeeft zwaar belast of overbelast te zijn	-	3	-
21	Percentage mantelzorgers 65-plussers dat aangeeft zwaar belast of overbelast te zijn	-	2	-
22	Score voor sociale kwaliteit/cohesie	-	6,7	-

Toelichting op de indicatoren

De indicatoren 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 en 17 worden door alle gemeenten opgenomen in hun begroting en verantwoording. De cijfers komen van waarstaatjegemeente.nl. De overige indicatoren zijn specifiek voor de gemeente De Ronde Venen ontwikkeld conform besluitvorming door de raad in juni 2019. De metingen van deze indicatoren vinden tweejaarlijks plaats, met 2018 als startpunt. Voor de jaren 2017 en 2019 zijn daarom geen cijfers te noemen.

In bovengenoemd voorstel was Jeugdwerkloosheid een van de indicatoren onder Meedoen. Dit was een landelijke indicator die komt te vervallen, daarom is hij niet opgenomen in het overzicht.

Nr. Toelichting

1	We zien het afgelopen jaar een daling in het aantal uitkeringen en het aantal personen dat een uitkering ontvangt.
2	gegevens niet beschikbaar
3	Vanwege de gunstige economische ontwikkelingen is het aantal banen in 2019 toegenomen
4	Gegevens niet beschikbaar
7	Gegevens niet beschikbaar
8	Gegevens niet beschikbaar via waarstaatjegemeente.nl . In onze eigen administratie zien we dat op 31 december 2019 134 gezinnen met kinderen een uitkering ontvingen.
9	Het genoemde cijfer betreft de eerste helft van 2019. Het percentage is licht gestegen. Dat wil zeggen dat het aantal kinderen met jeugdhulp niet enorm toeneemt. De kosten van jeugdhulp zijn wel sterk gestegen in 2019. Dit komt voornamelijk omdat er meer en intensievere trajecten worden ingezet.
10	Het genoemde cijfer betreft de eerste helft van 2019. We zien een lichte stijging, het gaat om circa 55 kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel.
11	Het genoemde cijfer betreft de eerste helft van 2019. Dit percentage blijft gelijk. Het gaat om 15 kinderen in De Ronde Venen.
12	Deze cijfers komen direct uit het jaarverslag van het Regionaal Bureau Leerplicht en niet van waarstaatjegemeente.nl , omdat ze daar nog niet beschikbaar waren.
13	Deze cijfers komen direct uit het jaarverslag van het Regionaal Bureau Leerplicht en niet van waarstaatjegemeente.nl , omdat ze daar nog niet beschikbaar waren.
14	Gegevens niet beschikbaar. In schooljaar 2017/2018 heeft 3,8% van de 883 leerlingen vanuit het MBO de school verlaten zonder startkwalificatie te hebben behaald. Het cijfer inclusief leerlingen van het voortgezet onderwijs is niet bekend.
17	Het genoemde cijfer betreft de eerste helft van 2019. Het aantal is licht gestegen. Dat is vergelijkbaar met de cijfers die we eerder presenteerden in de Monitor Sociaal Domein.

Domein 1 - Verbonden partijen

1. Kansis (Stichting Beschut Werk)

Deze stichting is het leer-werkbedrijf van Stichtse Vecht. Als gemeente De Ronde Venen kopen wij hier beschutte werkplekken in voor de doelgroep.

2. WerkwIJs (Stichting Schoonmaakwerk)

Deze stichting heeft de schoonmaakwerkzaamheden overgenomen van voormalig PAUW Bedrijven. Bij deze stichting werken een aantal inwoners van onze gemeente met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt.

3. Kansis Groen (Stichting Groenwerk)

Deze stichting heeft de werkzaamheden voor groenvoorzieningen overgenomen van de voormalige PAUW Bedrijven. Bij deze stichting werken een aantal inwoners van onze gemeente met een afstand tot de reguliere arbeidsmarkt.

4. Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Regio Utrecht (GGDrU)

Namens de gemeenten voert de GGDrU de gemeentelijke verplichtingen uit De Wet Publieke Gezondheid uit. Het gaat om de organisatie van gezondheidszorg bij rampen, in samenwerking met andere veiligheidsorganisaties. Daarnaast gaat het om voorkomen en bestrijden van ziekte epidemieën. De jeugd-gezondheidszorg 0 tot 18 jaar is een taak die bij de GGDrU is belegd. Daarnaast heeft de GGDrU de taak om de gezondheidstoestand te monitoren. Tenslotte heeft de GGDrU taken in het kader van de Wet Kinderopvang, namelijk de inspectie van Kindercentra en voert de GGDrU het WMO-toezicht uit.

In 2019 voerde de GGDrU haar taken volgens afspraak uit. We versterkten de verbinding met de raad door het instellen van raadsrapporteurs.

Domein 1 - Wat zou het kosten en wat heeft het gekost?

Sociaal domein

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2018	Begroting 2019 voor wijziging	Wijzigingen 2019	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019	Vershil 2019
Programma 4 Onderwijs						
Lasten	4.232	3.746	-28	3.718	3.435	283
Baten	759	298	0	298	335	-37
Totaal	3.473	3.448	-28	3.420	3.100	320

Programma						
6 Sociaal domein						
Lasten	29.861	30.528	575	31.103	32.899	-1.796
Baten	8.040	8.139	404	8.543	8.828	-285
Totaal	21.821	22.389	171	22.560	24.071	-1.511
Totaal	25.294	25.837	143	25.981	27.171	-1.191

Toelichting op het financieel resultaat

We verantwoorden onze financiële cijfers op hoofdlijnen. Dat betekent dat we alleen afwijkingen van € 50.000 of hoger toelichten. De post "diversen" gaat telkens over één of meerdere afwijkingen die kleiner zijn dan € 50.000. Posten die politiek relevant zijn lichten we wel toe.

Bij de toelichting op het financiële resultaat nemen we **voordelen** op als een **positief bedrag** en **nadelen** als een **negatief bedrag**. We ronden de bedragen af op € 1.000. Het kan zijn dat er in één overzicht of tussen overzichten afrondingsverschillen voorkomen.

Bestuurlijk is afgesproken om inzicht te verstrekken in de meerjarige financiële ontwikkeling van het sociaal domein. Hiervoor is een aparte rapportage opgenomen in de jaarrekening 2019.

Financiële analyse programma 4. Onderwijs (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
1	De nettokosten van leerlingenvervoer zijn € 110.000 lager uitgevallen. In de begroting 2020 en verder is hiermee rekening gehouden.	110	V
2	Op de gemeentelijke bijdrage voor peuteropvang is door een lager aantal afgenomen uren een voordeel ontstaan van € 77.000.	77	V
3	Er is een voordeel ontstaan van € 73.000 op de kosten van onder meer onderhoud, belastingen, energie van onderwijshuisvesting.	73	V
4	Diversen verschillen zorgen voor een voordeel van € 31.000.	31	V
5	Binnen dit programma is een voordeel van € 29.000 ontstaan op de capaciteitskosten. In de paragraaf	29	V

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
	bedrijfsvoering is een totaaloverzicht van deze kosten opgenomen.		
	Totaal	320	V

Financiële analyse programma 6 Sociaal domein (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
1	Er zijn meer en intensievere trajecten uitgevoerd in de jeugdhulp. Dit zorgt voor extra kosten. De gemeenteraad hebben we hiervan op de hoogte gebracht via informatienota's en mondelinge toelichtingen. In maart 2020 zijn de uitkomsten besproken in de raadscommissie commissie Algemeen Bestuurlijke Zaken/Financiën en Samenleving en Inwonerszaken.	-1.458	N
2	Voor het uitvoeren van de taken van de sociale werkvoorziening is vanaf 2019 een netwerk opgezet van organisaties die werkplekken voor de doelgroep organiseren of administratieve werkzaamheden uitvoeren. Met deze organisaties zijn afspraken gemaakt over de taken en de financiën. Door CAO-verhogingen zijn de salarissen hoger uitgevallen. Tevens zijn de detacheringssinkomsten lager dan verwacht en zijn de opstartkosten hoger uitgevallen. Samen zorgt dit voor een nadeel van € 328.000.	-328	N
3	Het aantal personen dat gebruik maakt van individuele voorzieningen Wmo is toegenomen. Voorbeelden van individuele begeleiding zijn: <ul style="list-style-type: none"> • hulp bij de administratie (overzicht krijgen over facturen, contracten, verzekeringen, enzovoort); • hulp bij het boodschappen doen; • hulp met het afhandelen van post; • hulp bij het bedienen van apparaten; • hulp bij het innemen van medicatie; • vaardigheden oefenen, zoals schrijven en rekenen; • woonbegeleiding; • praktische pedagogische thuishulp en gezinsondersteuning. 	-281	N

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
	Hiervoor is € 1.300.000 beschikbaar en de bestedingen zijn € 1.581.000. Dit zorgt voor een nadeel van € 281.000.		
4	Diverse verschillen zorgen voor een nadeel van € 155.000.	-155	N
5	Inwoners mogen -als is voldaan aan een aantal voorwaarden - zelf zorg inkopen via de persoonsgebonden budgetten. In 2019 is hier € 100.000 meer aan besteed. Hiervan heeft € 80.000 betrekking op de Wmo en € 20.000 betrekking op de jeugdhulp.	-100	N
6	Het gemeentelijk armoedebeleid bevat meerdere instrumenten. Bij elkaar was hiervoor € 1.005.000 beschikbaar en hiervan is € 807.000 besteed. Het restant van € 198.000 zorgt voor een voordeel.	198	V
7	Binnen dit programma is een voordeel van € 434.000 ontstaan op de capaciteitskosten. Dit voordeel is vooral ingezet om managementtaken te versterken. De kosten van management zijn in overeenstemming met landelijke richtlijnen verantwoord bij het onderdeel overhead in domein 3. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht van deze kosten opgenomen.	434	V
Onderuitputting incidentele budgetten die verrekend zijn met de reserves:			
8	Er zijn achttien incidentele budgetten die betrekking hebben op dit programma. Bij elkaar was € 920.000 beschikbaar waarvan € 741.000 is besteed. Het restant van € 179.000 zorgt voor een voordeel. Een totaaloverzicht van deze budgetten is opgenomen in de jaarrekening met 2019 bij het onderdeel 'Overzicht van incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves'.	179	V
Totaal		-1.511	N

Domein 2 - Economie, wonen en fysieke leefomgeving

Domein 2 - Visie, doelen en acties

Visie op het domein

Door in te zetten op het behoud van jongeren en jonge gezinnen en het aantrekken van deze doelgroepen vanuit de regio, zorgen wij dat De Ronde Venen een economisch sterke gemeente blijft. De woningvoorraad in De Ronde Venen dient daarvoor betaalbaar, duurzaam en divers te zijn en goed inzetbaar te zijn voor de diverse leeftijds- en doelgroepen. Als gemeente staan wij dan ook voor een grote complexe woningopgave.

De complexiteit is gelegen in de omvang van de opgave, in relatie tot de mogelijkheden waar we kunnen bouwen gecombineerd met de energietransitie en de druk op de mobiliteit. Hierbij zullen wij alle woonvormen bekijken om te voldoen aan de wensen van de woonvisie. Dat betekent dat deze urgentie ons dwingt tot het maken van keuzes, zodat wij een aantrekkelijke woongemeente blijven. Essentieel hierin is de samenwerking met provincie, woningcorporatie, inwoners, marktpartijen en beleggers. Door dit alles heen speelt ook onze duurzaamheidsambitie.

Naast deze samenwerking is ook een organisatie die integraal werkt van belang, zodat werk, ondernemerschap, onderwijs, groen, sport, zorg en recreatie als vanzelfsprekend met elkaar in verbinding staan. Dit zal vorm gaan krijgen in de verschillende pilots van de omgevingswet. Als vraagstukken integraal worden benaderd kunnen we komen tot juiste afwegingen en daardoor een hoog en passend voorzieningenniveau in onze dorpen en dus een goede leefbaarheid voor onze inwoners realiseren.

In 2040 willen we per saldo geen CO₂ meer uitstoten. Dit betekent dat op een duurzame wijze voorzien moet worden in de energievraag. Hiermee dragen we bij aan de doelstellingen van het klimaatakkoord van Parijs om de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder de 2°C. Ons karakteristieke landschap dat sterk is gevormd door winning van veen en turf, zal opnieuw voorzien in onze energievraag. Onze gemeente ontwikkelt zich als circulaire economie; producten eindigen niet langer als afval, maar zijn grondstof van nieuwe producten. De gemeente neemt een stimulerende rol en faciliteert daarnaast initiatieven voor duurzame opwek. We willen daarbij als 'snelle volger' op het vinkentouw zitten van ontwikkelingen van koplopergemeenten. Om deze ambities te realiseren zijn wij in grote mate afhankelijk van keuzes en initiatieven van inwoners, boeren en bedrijven. Dit vraagt om nieuwe manieren van samenwerken. We staan open voor initiatieven uit de samenleving. Om dit te ondersteunen vereenvoudigen of schrappen we procedures en zorgen we voor duidelijke en toegankelijke informatievoorziening. Dit vraagt om een proactieve houding, waarin wij inwoners actief informeren over bestaand en komend beleid en uitvoering, wat een andere vraag neerlegt bij de manier van communiceren en een cultuurverandering van de organisatie impliceert.

Groen is een essentiële functie van onze openbare ruimte. Onze gemeente is een groene hart gemeente, het is dan ook belangrijk dat dit te beleven is in elk dorp. We gaan zorgvuldig om met onze bomen en bij bouwontwikkelingen of vervanging van wegen, wordt gekeken naar passende bomen en ingezet op verzorgd eigentijds groen. Eigentijds groen en daarbij horend kwalitatief hoogwaardiger onderhoud, zal bijdragen aan een positieve beleving van het groen in de openbare ruimte. Door te zorgen voor passend groen verminderen we gezondheidsrisico's, maar bieden we ook ruimte aan

jongeren en volwassenen om te bewegen en sporten. We richten onze openbare ruimte in met beweegtuinen en natuurlijke sporttoestellen. Daarnaast geeft ons groen ruimte om elkaar te ontmoeten, op bankjes om van het uitzicht te genieten, te lezen en uit te rusten.

Wat hebben we bereikt in 2019?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31/1 2/2019	
2.01	Verbeteren van het ondernemers- en vestigingsklimaat voor ondernemers	2.01.1	Toekomstbestendig maken en in stand houden van winkels en horeca in de dorpen	Uitgevoerd
		2.01.2	Voldoende ruimtelijke uitbreidingsmogelijkheden voor de lokale bedrijven	Uitgevoerd
		2.01.3	Digitaal ondernemersloket inrichten	Uitgevoerd
		2.01.4	Verbeteren dienstverleningsprocessen	In uitvoering
2.02	Een betaalbaar, duurzaam en divers woonaanbod in 2025 dat beschikbaar is voor de diverse leeftijds- en doelgroepen	2.02.1	Bouwen van woningen voor senioren en jongeren/ jonge gezinnen	Uitgevoerd
		2.02.2	Realiseren van betaalbare woningen	Uitgevoerd
		2.02.3	Bouwen volgens de woonvisie/nieuwe ontwikkellocaties voor woningbouw	In uitvoering
2.03	Verbeteren van bereikbaarheid en (fiets)veiligheid	2.03.1	Verbeteren bereikbaarheid en doorstroming N201	In uitvoering
		2.03.2	Verbeteren parkeermogelijkheden	In uitvoering
		2.03.3	De invloed van de gemeente op de uitvoering van OV zo efficiënt mogelijk inzetten	In uitvoering
		2.03.4	De veiligheid van de 'zwakke' verkeersdeelnemers verbeteren	In uitvoering

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31/1 2/2019
		2.03.5 Stimuleren van fietsgebruik in de gemeente	Uitgevoerd
		2.03.6 Het openhouden van de verbinding Amstelhoek - Uithoorn via de prinses Irenebrug	Gereed
2.04	De omgevingswet implementeren, opgavegericht en samen met inwoners	2.04.1 De pilot Omgevingsvisie voor Mijdrecht (incl. bedrijventerreinen) wordt afgerond en het voorontwerp van de pilot Omgevingsplan bedrijventerreinen is gereed	In uitvoering
		2.04.2 Extra innovatie-impuls herontwikkelingsproject op basis van de Omgevingswet	In uitvoering
		2.04.3 In 2019 bereiden we ons verder voor op de milieutaken die met de Omgevingswet overgaan van provincie en Rijk naar gemeente	In uitvoering
		2.04.4 Starten uitvoeringsprogramma milieuaspecten	Uitgevoerd
		2.04.5 Bestaand beleid en regelgeving fysiek domein is in kaart gebracht en er ligt een voorstel voor verbetering van samenhang, begrijpelijkheid en toegankelijkheid	In uitvoering
		2.04.6 De mogelijkheden om invulling te geven aan de lokale afwegingsruimte die de Omgevingswet biedt worden in kaart gebracht en besproken in de gemeenteraad	In uitvoering
		2.04.7 De in 2018 opgestelde kernrandzonevisie is afgerond en er moet een omgevingsplan voor worden opgesteld	In uitvoering

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31/1 2/2019	
2.05	Met het oog op onze verantwoordelijkheid als gemeente voor duurzame ontwikkeling: het bereiken en in stand houden van een veilige, schone en gezonde fysieke leefomgeving (o.a. milieu, afval en riolering) voor nu en de toekomst	2.05.1	Odru laten inspelen op de Omgevingswet	In uitvoering
		2.05.2	Aanpak van lood in bodem	In uitvoering
2.06	De Ronde Venen is klimaatneutraal in 2040 (CO2)	2.06.1	Start uitvoering van het transitieplan Elektriciteit: besparen en duurzame opwek realiseren	In uitvoering
		2.06.2	Uitvoeren van het transitieplan Warmte: wijken loskoppelen van aardgas	In uitvoering
		2.06.3	Wij stimuleren een circulaire economie	In uitvoering
2.07	Het zo veel mogelijk verwijderen van asbestdaken voor 1 januari 2024	2.07.1	Beginnen met het verwijderen van asbestdaken op gemeentelijke panden	In uitvoering
		2.07.2	Voorlichtingsbijeenkomsten over het verwijderen van asbestdaken organiseren gericht op specifieke doelgroepen	In uitvoering
2.08	In het uitvoeringsplan worden nadere maatregelen uitgewerkt om tot	2.08.1	Uitvoering geven aan het uitvoeringsplan afval	Vertraagd
		2.08.2	Stimuleren zwerfafval ambassadeurs	Uitgevoerd

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31/1 2/2019	
	75% afvalscheiding te komen in 2022	2.08.3	We rapporteren per jaar over de voortgang van de afvalscheidingsresultaten	Uitgevoerd
2.09	Inzetten op kwalitatief groen met aandacht voor de biodiversiteit	2.09.1	Opstellen vervangingsplan bomen	Uitgevoerd
		2.09.2	Meer kleur aanbrengen in de wijken	Uitgevoerd
		2.09.3	Opstellen uitvoeringsplan groen Abcoude	Uitgevoerd
		2.09.4	(Faciliteren) groenonderhoud	Uitgevoerd
		2.09.5	In samenwerking met inwoners wordt een opschoondag voor de openbare ruimte georganiseerd	Uitgevoerd
2.10	Bewoners bewust maken van het belang van groen voor klimaatadaptatie	2.10.1	Starten campagne bewustwording belang groen voor klimaatadaptatie	Uitgevoerd
2.11	De recreatieve potentie van onze gemeente benutten en ontsluiten voor inwoners en bezoekers	2.11.1	Uitvoering geven aan het toekomstplan Vinkeveense Plassen en project Klinkhamerlocatie & Zandeilanden 4 en 5	In uitvoering
		2.11.2	Faciliteren en ondersteunen van initiatieven die het recreatieve aanbod onder de aandacht brengen	Uitgevoerd
		2.11.3	Visie vormen op het gebied van verblijfsrecreatie	In uitvoering
		2.11.4	Besluitvorming De Heul voorbereiden	Uitgevoerd
2.12	Het cultureel erfgoed	2.12.1	Cultureel erfgoed toegankelijk en beleefbaar maken	Uitgevoerd

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31/1 2/2019	
	beschermen en behouden en meer inwoners en bezoekers in aanraking laten komen met de cultuurhistorische waarden van onze gemeente	2.12.2	Stimuleren behoud bedreigd erfgoed	Uitgevoerd
		2.12.3	Faciliteren ontwikkeling en herbestemming forten	Uitgevoerd

Doelstellingen

2.01 Verbeteren van het ondernemers- en vestigingsklimaat voor ondernemers

Acties

2.01.1 Toekomstbestendig maken en in stand houden van winkels en horeca in de dorpen

2.01.2 Voldoende ruimtelijke uitbreidingsmogelijkheden voor de lokale bedrijven

Kwaliteit

Om onze ondernemers te ondersteunen en ruimtelijke uitbreidingsmogelijkheden voor de lokale bedrijven te verwezenlijken is er een ruimtebehoefte onderzoek uitgevoerd. Met de uitkomsten staan we sterk in het overleg met partners om de wensen van onze ondernemers te helpen realiseren. Er wordt ingezet op een combinatie van kwaliteitsverbetering en intensivering van ruimtegebruik op de bestaande terreinen en de aanleg van nieuw bedrijventerreinareaal (ca. 12 ha netto).

De uitkomsten zijn gedeeld met de raad en het college en meegenomen in het overleg met de provincie en andere regionale partners.

2.01.3 Digitaal ondernemersloket inrichten

2.01.4 Verbeteren dienstverleningsprocessen

Kwaliteit

De vergunningenprocedures voor drank- en horeca, exploitatie en evenementen is aan de hand van zogenaamde 'klantenreizen' verder geoptimaliseerd. De verbetering van de verlening van de Wabovergunning nemen we mee in het traject voor de Omgevingswet.

2.02 Een betaalbaar, duurzaam en divers woonaanbod in 2025 dat beschikbaar is voor de diverse leeftijds- en doelgroepen

Acties

2.02.1 Bouwen van woningen voor senioren en jongeren/ jonge gezinnen

2.02.2 Realiseren van betaalbare woningen

2.02.3 Bouwen volgens de woonvisie / nieuwe ontwikkellocaties voor woningbouw

2.03 Verbeteren van bereikbaarheid en (fiets)veiligheid

Acties

2.03.1 Verbeteren bereikbaarheid en doorstroming N201

2.03.2 Verbeteren parkeermogelijkheden

2.03.3 De invloed van de gemeente op de uitvoering van OV zo efficiënt mogelijk inzetten

2.03.4 De veiligheid van de 'zwakke' verkeersdeelnemers verbeteren

2.03.5 Stimuleren van fietsgebruik in de gemeente

2.03.6 Het openhouden van de verbinding Amstelhoek - Uithoorn via de prinses Irenebrug

Kwaliteit

De gemeente Uithoorn ontwikkelt al jaren plannen voor het dorpscentrum van Uithoorn. Deze plannen hebben verkeerskundige consequenties voor De Ronde Venen en dan met name voor de inwoners en bedrijven uit Amstelhoek en De Hoef.

Met Uithoorn vindt hierover bestuurlijk en ambtelijk overleg plaats. In deze gesprekken wordt vanuit De Ronde Venen aandacht gevraagd voor de onderwerpen bestemmingsverkeer, doorgaand fietsverkeer, parkeren, landbouwverkeer en calamiteitenverkeer.

De laatste jaren was het landbouwverkeer hierbij het belangrijkste discussiepunt. Door de uitspraak van de Raad van State van 24 juli 2019 is hierover duidelijkheid ontstaan.

Uithoorn heeft inmiddels in lijn met de uitspraak van de Raad van State nieuwe plannen voor het dorpscentrum van Uithoorn gepresenteerd. Wij zijn positief over de verkeerskundige invulling van de plannen en met Uithoorn vindt goed overleg plaats over de uitwerking van de Uithoornse plannen en de aansluiting op Amstelhoek. Zodra hierover meer duidelijkheid ontstaat, wordt de raad hiervan op de hoogte gesteld.

2.04 De omgevingswet implementeren, opgavegericht en samen met inwoners

Acties

2.04.1 De pilot Omgevingsvisie voor Mijdrecht (incl. bedrijventerreinen) wordt afgerond en het voorontwerp van de pilot Omgevingsplan bedrijventerreinen is gereed

Kwaliteit

Voor de pilot Omgevingsvisie en Omgevingsplan hebben we een brede participatieronde georganiseerd, waarbij ondernemers, bewoners en gebruikers van het bedrijventerrein Mijdrecht zijn gevraagd naar wat zij belangrijk vinden voor de toekomst van het bedrijventerrein. Dit leverde 430 reacties op. De ruimtebehoefte van bedrijven in de gemeente is onderzocht. De uitkomsten hiervan en de opbrengst van de participatie hebben we besproken met uw raad in september. Bedrijventerrein Voorbancken vraagt om een andere benadering dan Mijdrecht. Bedrijfs gesprekken met de bedrijven in Voorbancken zijn afgerond. Hieruit kwam voort dat de bedrijven de kleinschaligheid en de combinatie wonen/bedrijvigheid waarderen. Medio 2020 wordt het oogstdocument vastgesteld en wordt begonnen met het opstellen van een omgevingsvisie voor de gebieden.

In 2019 is besloten om de focus op de implementatie van de Omgevingswet te leggen. Zodat de (meest) urgente zaken worden geregeld voor de inwerkingtreding van de wet.

2.04.2 Extra innovatie-impuls herontwikkelingsproject op basis van de Omgevingswet

2.04.3 In 2019 bereiden we ons verder voor op de milieutaken die met de Omgevingswet overgaan van provincie en Rijk naar gemeente

Kwaliteit

De provincie is in 2019 in het kader van de overdracht van bodemtaken gestart met de pilot voor De Ronde Venen om alle bodemdata van de provincie samen te voegen met de data van de gemeente. De data van de gemeente worden beheerd door de ODRU. Dit zal in 2020 resulteren in één kaart met alle bodemdata, die vervolgens beheerd zal worden door de ODRU. Voor de problematiek van lood in de bodem op onze toemaakdek, wordt in 2020 een plan van aanpak opgesteld. Voor de uitvoering van dit plan van aanpak zal bij de provincie en rijk om financiering worden gevraagd. In 2019 is gestart met het opstellen van een geluidbelastingkaart voor onze gemeentelijke wegen. Het eerste concept van deze kaart was eind 2019 gereed. In 2020 zullen hiermee knelpunten ten aanzien van geluidshinder in kaart worden gebracht en zal er een programma worden opgesteld om deze knelpunten op termijn aan te pakken. In de pilot Bedrijventerrein wordt, samen met ODRU en andere gemeente in onze regio, onderzocht hoe we met de beschikbare milieudata het best de omgevingskwaliteit kunnen weergeven en op basis daarvan ook het beleid voor de omgevingskwaliteit van het Bedrijventerrein kunnen opstellen.

2.04.4 Starten uitvoeringsprogramma milieuaspecten

2.04.5 Bestaand beleid en regelgeving fysiek domein is in kaart gebracht en er ligt een voorstel voor verbetering van samenhang, begrijpelijkheid en toegankelijkheid

Kwaliteit

Met uw raad zijn maandelijks onderwerpen rond de implementatie van de Omgevingswet besproken. In oktober hebben we ons voornemen toegelicht om te komen tot een verordening fysieke leefomgeving. Dit is één verordening waarin we de lokale regels waaraan aanvragen moeten worden getoetst samenbrengen. Dit biedt een kans om te vereenvoudigen en te oefenen met toepasbare regels; een eenvoudige en gebruiksvriendelijke manier van regels maken. Als onderdeel van de voorbereiding op de Omgevingswet zijn het gemeentelijk beleid en de regelgeving geïnventariseerd. Bij de integratie van beleid en regelgeving geven wij prioriteit aan de onderdelen die “moeten” en de onderdelen die we nodig hebben voor vergunningverlening na 1 januari 2021.

2.04.6 De mogelijkheden om invulling te geven aan de lokale afwegingsruimte die de Omgevingswet biedt worden in kaart gebracht en besproken in de gemeenteraad

Kwaliteit

In het Omgevingsplan en de Omgevingsvisie worden er keuzes gemaakt over de wijze waarop onze regels gaan werken. Als opmaat naar uitgangspunten worden er sinds mei 2019 maandelijksse bijeenkomsten georganiseerd met verschillende thema's. Doordat het steeds duidelijker wordt hoe het Omgevingsplan er uit gaat zien (bv. VNG heeft het Omgevingsplan opgeleverd), komt er meer informatie beschikbaar. Dit wordt actief gevolgd en toegepast in onze aanpak voor het Omgevingsplan. Onder leiding van de VNG wordt er meegedaan met een pilot over structurele (financiële) effecten, waarbij met name de effecten op de leges in beeld wordt gebracht.

2.04.7 De in 2018 opgestelde kernrandzonevisie is afgerond en er moet een omgevingsplan voor worden opgesteld

2.05 Met het oog op onze verantwoordelijkheid als gemeente voor duurzame ontwikkeling: het bereiken en in stand houden van een veilige, schone en gezonde fysieke leefomgeving (o.a. milieu, afval en riolering) voor nu en de toekomst

Acties

2.05.1 Odru laten inspelen op de Omgevingswet

Kwaliteit

De programmamanagers Omgevingswet van de deelnemende gemeenten en de programmamanager van de ODRU hebben frequent overleg over de noodzakelijke voorbereiding van de ODRU.

Hoofdthema's daarbij zijn afspraken over taken en rollen, kerninstrumenten, werkwijzen, processen en digitale samenwerking. Zodat de zaken op orde zijn op 1 januari 2021. In 2019 zijn bouwstenen voor kerninstrumenten en de impact van de Bruidsschat (regelingen die het Rijk afstoot) besproken.

2.05.2 Aanpak van lood in bodem

2.06 De Ronde Venen is klimaatneutraal in 2040 (CO2)

Acties

2.06.1 Start uitvoering van het transitieplan Elektriciteit: besparen en duurzame opwek realiseren

2.06.2 Uitvoeren van het transitieplan Warmte: wijken loskoppelen van aardgas

2.06.3 Wij stimuleren een circulaire economie

2.07 Het zo veel mogelijk verwijderen van asbestdaken voor 1 januari 2024

Acties

2.07.1 Beginnen met het verwijderen van asbestdaken op gemeentelijke panden

2.07.2 Voorlichtingsbijeenkomsten over het verwijderen van asbestdaken organiseren gericht op specifieke doelgroepen

2.08 In het uitvoeringsplan worden nadere maatregelen uitgewerkt om tot 75% afvalscheiding te komen in 2022

Acties

2.08.1 Uitvoering geven aan het uitvoeringsplan afval

2.08.2 Stimuleren zwerfafval ambassadeurs

2.08.3 We rapporteren per jaar over de voortgang van de afvalscheidingsresultaten

2.09 Inzetten op kwalitatief groen met aandacht voor de biodiversiteit

Acties

2.09.1 Opstellen vervangingsplan bomen

2.09.2 Meer kleur aanbrengen in de wijken

2.09.3 Opstellen uitvoeringsplan groen Abcoude

2.09.4 (Facilliteren) groenonderhoud

2.09.5 In samenwerking met inwoners wordt een opschoondag voor de openbare ruimte georganiseerd

2.10 Bewoners bewust maken van het belang van groen voor klimaatadaptatie

Acties

2.10.1 Starten campagne bewustwording belang groen voor klimaatadaptatie

2.11 De recreatieve potentie van onze gemeente benutten en ontsluiten voor inwoners en bezoekers

Acties

2.11.1 Uitvoering geven aan het toekomstplan Vinkeveense Plassen en project Klinkhamerlocatie & Zandeilanden 4 en 5

Kwaliteit

Het Programma Vinkeveense Plassen 2019-2024 is vastgesteld in het Recreatieschap. De recreatieve ontwikkeling (van de zandeilanden) is benoemd als één van de uitvoeringspijlers. Er is een uitgebreide verkenning gedaan van verschillende ontwikkelscenario's voor de zandeilanden. Hier is ook een grote groep stakeholders bij betrokken. Voor de Klinkhamerlocatie is een ondernemer gevonden die de plek tijdelijk invulling gaat geven.

2.11.2 Faciliteren en ondersteunen van initiatieven die het recreatieve aanbod onder de aandacht brengen

Kwaliteit

In het voorjaar en najaar is een bijeenkomst georganiseerd voor toerisme- en recreatieondernemers in De Ronde Venen om ontwikkelingen te bespreken en samenwerking te stimuleren. Er is bijgedragen aan de ontwikkeling van nieuwe fietsroutes in de gemeente: De Ronde Venen fietsroute, maar ook twee fort routes vanuit Abcoude en een Cycleseeing route vanuit Amsterdam.

2.11.3 Visie vormen op het gebied van verblijfsrecreatie

2.11.4 Besluitvorming De Heul voorbereiden

2.12 Het cultureel erfgoed beschermen en behouden en meer inwoners en bezoekers in aanraking laten komen met de cultuurhistorische waarden van onze gemeente

Acties

2.12.1 Cultureel erfgoed toegankelijk en beleefbaar maken

Kwaliteit

Om inwoners en bezoekers te laten kennismaken met het erfgoed in onze gemeente, vonden er meerdere laagdrempelige activiteiten plaats op cultuurhistorische locaties. De meeste tijd en middelen gingen naar de Open Monumentendag in september en het historisch festival op fort Waver-Amstel in oktober. Op beide dagen trokken honderden inwoners eropuit om het erfgoed in onze gemeente te bekijken.

2.12.2 Stimuleren behoud bedreigd erfgoed

Kwaliteit

Van 2017 tot 2019 voerden we het project 'Behoud Erfgoed' uit. In dit project benaderden wij monumenteneigenaren actief om hen te stimuleren om hun monument te onderhouden. Dit resulteerde in onderhoud aan zes van de elf monumenten in matige staat. Naast dit resultaat stopten we het moedwillig verval van een rijksmonument in Mijdrecht door handhavend op te treden.

Om meer monumenteneigenaren gebruik te laten maken van de subsidie voor gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden, is het uit te keren bedrag per aanvraag verlaagd. Dit resulteert in 2020 in een betere spreiding van de gelden en een effectievere subsidieregeling.

2.12.3 Faciliteren ontwikkeling en herbestemming forten

Domein 2 - Indicatoren BBV

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019
1. Economie				
1	Funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	48,8%	49,5%	49,8%
2	Vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 74 Jaar	148,7	155,6	192,2
2. Milieu				
3	Omvang huishoudelijk restafval per kg per inwoner	180 kg	183 kg	Gegevens niet beschikbaar
4	Percentage hernieuwbare elektriciteit	6,4%	9,3%	Gegevens niet beschikbaar
3. Bouwen en wonen				
5	Gemiddelde WOZ-waarde van woningen	€ 304.000	€ 322.000	€ 349.000
6	Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	20	10,3	10,3
7	Demografische druk (Aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar in %)	75,0%	74,4%	74,3%

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019
8	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	€ 672	€ 681	€ 517
9	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 721	€ 732	€ 568

Toelichting op de indicatoren

De indicatoren 1 tot en met 9 worden door alle gemeenten opgenomen in hun begroting en verantwoording.

Nr.	Toelichting
1	De procentuele verhouding tussen woningen en banen is in de periode 2017 - 2019 licht gestegen van 48,8% in 2017 naar 49,8% in 2019.
2	Eén van onze doelstellingen is het verbeteren van het ondernemers- en vestigingsklimaat voor ondernemers. Hierin zijn stappen gezet waardoor er sprake is van een groei van het aantal gevestigde bedrijven.
3	De informatie over 2019 komt halverwege 2020 beschikbaar.
4	De informatie over 2019 komt halverwege 2020 beschikbaar.
5	De gemiddelde waarde van woningen in De Ronde Venen is ten opzichte van 2018 met 8,4% gestegen naar € 349.000.
6	Nieuwe woningen zijn in 2019 in gebruik genomen dankzij grondexploitaties en particuliere initiatieven.
7	Dit cijfer geeft inzicht in de verhouding van het niet-werkende deel van de bevolking tot het werkende deel van de bevolking.
8	De dalende trend 2017 - 2019 wordt veroorzaakt door teruggave van de precariobelasting. In de paragraaf Lokale heffingen is hierover meer informatie opgenomen.

Nr.	Toelichting
-----	-------------

9	Idem.
---	-------

Domein 2 - Verbonden partijen

1. Bestuursovereenkomst project N201+

De realisatieovereenkomst N201 is in 2004 gesloten met het doel via het project N201+ een bijdrage te leveren aan het oplossen van bereikbaarheids- en leefbaarheidsproblemen in de regio en het vergroten van de verkeersveiligheid, door omlegging van de huidige N201 en een verbeterde aansluiting van de N201 op het rijkswegennet. In mei 2014 is het aquaduct onder de Amstel en de omlegging Amstelhoek opengesteld. Dit wegdeel vormde de laatste schakel van de om te leggen N201. Door de openstelling is de omlegging van de N201 zelf gerealiseerd. Aansluitend is de afronding van de deelaansluitingen, Amstelhoek in juni 2017 afgerond. Deze werkzaamheden zijn gerealiseerd en bekostigd vanuit het project N201+.

Van deze overeenkomst restte nog alleen de discussie met de gemeente Uithoorn over de verbinding tussen Amstelhoek en Uithoorn via de Prinses Irenebrug. Door de uitspraak van de Raad van State van 24 juli 2019 is hierover duidelijkheid ontstaan. In 2019 heeft Uithoorn in lijn met de uitspraak van de Raad van State nieuwe plannen voor het dorpscentrum van Uithoorn gepresenteerd. De inhoudelijke verantwoording over de nieuwe verkeersplannen van Uithoorn vindt plaats via domein 3 verkeer - 2.03.6 "Het openhouden van de verbinding Amstelhoek – Uithoorn via de prinses Irenebrug".

Als gevolg van de uitspraak van de Raad van State, is er geen noodzaak meer om de Realisatieovereenkomst in stand te houden en kan de Realisatieovereenkomst als beëindigd worden beschouwd. Verdere rapportage over deze overeenkomst is daardoor niet meer aan de orde.

2. Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Het recreatieschap beheert de recreatieterreinen op en aan de Vinkeveense Plassen, zorgt voor toezicht en handhaving en werkt aan een ontwikkelscenario voor de zandeilanden.

3. Stichting MooiSticht

Stichting MooiSticht geeft onafhankelijk monumenten- en welstandsadvies bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente vraagt hen om advies bij aanvragen omgevingsvergunning, vooroverlegplannen en complexe ruimtelijke vraagstukken. In de commissie zitten ervaren en onafhankelijke professionals in de architectuur, bouwhistorie, landschapsarchitectuur en stedenbouw. Het advies dat zij geven is niet-bindend. De gemeente blijft bevoegd gezag en kan het advies naast zich neerleggen.

4. Afvalverwerking Utrecht

De Afvalverwerking Utrecht zorgt voor een goede, reguliere en milieuverantwoorde verwijdering van het door gemeente ingezamelde huishoudelijk afval.

5. Omgevingsdienst regio Utrecht

De Omgevingsdienst regio Utrecht voert in mandaat taken uit voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving binnen het omgevingsrecht. Voor De Ronde Venen betreft dit milieu- en bouwtaken.

6. Marickenland (groenfonds)

De samenwerkingsovereenkomst, waarin de aanleg van natuur- en recreatiegebied in Marickenland is gekoppeld aan woningbouw in de wijk De Maricken, is op 31 december 2015 geëxpireerd. Ter afwikkeling daarvan zijn bestuurlijke afspraken gemaakt tussen provincie, waterschap, Staatsbosbeheer en gemeente. Gezamenlijk wordt een inrichtingsplan voor Marickenland ontwikkeld. Dit is in 2019 gereedgekomen. De gemeente investeert hierin € 1,1 mln voor recreatieve voorzieningen. Uw raad heeft inmiddels op 30 januari 2020 ingestemd met het inrichtingsplan voor Marickenland en de investering in recreatieve voorzieningen. Voor deze investering wordt het resterende gedeelte van het gemeentelijke saldo op de gezamenlijke projectrekening bij het Nationaal Groenfonds (circa € 670.000) ingezet. Feitelijke realisering en daarmee benutting van het saldo zal plaatsvinden in de periode 2020 - 2023.

7. Gebiedsprogramma Utrecht-West

Uitvoering is gegeven aan het gebiedsprogramma van het westelijk deel van de provincie Utrecht: de Utrechtse Waarden, de Venen, de Vechtstreek en de stad Utrecht. Dit betreft landbouw, bodem en water, natuur, recreatie en energie, zowel binnen gebiedsprojecten als voor specifieke doelen in het gehele gebied. De gemeente is vertegenwoordigd in de gebiedscommissie. Er zijn 3 natuurprojecten die in de loop van de tijd tot ontwikkeling zijn gekomen. Het inrichtingsproces in Groot Wilnis Vinkeveen is inmiddels afgerond. Als vervolg op dit proces is een gebiedscoöperatie opgericht die de voortgang van het proces in de polder structuur geeft. In polder Groot Mijdrecht NO zijn in 2019 de moerasblokken 3 en 4 opgeleverd.

De inrichting van Natuur Netwerk Nederlandgebied Marickenland is een van de projecten waarvan de planvorming in 2019 verder tot uitwerking is gekomen. Er is een schetsontwerp opgesteld en er is overleg gevoerd met bewoners en in het gebied is in 2019 een pilot opgestart voor de natte teelten. Er is een proefveld lisdodde aangeplant, de aanleg en de ontwikkeling daarvan wordt gemonitord. In de projectgroep is gewerkt aan de samenwerkingsovereenkomst tussen de deelnemende partijen; Provincie, Waternet, SBB en de gemeente, deze wordt begin 2020 getekend.

Domein 2 - Wat zou het kosten en wat heeft het gekost?

Economie, wonen en fysieke leefomgeving

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2018	Begroting 2019 voor wijziging	Wijzigingen 2019	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019	Vershil 2019
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat						
Lasten	8.142	8.209	164	8.372	7.797	575
Baten	488	251	0	251	293	-42
Totaal	7.654	7.957	164	8.121	7.504	617
Programma 3 Economische zaken						
Lasten	556	587	20	607	546	61
Baten	664	535	60	595	690	-95
Totaal	-108	52	-40	12	-144	156
Programma 5 Cultuur, recreatie en sport						
Lasten	7.036	6.973	199	7.173	7.279	-106
Baten	354	339	0	339	497	-158
Totaal	6.682	6.635	199	6.834	6.783	51
Programma 7 Milieu en duurzaamheid						
Lasten	7.826	8.359	0	8.359	8.479	-121
Baten	9.443	9.666	-55	9.611	9.781	-170
Totaal	-1.617	-1.308	55	-1.253	-1.301	49
Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting						
Lasten	10.804	16.573	3.967	20.540	7.801	12.739
Baten	11.754	16.042	3.519	19.561	6.408	13.153
Totaal	-950	531	448	979	1.394	-414
Totaal	11.661	13.867	826	14.694	14.236	458

Toelichting op het financieel resultaat

We verantwoorden onze financiële cijfers op hoofdlijnen. Dat betekent dat we alleen afwijkingen van € 50.000 of hoger toelichten. De post "diversen" gaat telkens over één of meerdere afwijkingen die kleiner zijn dan € 50.000. Posten die politiek relevant zijn lichten we wel toe.

Bij de toelichting op het financiële resultaat nemen we **voordelen** op als een **positief bedrag** en **nadelen** als een **negatief bedrag**. We ronden de bedragen af op € 1.000. Het kan zijn dat er in één overzicht of tussen overzichten afrondingsverschillen voorkomen.

Financiële analyse van programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
1	Er is een voordeel behaald van € 216.000 bij openbare verlichting. Dit heeft te maken met de overname van het areaal openbare verlichting. Vanaf 2020 is dit voordeel via een raadsvoorstel deels ten gunste gebracht van het begrotingsresultaat en deels ingezet voor het nieuwe beheerplan.	216	V
2	Diversen verschillen zorgen voor een voordeel van € 30.000.	30	V
3	De provincie heeft een éénmalige bijdrage verstrekt voor het project Amstelhoek/N201. Voor het onderdeel groen wordt nog naar een totaalafrondding gekeken.	44	V
4	Binnen dit programma is een nadeel ontstaan van € 22.000 op de capaciteitskosten. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht van deze kosten opgenomen.	-22	N
Onderuitputting incidentele budgetten die verrekend zijn met de reserves:			
5	Voor 2019 was een eerste inschatting gemaakt om een aantal bruggen te renoveren. Door het nieuwe beheerplan kunstwerken, vastgesteld eind 2019, is er een aangepaste prioritering gekomen voor het renoveren van de bruggen. Met het vaststellen van het beheerplan, is de renovatie van een aantal bruggen naar de toekomst verschoven.	210	V

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
6	In 2020 in plaats van 2019 vindt de uitvoering plaats van het amendement De Ronde Venen op de fiets. Hierdoor ontstaat een verschil van € 63.000 in 2019.	63	V
7	In 2019 was incidenteel € 45.000 beschikbaar voor de aanleg van hondenspeelplekken. De uitvoering hiervan vindt plaats in 2020.	45	V
8	In 2019 is uitvoering gegeven aan het amendement watertappunten en het beleidsplan verkeer. Hierop is een voordeel ontstaan van € 14.000 respectievelijk € 17.000. Het laatste watertappunt moet nog worden gerealiseerd, gelijktijdig met het Haitsmaplein.	31	V
Totaal		617	V

Financiële analyse van programma 3 Economische zaken (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
1	In 2019 hebben meer recreanten onze gemeente bezocht. Dit heeft ervoor gezorgd dat zowel de opbrengst van de toeristenbelasting als die van forensenbelasting is toegenomen. Hierdoor ontstaat een voordeel van € 73.000. In de paragraaf Lokale heffingen is een totaaloverzicht opgenomen van lokale heffingen.	73	V
2	Binnen dit programma is een voordeel ontstaan van € 47.000 op de capaciteitskosten. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht van deze kosten opgenomen.	47	V
3	Diversen verschillen zorgen voor een voordeel van € 29.000.	29	V
Onderuitputting incidentele budgetten die verrekend zijn met de reserves:			
4	Uitvoering is gegeven aan het raadsbesluit in 2017 over het initiatief Abcoude. Hierop is een voordeel ontstaan van € 7.000.	7	V
Totaal		156	V

Financiële analyse van programma 5 Cultuur, recreatie en sport (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
1	Binnen dit programma is een voordeel ontstaan van € 36.000 op de capaciteitskosten. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht van deze kosten opgenomen.	36	V
2	Er is sprake van een voordeel van € 30.000 door het afwikkelen van subsidies	30	V
3	Er is brandschade geweest aan een kunstgrasveld bij Argon. Deze is gedekt door de verzekering. Zowel de baten als lasten nemen met € 100.000 toe.	0	V
4	Diversen verschillen zorgen voor een nadeel van € 2.000.	-2	N
5	De bestekken bij onderhoud groen zijn duurder uitpakkt dan geraamd. Onder andere door uitbreiding natuurlijke bermen, gazons en een extra opdracht voor kanten steken. Er is meer boomwerk uitgezet bij aannemers en we hebben met de droge periode extra water gegeven.	-128	N
Onderuitputting incidentele budgetten die verrekend zijn met de reserves:			
6	Er is € 49.000 niet besteed voor het vervangingsplan populieren. Door late opdrachtverlening lukte het de aannemer niet meer om alle stobben in 2019 weg te frezen en grondverbetering toe te passen.	49	V
7	De voetbalkooi bij de Rondweg in Mijdrecht is verwijderd in 2019 en wordt in 2020 herplaatst in Mijdrecht noord.	36	V
8	Het project behoud bedreigd erfgoed is niet in 2019 afgerond, omdat de procedures langer duren dan gepland.	25	V
9	Het uitvoeren van het amendement Dreamteams vindt plaats in 2020.	5	V
Totaal		51	V

Financiële analyse van programma 7 Milieu en duurzaamheid (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
1	Binnen dit programma is een voordeel van € 189.000 ontstaan op de capaciteitskosten. Na het verrekenen met de gesloten stelsels van afval en riolering is dit voordeel gedaald naar € 130.000. Dit verschil wordt vooral veroorzaakt door vacatures in 2019 voor milieubeheer. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht van deze kosten opgenomen.	130	V
2	Door vacatures bij milieubeheer zijn de acties van onder meer het Transitieplan Warmte eind 2019 gestart en zijn de kosten hiervan lager.	90	V
3	Op zowel de kosten als de opbrengsten van de begraafplaatsen zijn voordelen behaald. Dit zorgt voor een voordeel van € 36.000 ten opzichte van de aangepaste prognose in de tweede bestuursrapportage 2019.	36	V
4	Bij het onderdeel riolering is per saldo sprake van een voordeel van € 82.000. Dit voordeel is vervolgens toegevoegd aan de voorziening rioolheffing. Hierdoor ontstaat er geen verschil in dit programma. Een specificatie van de kosten en opbrengsten van riool is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.	0	V
5	Bij het onderdeel afvalstoffenheffing is per saldo sprake van een nadeel van € 321.000. Dit komt vooral door het stijgen van de kosten van het ophalen en verwerken van afval. Van het nadeel is € 116.000 opgevangen door het inzetten van de voorziening afvalstoffenheffing. Hiermee is deze voorziening volledig ingezet en komt het restant van € 205.000 ten laste van het rekeningresultaat. Een specificatie van de kosten en opbrengsten van afval is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.	-205	N
Totaal		51	V

**Financiële analyse van programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
(bedragen x € 1.000)**

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
1	De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling ODRU is € 217.000 lager uitgevallen. Dit houdt mede verband met minder afnemen van uren.	217	V
2	Diversen verschillen zorgen voor een nadeel van € 13.000.	-13	N
3	Binnen dit programma is een nadeel van € 194.000 ontstaan op de capaciteitskosten. Na het verrekenen met de gesloten stelsels van de bouwgronden in exploitatie is dit nadeel gedaald naar € 30.000.	-30	N
4	Uit de actualisatie van de bouwgrond in exploitatie voor Stationslocatie blijkt dat het nodig is om de verliesvoorziening te verhogen met € 32.000 van € 4.026.000 naar € 4.058.000.	-32	N
5	De opbrengst van leges bouwen en wonen is uitgekomen op € 1.716.000. Dat is € 161.000 lager dan verwacht. Deze lagere opbrengst wordt gecompenseerd door een lagere bijdrage aan de ODRU zoals vermeld bij nummer 1.	-161	N
Onderuitputting incidentele budgetten die verrekend zijn met de reserves:			
6	Het budget voor de Omgevingswet is niet volledig benut. Dit is het gevolg van de keuze begin 2019 om te focussen op wat direct nodig is als de wet in werking gaat. Het kostte tijd om deze koerswijziging door te voeren. De Pilot Omgevingsvisie en Omgevingsplan is in afgeslankte vorm en langzamer voortgezet. Hierdoor is minder uitgegeven.	293	V
7	Het bestemmingsplan Vinkeveense Plassen is niet afgerond in 2019. Het onderzoek naar de kosten voor de natuuropgave heeft langer geduurd dan gepland. Inmiddels is het onderzoek afgerond en zijn alle werkzaamheden voor het bestemmingsplan volledig hervat.	90	V
8	Diversen verschillen, zoals toezicht en handhaving Vinkeveense Plassen en Centrumplan Vinkeveen, zorgen voor een voordeel van € 109.000. Deze staan vermeld in de	109	V

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
jaarrekening bij het onderdeel Overzicht incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.			
9	Rekening was gehouden met een tussentijdse winstneming van € 1.033.000 bij bouwgrond in exploitatie van Land van Winkel. De inkomsten waren in 2019 minder dan begroot. De verwachting is, dat in de volgende jaren de inkomsten wel gegenereerd gaan worden.	-303	N
10	Rekening was gehouden met een tussentijdse winstneming van € 745.000 bij bouwgrond in exploitatie van De Maricken. De inkomsten waren in 2019 minder dan begroot. De verwachting is, dat in de volgende jaren de inkomsten wel gegenereerd gaan worden.	-585	N
Totaal		-414	N

Domein 3 - Veiligheid, bestuur, dienstverlening en financiën

Domein 3 - Visie, doelen en acties

Visie op het domein

Een veilige gemeente is de basis. In een veilige samenleving blijven inwoners actief en wordt er een prettige woonomgeving gecreëerd. Om dit te realiseren blijft preventie een goed uitgangspunt om het veiligheidsgevoel te verbeteren op de lange termijn en wordt onder andere uitvoering gegeven aan het integrale veiligheidsplan.

Goed bestuur zien wij in de ruime zin van het woord; verantwoording en transparantie in besluitvorming naar onze inwoners, de communicatie met onze inwoners, toezicht houden en handhaving als wet- en regelgeving niet wordt nageleefd en de interne organisatie cultuur. Daarvoor is een adequate informatievoorziening noodzakelijk. Het uitgangspunt hierbij is het uiterst zorgvuldig omgaan met gevoelige informatie van onze inwoners. Anderzijds speelt verzamelde informatie door ons en onze partners een steeds grotere rol in onze samenleving, het is dan ook essentieel om te komen tot een data-strategie. Deze strategie beantwoordt de vraag hoe wij met behulp van data onze samenleving verder willen inrichten.

In onze gemeente staat in de dienstverlening de inwoner centraal. We maken hierin onderscheid tussen standaard- en maatwerk dienstverlening die we via professionele dienstverleningskanalen aanbieden om onze inwoners optimaal te bedienen tegen zo laag mogelijke kosten. De inwoner is welkom via elk kanaal, maar we promoten actief digitale selfservice. We maken het digitale dienstverleningskanaal zo aantrekkelijk mogelijk, zodat onze inwoners hier graag zaken doen. Via andere kanalen bieden we een vangnet voor daar waar het digitaal niet lukt en inwoners geen beroep kunnen doen op hun sociale leefomgeving. Dit doen we onder de vlag van de vastgestelde Visie op Dienstverlening. Door steeds verdere digitalisering is dienstverlening niet meer los te zien van informatievoorziening; het vormgeven en invullen van het informatiebeleid is een onderwerp wat aandacht behoeft.

We staan open voor meningen van inwoners en zijn transparant in onze besluitvorming. Hierbij is duidelijkheid in wat wel en (nog) niet kan en waarom. Inwonersinitiatieven worden omarmd, waarbij onze grondhouding faciliterend is; meedenken met onze inwoners. Inwonersparticipatie is een mogelijkheid om de lokale democratie te vernieuwen.

De veranderende samenleving en de nieuwe taken op het gebied van het Sociaal Domein en de Omgevingswet vragen om een andere manier van werken en om andere competenties van onze medewerkers. Een wendbare, toegankelijke, omgevingsgerichte ambtelijke organisatie is het doel waarnaar wij streven. Dat vraagt om permanente aandacht voor zowel ontwikkeling van de organisatie als van de individuele medewerker. In het coalitieakkoord hebben wij de ambitie uitgesproken een compacte ambtelijke organisatie na te streven, die ingericht wordt op de hoofddoelstelling van de gemeente. De komende jaren wordt invulling gegeven aan deze ambitie. Daarbij willen wij een aantrekkelijke werkgever zijn die zichtbaar en herkenbaar is. Arbeidsmarktcommunicatie is daarin een belangrijk middel. Juist nu het economisch goed gaat en de vraag naar arbeid groot is, is een goede

en eigentijdse arbeidsmarktcommunicatie belangrijk. Voor ontwikkeling en verbetering van de arbeidsmarktcommunicatie is extra budget nodig.

Wij blijven kansen bieden aan mensen die moeite hebben zich een plaats in de arbeidsmarkt te verwerven. Dat wordt gedaan door middel van garantiebanen, werkervaringsplaatsen, zoals bijvoorbeeld traineeships en bieden herintreders de mogelijkheid ervaring op te doen. Er wordt hoge prioriteit gegeven aan het digitaal werken en digitaal samenwerken. Dit wordt ondersteund door de koers van de gehele overheid op dit terrein, conform de Digitale Agenda 2020. Het digitaal werken biedt de organisatie veel mogelijkheden: verbindingen met collega's worden sneller gelegd, informatie wordt sneller gedeeld en de locatie van de werkplek is minder relevant. Bovengenoemde punten zijn gericht op de interne samenwerking, maar ook de samenwerking met externen (inwoners, ketenpartners, medeoverheden) wordt meegenomen. Een digitaal samenwerkingsplatform kan het (digitaal) samenwerken maximaal faciliteren.

In hoog tempo verandert de maatschappij naar een digitale wereld, waarin steeds meer mensen 'mobile devices' gebruiken om producten en diensten af te nemen en met elkaar te communiceren. Om aan te blijven sluiten op de wensen vanuit de samenleving op dit gebied, vraagt dat om dezelfde digitale wendbaarheid en (mobiele) bereikbaarheid van onze medewerkers. Locatieafhankelijk werken maakt hier onderdeel van uit.

Wat hebben we bereikt in 2019?

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 /12/2019	
3.01	Samen met inwoners en onze partners inzetten op preventieve maatregelen omtrent veiligheid en waar nodig handhavend optreden	3.01.1	Actief communiceren met inwoners over veiligheid	Uitgevoerd
		3.01.2	Permanent campagne voeren voor promotie Burgernet en inwoners stimuleren deel te nemen aan buurtwhatsappgroepen	Uitgevoerd
		3.01.3	In samenwerking met de politie de zichtbaarheid en bereikbaarheid van de wijkagent vergroten	Uitgevoerd
		3.01.4	Bij overlast en andere overtredingen (APV-overtredingen), daar waar preventieve maatregelen ontoereikend zijn, inzet op handhaving door BOA's om de situatie te normaliseren	Uitgevoerd

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 /12/2019	
		3.01.5	Extra vaartoezicht bij de Vinkeveense Plassen	Uitgevoerd
3.02	Uitvoering geven aan de prioriteiten van het Integraal Veiligheidsplan 2019 - 2022	3.02.1	Implementatie van het plan van aanpak ondernijningsbeeld	Uitgevoerd
		3.02.2	Brandweer actief ondersteunen bij werving vrijwilligers	Uitgevoerd
		3.02.3	Verdere ontwikkeling Persoonsgerichte aanpak (PGA)	Uitgevoerd
3.03	Borgen controlfunctie en zorgen voor een stabiel financieel beleid	3.03.1	Actualisatie van een 2-tal nota's financieel beleid	In uitvoering
		3.03.2	Ten minste drie processen omzetten van gegevensgerichte controle naar procesgerichte controle	Uitgevoerd
		3.03.3	Uitvoeren en opstellen onderzoeksplannen voor een tweetal interne doelmatigheidsonderzoeken	Uitgevoerd
3.04	Het realiseren van een eigentijdse en moderne vorm van dienstverlening aan inwoners, met een specifieke focus op digitale selfservice en meerkanalbenadering	3.04.1	De uitvoeringsagenda op dienstverlening uitvoeren	Uitgevoerd
		3.04.2	Het organiseren van standaard-feedbackmogelijkheden voor inwoners op de gemeentelijke dienstverlening(sproducten)	Uitgevoerd
3.05	Een veilige informatievoorziening voor onze inwoners	3.05.1	Uitvoering geven aan het informatiebeleid	In uitvoering

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 /12/2019	
3.06	Gevolg geven aan de vastgestelde aanpak van gemeentelijk vastgoed en het bijbehorende uitvoeringsplan	3.06.1	Uitvoering geven vastgestelde aanpak door verkoop van een aantal gemeentelijke objecten	Uitgevoerd
3.07	Duidelijkheid over de toekomst van het gemeentehuis	3.07.1	Er is een vastgesteld Plan van Eisen	In uitvoering
3.08	Regionale samenwerking benutten om lokale opgaven te realiseren	3.08.1	Deelnemen aan regionale netwerken om ons vestigingsklimaat te verbeteren	Uitgevoerd
		3.08.2	Samenwerken met buurgemeenten met betrekking tot Schiphol	Uitgevoerd
		3.08.3	Verdere verkenning van mogelijke regionale samenwerking op gebied van recreatie en toerisme	Uitgevoerd
		3.08.4	Participeren in regionale samenwerkingsverbanden op gebied van behoud en beleving van cultureel erfgoed	Uitgevoerd
3.09	Onze sportaccommodaties zijn toekomstbestendig	3.09.1	Een visie en een plan opstellen voor het toekomstbestendig maken van de (gemeentelijke) binnensportaccommodaties	In uitvoering
		3.09.2	De afspraken Harmonisatie buitensport worden in 2019 geëvalueerd	Uitgevoerd
		3.09.3	Ondersteuning realisatie sporthuis Abcoude	In uitvoering

Nr.	Doelstelling	Actie	Status per 31 /12/2019	
3.10	Het herijken en verder ontwikkelen van dorpshuizen	3.10.1	Het nagaan of meer en welke functies in de dorpshuizen kunnen worden ondergebracht	In uitvoering
		3.10.2	Het ontwikkelen van prestatieafspraken die gekoppeld gaan worden aan de exploitatievergoeding	In uitvoering
		3.10.3	Bezien of het Beheer en exploitatiemodel aan een herziening toe is	In uitvoering
		3.10.4	Aan de ontwikkeling van het dorpshuis de Boei een hoge prioriteit toe te kennen	Uitgevoerd
3.11	Bewustwording van datagestuurde werken	3.11.1	Organiseren minisymposium binnen (partner) organisatie(s)	Uitgevoerd
		3.11.2	Inpassing van datasturing /BI (Business Intelligence) tools in bestaande systemen en onze medewerkers hiermee bekend maken	Uitgevoerd
		3.11.3	Datastrategie en interne periodieke controle op datakwaliteit	In uitvoering

Doelstellingen

3.01 Samen met inwoners en onze partners inzetten op preventieve maatregelen omtrent veiligheid en waar nodig handhavend optreden

Acties

3.01.1 Actief communiceren met inwoners over veiligheid

Kwaliteit

We zijn aanwezig op jaarmarkten, organiseren voorlichtingsavonden, geven een veiligheidskrant uit en geven uitvoering aan nieuwe initiatieven. Dit zijn voorbeelden van hoe we kunnen communiceren met de inwoners over veiligheid. Belangrijk is de integraliteit, zowel qua inhoud als qua betrokken partners. Veiligheid in en om het huis strekt zich uit van voorkomen van ongevallen en de gevolgen van phishing mail, tot inbraakpreventie en de ogen en oren in de buurt zijn. Dit doen we als gemeente samen met de inwoners, politie, brandweer, GGD, thuiszorg, bedrijven en overige maatschappelijke instanties.

3.01.2 Permanent campagne voeren voor promotie Burgernet en inwoners stimuleren deel te nemen aan buurtwhatsappgroepen

Kwaliteit

Van januari tot december is het aantal Burgernet deelnemers gegroeid van 6.824 naar 6.950. Daarmee is 16,3% van alle inwoners lid. Hiermee behouden we (sinds 2015) de hoogste positie in de regio Midden Nederland (Utrecht, Flevoland, Gooi- en Vechtstreek).

3.01.3 In samenwerking met de politie de zichtbaarheid en bereikbaarheid van de wijkagent vergroten

Kwaliteit

- In 2019 hebben we op diverse (jaar)markten in de gemeente gestaan voor promotie Burgernet, buurtwhatsapp, in samenwerking met de VRU brandweer en de wijkagenten van het politieteam De Ronde Venen. Hoogtepunt was de veiligheidsdag op 21 september in het kader van 95 jaar brandweer Mijdrecht. Op deze markten staan we met politie en brandweer tezamen en versterken elkaar op deze wijze. Veel 1 op 1 contacten met de wijkagent en preventievoorlichters van de VRU Brandweer met inwoners wordt zeer gewaardeerd en is succesvol.

3.01.4 Bij overlast en andere overtredingen (APV overtredingen), daar waar preventieve maatregelen ontoereikend zijn, inzet op handhaving door BOA's om de situatie te normaliseren

Kwaliteit

In 2019 hebben BOA's van gemeente Utrecht gehandhaafd in de blauwe zone. In 2019 zijn in totaal 571 boetes uitgedeeld in de blauwe zone.

De BOA's uit Utrecht beëindigen hun werkzaamheden per 1 januari 2020.

Sinds 1 november 2019 huren we een vaste BOA in, die 18 uur per week werkzaam is voor DRV (per 1 feb 2020 voor 24 uur). Deze BOA kijkt breder dan alleen naar de blauwe zone. Meldingen op gebied van parkeren (algemeen), adrescontroles, overlast neemt hij ook in behandeling.

Sinds mei 2019 beschikken de BOA's over een handheld met mobiele printer, zodat overtredingen volledig geautomatiseerd vastgelegd en doorgezonden worden naar het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB), die de boetes int.

3.01.5 Extra vaartoezicht bij de Vinkeveense Plassen

Kwaliteit

Met het Recreatieschap Midden Nederland zijn vooraf afspraken gemaakt over de inzet van boa's op de Vinkeveense plassen. De prioriteiten zijn bepaald en de strategie van opsporing. Iedere maand zijn de uren en de resultaten gerapporteerd. De extra inzet heeft geleid tot een aantal processen-verboden voor snelvaren, ontbreken van veiligheidsmiddelen (dodemankoord, brandblusser, zwemvesten) en vaarbewijzen. Met name in de avonden zijn de opsporingsambtenaren actief geweest in het bestrijden van gevaarlijk varen. Het optreden past in het beleid om het verblijven op de plassen prettig en veilig te laten zijn. In de diensten is daarnaast ook gekeken naar het gebruik van de eilanden door op te treden tegen overtreders van de 3 x 24 uur regeling, het maken van vuur en het bevuilen.

3.02 Uitvoering geven aan de prioriteiten van het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022

Acties

3.02.1 Implementatie van het plan van aanpak ondermijningsbeeld

Kwaliteit

Het afgelopen jaar zijn er risicolocaties in beeld gebracht in acht overleggen tussen politie, gemeente, belastingdienst en RIEC. Deze risicolocaties zijn vastgesteld door de driehoek (politie, OM, burgemeester) en vormen de input voor het op te stellen plan van aanpak dat in 2020 wordt vastgesteld en geïmplementeerd.

In 2019 zijn er acht hennepplanten opgerold door de politie. Hier zijn door de gemeente (diverse) bestuurlijke maatregelen tegen genomen.

Om meer bewustzijn te kweken over het fenomeen ondermijnende criminaliteit, heeft de gemeente samen met haar partners een bewustwordingsavond georganiseerd voor agrariërs. Uit het ondermijningsbeeld kwam namelijk naar voren dat het agrarisch buitengebied extra vatbaar is voor criminele activiteiten zoals hennepkwekerijen en drugslaboratoria.

3.02.2 Brandweer actief ondersteunen bij werving vrijwilligers

3.02.3 Verdere ontwikkeling Persoonsgerichte aanpak (PGA)

Kwaliteit

In de PGA waren in 2019 16 inwoners opgenomen, waarvan 3 vrouwen en 13 mannen of jongens. Er zijn 6 minderjarige PGA'ers. De aard van de problematiek varieert van verslaving, psychiatrie, strafrechtelijke feiten en huiselijk geweld. Gedurende het jaar zijn 3 casussen afgeschaald, omdat de toegevoegde waarde van de PGA voor deze personen niet meer aan de orde was. De personen vallen soms nog wel onder de hulpverlening van het kernteam of andere hulpverleners, maar multidisciplinaire afstemming is niet meer nodig. Deze personen kwamen in tegenstelling tot het verleden niet meer in aanraking met de politie.

Als gevolg van de invoering van de AVG was het noodzakelijk om het privacyreglement voor de PGA aan te passen. Een werkgroep met vertegenwoordigers uit heel Midden Nederland hebben zich hier mee bezig gehouden en eind 2019 is er een geactualiseerd reglement aan de gemeenten aangeboden. Dit zal begin 2020 aan alle colleges ter vaststelling worden aangeboden. Bureau Regionale Veiligheidsstrategie heeft met een werkgroep PGA waarin ook De Ronde Venen vertegenwoordigd was een monitor instrument ontwikkeld waarin de resultaten van de lokale PGA zichtbaar gemaakt kunnen worden. Dit instrument is eind 2019 gereed geworden en zal in 2020 door gemeenten gebruikt gaan worden.

Het aantal betrokken partners kan per casus verschillen, maar het aantal loopt in veel gevallen op naar 6 ketenpartners. Aangesloten partners zijn in de meeste casussen de politie, reclassering, SAVE, Leger des Heils, schuldhulpverlening, Altrecht, het werkcentrum, participatiewet en Groenwest. Bij de meeste partners is de PGA inmiddels een ingeburgerd begrip en gaat de samenwerking steeds beter.

3.03 Borgen controlfunctie en zorgen voor een stabiel financieel beleid

Acties

3.03.1 Actualisatie van een 2-tal nota's financieel beleid

3.03.2 Ten minste drie processen omzetten van gegevensgerichte controle naar procesgerichte controle

Kwaliteit

Er is ingezet op een structurele verbetering van interne beheersing van processen. In samenwerking met onze accountant zijn de processen inkoop en aanbesteding, subsidies, salarissen en begraafplaatsen qua interne controles op een andere wijze opgezet. Hierbij is voor de eerste keer het accent verschoven van controle achteraf naar procesgerichte controle vooraf. Dit zorgt voor aanscherping van beheersmaatregelen. Door deze aanpak bereiden wij ons voor op de landelijke ontwikkeling, waarbij het College van B&W vanaf 2021 verplicht wordt om in de jaarrekening een verantwoording op te nemen over de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties.

3.03.3 Uitvoeren en opstellen onderzoeksplannen voor een tweetal interne doelmatigheidsonderzoeken

Kwaliteit

In 2019 zijn een drietal doelmatigheidsonderzoeken uitgevoerd. Het onderzoek naar de (bouw)leges dat in 2018 zou plaatsvinden, is in 2019 afgerond en ter informatie toegestuurd naar de gemeenteraad. Daarnaast is in 2019 onderzoek gedaan naar de Planning & Control-processen. Dit onderzoek is eveneens afgerond en ter informatie toegestuurd aan de raad. Tot slot is in 2019 gestart met het onderzoek naar externe inhuur. De resultaten van het onderzoek worden in 2020 verwacht. De onderzoeksplannen voor 2020, te weten 'gladheidsbestrijding' en 'evaluatie hoofdpoces toegang sociaal domein', worden in 2020 aan de raad aangeboden.

3.04 Het realiseren van een eigentijdse en moderne vorm van dienstverlening aan inwoners, met een specifieke focus op digitale selfservice en meerkanalbenadering

Acties

3.04.1 De uitvoeringsagenda op dienstverlening uitvoeren

Kwaliteit

Vanuit het programma dienstverlening is het volgende bereikt:

- Het werken op afspraak is vanaf april 2019 van start gegaan voor de balies van burgerzaken. Het aanvragen van burgerlijke stand producten (zoals bijvoorbeeld erkenning van kinderen, melding voorgenomen huwelijk, vestiging vanuit het buitenland), is vanaf april 2019 ook mogelijk op de maandagavond. Dit is een uitbreiding van de dienstverlening op maandagavond. Door het invoeren van het werken op afspraak zijn de wachttijden voor de klanten verminderd.
- Het doorgeven en verwerken van een verhuizing en het aanvragen van een uittreksel is digitaal mogelijk gemaakt. Inschatting is dat nu i.p.v. 20% ruim 50% van de verhuizingen digitaal verwerkt worden. In 2019 zijn ook de voorbereidingen getroffen om diverse extra producten, zoals aangifte geboorte en emigratie, digitaal mogelijk te maken in 2020.
- Er is in 2019 een nieuwe terugbelnotitie gerealiseerd. Dit is een intern proces maar zorgt voor een betere bereikbaarheid voor onze klanten.
- WhatsApp als communicatiekanaal is in gebruik. In 2019 zijn de regels aangescherpt voor zakelijk gebruik. Maatregelen zijn genomen om dit dienstverleningskanaal blijvend aan te kunnen bieden voor onze klanten. Er is een grote tevredenheid bij onze klanten met betrekking tot het gebruik van WhatsApp.
- De nieuwe website is in oktober 2019 live gegaan. Hierdoor is de gebruiksvriendelijkheid en toegang verbeterd en is de website het digitale toegangskanaal voor onze gemeente. Daarnaast is de zoekfunctie flink verbeterd. We beantwoorden ook vragen via twitter, instagram en facebook.
- We hebben de interne kennisbank voor frontofficemedewerkers opgezet in 2019 om inwoners beter en sneller te kunnen informeren.
- Via alle kanalen (balie/telefoon en digitaal) zorgen we voor een mensgerichte benadering. De klant heeft de kanaalkeuzevrijheid en is altijd welkom in de Ronde Venen.

3.04.2 Het organiseren van standaard-feedbackmogelijkheden voor inwoners op de gemeentelijke dienstverlening(sproducten)

Kwaliteit

- In 2019 is het digitale klantenpanel van start gegaan. Met dit panel wordt er dieper ingegaan worden op specifieke thema's en onderwerpen die leven onder inwoners. In 2019 zijn de volgende onderwerpen aan het klantenpanel voorgelegd, de klantbeleving en de keuze van dienstverleningskanalen. De vragenlijst is uitgezet onder de leden van het inwonerpanel. Het panel is representatief voor De Ronde Venen (leeftijd en spreiding over de kernen). Respons op enquête is 48%. 462 van de 960 leden hebben de vragenlijst ingevuld.
  - 65% heeft contact gehad via de telefoon. Waarvan 82% tevreden is over de bereikbaarheid.
  - 81% heeft contact gehad via de website. Waarvan 72% direct het product of de dienst kon aanvragen.
  - 5% heeft contact gehad via social media.
  - 54% heeft contact gehad via e-mail. Waarvan 71% geholpen is binnen 5 werkdagen.
  - 96% heeft een bezoek gebracht aan het gemeentehuis. Waarvan 73% tevreden is over de openingstijden.
- Er zijn onderzoeken gedaan volgens de methode klantreizen voor processen van ruimte, dienstverlening (KCC en burgerzaken) en exploitatie/drank en horecaverunning. Dit heeft opgeleverd dat we nu weten dat de klanten als positief ervaren de vriendelijkheid, behulpzaamheid en betrokkenheid. Persoonlijk contact en terugbelafspraken worden gewaardeerd. De verbeterkansen die opgepakt worden zijn de wijze van het eerste contact bij Ruimte, meer duidelijkheid geven over de rolverdeling en de communicatie bij Ruimte en de omgevingdienst. In het proces drank en horecaverunning is de informatie op de website en de brief aan de ondernemer aangevuld. Het interne proces is ook verbeterd, hierdoor worden vergunningen tegelijk aangevraagd in plaats van achter elkaar.
- Eind 2019 is er een onderzoek gestart naar de telefonische bereikbaarheid gemeentebreed, dit loopt door tot eind januari 2020. In februari 2020 zijn de uitkomsten gedeeld binnen de organisatie en verbeterpunten zijn meegenomen in de afspraken over de telefonische bereikbaarheid van de gemeente de Ronde Venen.

3.05 Een veilige informatievoorziening voor onze inwoners

Acties

3.05.1 Uitvoering geven aan het informatiebeleid

Kwaliteit

In de paragraaf bedrijfsvoering is over deze actie gerapporteerd.

3.06 Gevolg geven aan de vastgestelde aanpak van gemeentelijk vastgoed en het bijbehorende uitvoeringsplan

Acties

3.06.1 Uitvoering geven vastgestelde aanpak door verkoop van een aantal gemeentelijke objecten

Kwaliteit

In 2019 zijn onderstaande geprioriteerde zaken opgepakt:

1. Polder trots Waverveen: koopovereenkomst is gesloten, bestemmingsplanprocedure loopt;
2. Raadhuislaan 27-45 Mijdrecht: alle woningen zijn verkocht en overgedragen;
3. Brugstraat 9 te Abcoude: Met de huurder (Wereldwinkel) heeft gesprek plaatsgevonden over mogelijke verkoop van het pand en de beëindiging van het gebruik. De taxatieopdracht is uitgezet;
4. Tumult Abcoude: overleg gevoerd met nieuw stichtingsbestuur;
5. Twistvliedschool Mijdrecht: nota van uitgangspunten is vastgesteld. Locatie wordt verkocht en bebouwd met woningen;
6. Baambrugse Zuwe achter 116 Vinkeveen: taxaties gericht op verkoop zijn uitgevoerd;
7. Bovenkamp 1-2 Abcoude: locatie voor het Sporthuis Abcoude, bouwwerkzaamheden zijn in volle gang.

3.07 Duidelijkheid over de toekomst van het gemeentehuis

Acties

3.07.1 Er is een vastgesteld Plan van Eisen

Kwaliteit

Er is een eerste doorrekening van de vier scenario's vastgelegd in het initiatiefvoorstel van de bouwcommissie (27 juni 2019). Ons college heeft opdracht gekregen de vier scenario's verder uit te werken en een dekkingsvoorstel op te stellen. We zijn bezig met het opstellen van een intern Ambitiedocument n.a.v. georganiseerde sessies met de bouwcommissie, DMT, collega's en ons college. Daarnaast zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd: bouwtechnisch onderzoek constructie huidige gemeentehuis, verdiepend locatieonderzoek, behoefteonderzoek, quickscan flora en fauna en de eerste dekkingsmogelijkheden zijn verkend.

3.08 Regionale samenwerking benutten om lokale opgaven te realiseren

Acties

3.08.1 Deelnemen aan regionale netwerken om ons vestigingsklimaat te verbeteren

Kwaliteit

De Ronde Venen neemt deel aan het project Ruimtelijk Economisch Perspectief waarbij met 16 gemeenten in Utrecht een ruimtelijke visie wordt opgesteld. Aan de thematafel Werken is in 2019 een onderzoek gestart naar toekomstbestendige werklocaties in de U16; de resultaten worden in 2020 verwacht.

De samenwerking in de Amstelland Meerlanden regio (AM) is afgelopen jaar op een laag pitje doorgedaan. We volgen de ontwikkelingen in de AM regio. Bij relevante onderwerpen intensiveren we de samenwerking.

3.08.2 Samenwerken met buurgemeenten met betrekking tot Schiphol

Kwaliteit

Zowel bestuurlijk als ambtelijk is actief deelgenomen aan het cluster Groene Hart van de BRS, de Kerngroep Luchtvaartnota Provincie Utrecht en het Regioforum.

Vanuit de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) is commentaar geleverd op de Nota van Randvoorwaarden en Detailniveau en de MER van het Luchtvaartbesluit. Daarbij zijn de onderwerpen klimaat, nachtvluchten, fijnstof, stikstof en stilte aan de orde gesteld. De inzet van de BRS is ongewijzigd.

Ook is deelgenomen aan een aantal ontwerpdagen voor de Luchtvaartherziening. Aandachtpunten hierbij zijn: aanvliegeroutes, hoogtes, glijvluchten in het licht van luchtruimindeling.

3.08.3 Verdere verkenning van mogelijke regionale samenwerking op gebied van recreatie en toerisme

Kwaliteit

In het Groene Hart krijgt de samenwerking gericht op de ontwikkeling van toerisme en recreatie meer vorm. Het merk verbindt lokale initiatieven en maakt het toeristisch-recreatieve aanbod diverser en aantrekkelijker. Concreet resultaat is dat de nieuwe website abcoude.nl is aangesloten op de digitale database van het Groene Hart. De samenwerking met de Metropoolregio Amsterdam (MRA) blijft interessant en lastig, door onze ligging net buiten de MRA. We volgen de ontwikkelingen en pakken kansen waar dat kan. In 2019 is een toeristische fietsroute ontwikkeld vanuit de MRA naar Abcoude.

3.08.4 Participeren in regionale samenwerkingsverbanden op gebied van behoud en beleving van cultureel erfgoed

Kwaliteit

Met partners werken wij aan het vergroten van de bekendheid van de twee waterlinies in onze gemeente: de Stelling van Amsterdam en de Oude Hollandse Waterlinie. Dit deden wij onder andere door het aantrekken van een rondreizende tentoonstelling, een historisch festival op fort Waver-Amstel en aansluiting van Abcoude bij het bovenlokale sloepennetwerk van de Oude Hollandse Waterlinie. Deze activiteiten organiseerden we samen met onze regionale partners uit provincies Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland.

3.09 Onze sportaccommodaties zijn toekomstbestendig

Acties

3.09.1 Een visie en een plan opstellen voor het toekomstbestendig maken van de (gemeentelijke) binnensportaccommodaties

Kwaliteit

Een inventarisatie van diverse aspecten met betrekking tot de binnensportaccommodaties heeft plaatsgevonden. Het plan voor het toekomstbestendig maken volgt in 2020.

3.09.2 De afspraken Harmonisatie buitensport worden in 2019 geëvalueerd

Kwaliteit

Evaluatie van de afspraken Harmonisatie buitensport heeft plaatsgevonden. De resultaten van de evaluatie zijn in een notitie verwerkt. De notitie is door het college vastgesteld en aan de raad aangeboden.

3.09.3 Ondersteuning realisatie sporthuis Abcoude

Kwaliteit

Met een extra gemeentelijk investeringsbudget en een nieuwe borgstelling voor een extra lening (waarvoor de bestaande samenwerkingsovereenkomst is aangepast), en in relatie tot de offerten voor de nieuwbouw, hebben wij vastgesteld dat de initiatiefnemers erin geslaagd zijn om de realisatie van Het Sporthuis Abcoude binnen de gestelde grenzen te houden; daarmee is het 'controlemoment' gepasseerd en is de eerder afgesloten 'positieve en negatieve hypotheekverklaring' van rechtswege vervallen.

Met de verleende omgevingsvergunning en de overeenkomst 'erfpachtafhankelijke recht van opstal', en nadat de laatste puinresten vanwege de gemeente uit de grond zijn verwijderd, heeft de bouwer de bouwplaats ingericht, bouwhekken rondom de bouwlocatie geplaatst en is de daadwerkelijke bouw -met het slaan van de eerste officiële paal- van start gegaan; de kwesties over PFAS en retourbemaling zijn intussen afgehandeld.

Enkele omwonenden van het te realiseren Sporthuis Abcoude hebben via de bezwaarschriftenprocedure bij de gemeente en via beroep bij de rechtbank intussen hoger beroep bij de Raad van State aangetekend.

3.10 Het herijken en verder ontwikkelen van dorpshuizen

Acties

3.10.1 Het nagaan of meer en welke functies in de dorpshuizen kunnen worden ondergebracht

3.10.2 Het ontwikkelen van prestatieafspraken die gekoppeld gaan worden aan de exploitatievergoeding

3.10.3 Bezien of het Beheer en exploitatiemodel aan een herziening toe is

3.10.4 Aan de ontwikkeling van het dorpshuis de Boei een hoge prioriteit toe te kennen

3.11 Bewustwording van datagestuurd werken

Acties

3.11.1 Organiseren minisymposium binnen (partner)organisatie(s)

3.11.2 Inpassing van datasturing / BI (Business Intelligence) tools in bestaande systemen en onze medewerkers hiermee bekend maken

3.11.3 Datastrategie en interne periodieke controle op datakwaliteit

Wat was ons doel voor 2019?

Domein 3 - Indicatoren BBV

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019
1. Veiligheid				
1	Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar	62	90	95
2	Winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	0,4	0,6	Gegevens niet beschikbaar
3	Diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners	2,6	2,8	Gegevens niet beschikbaar
4	Gewelds- en seksuele misdrijven per 1.000 inwoners	2,8	2,5	Gegevens niet beschikbaar
5	Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde per 1.000 inwoners	4,1	4,0	4,0
2. Bestuur en ondersteuning				

Nr.	Naam van de indicator	Realisatie 2017	Realisatie 2018	Realisatie 2019
6	Formatie per 1.000 inwoners	6,7	6,9	6,8
7	Bezetting per 1.000 inwoners	5,8	5,8	6,1
8	Apparaatskosten per inwoner	€ 568	€ 635	€ 692
9	Externe inhuurkosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	30%	26%	25%
10	Overhead als percentage van totale lasten	13%	14%	16%

Toelichting op de indicatoren

De indicatoren 1 tot en met 10 worden door alle gemeenten opgenomen in hun begroting en verantwoording.

Nr.	Toelichting
1	Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
2	De informatie over 2019 komt halverwege 2020 beschikbaar.
3	De informatie over 2019 komt halverwege 2020 beschikbaar.
4	De informatie over 2019 komt halverwege 2020 beschikbaar.
5	Het aantal vernielingen en misdrijven is stabiel over de jaren 2017 tot en met 2019.

-
- 6 Voor de berekening van de indicator "Formatie per 1.000 inwoners" is de toegestane formatie in fte voor begrotingsjaar 2019 op peildatum 1 januari 2019 genomen en 44.475 als het aantal inwoners per 31 december 2019. De vastgestelde formatie op peildatum 1 januari 2019 was 302.
-
- 7 Voor de berekening van de indicator "Bezetting per 1.000 inwoners" is de gemiddelde bezetting over begrotingsjaar 2019 genomen en 44.475 als het aantal inwoners per 31 december 2019. De werkelijke gemiddelde bezetting voor begrotingsjaar 2019 bedraagt 270.
-
- 8 De totale apparaatskosten (organisatiekosten) zijn met 9% gestegen ten opzichte van de apparaatskosten per inwoner in 2018.
-
- 9 De totale kosten externe inhuur bedraagt in 2019 afgerond € 6.575.000. De totale externe inhuurkosten uitgedrukt in een percentage van de totale kosten voor personele inzet in 2019 (€ 26.042.000) is afgerond 25%. In 2018 was dit percentage 26%. Dit betreft een vermindering van afgerond 1% ten opzichte van het voorgaande jaar.
-
- 10 Onder de overheadkosten vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. De totale overheadkosten zijn € 15.422.000. Het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves) bedraagt € 95.614.000. De overheadkosten als percentage van de totale lasten zijn met 2% gestegen ten opzichte van 2018.
-

Domein 3 - Verbonden partijen

1. Veiligheidsregio Utrecht

De VRU draagt zorg voor een adequate brandweezorg en een goed voorbereide crisis-beheersingsorganisatie.

2. Het veiligheidshuis

In het Veiligheidshuis werken de aangesloten organisaties (politie, gemeente, reclassering, raad voor de kindbescherming etc.) op één fysieke plek samen om preventie, repressie en nazorg naadloos op elkaar te laten aansluiten. Het doel daarbij is om recidive voorkomen, leefomstandigheden te verbeteren en het structureel aanpakken van achterliggende problemen bij de verdachte.

3. Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen (SBB)

De Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen staat voor het bevorderen van het ongestoorde gebruik van goederen en zaken op het bedrijventerrein De Ronde Venen door de bij de stichting aangesloten ondernemingen.

4. Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen (RHC VV)

Het gezamenlijk uitvoeren van de Archiefwet 1995 en het adequaat aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijk archief is de opdracht voor het RHC VV. In het kader van de digitale overheid richt het RHC zich ook op de digitalisering van de archieffunctie; een duurzame opslag en toegankelijkheid van het digitale archief. In 2019 is de beleidsvisie 2020 - 2024 vastgesteld. De uitgangspunten zijn taakuitvoering op basisniveau, soberheid, maatwerk en de erfgoedtaak meer in balans brengen. De e-depot voorziening voor duurzaam digitaal archief opslaan en beheren, is verder ontwikkeld.

5. Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond & Kennemerland (RIJK)

Via samenwerking, waarbij ondersteuning wordt verkregen bij inkoop en aanbesteden, wordt gekomen tot kwalitatief en kwantitatief goede inkoopresultaten.

6. Amstelland-Meerlandenoverleg

Via deze netwerksamenwerking worden de relaties met de Noord-vleugel op onder andere de thema's sociaal domein, verkeer (incl. openbaar vervoer), ruimte, economie en recreatie versterkt.

7. Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Bij de samenwerking met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) functioneert de VNG als een vraagbaak voor de gemeente en faciliteert met bijvoorbeeld modelverordeningen. Ook is zij gesprekspartner voor de Rijksoverheid op onderwerpen die alle gemeenten aangaan – vaak medebewindstaken.

8. Belastingssamenwerking Amstelland

In een dienstverleningsovereenkomst is vastgelegd dat via de belastingssamenwerking Amstelland de gemeentelijke belastingen rechtmatig en tijdig worden geïnd.

9. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De BNG is de huisbankier van de gemeente.

10. N.V. Vitens

Deze partij draagt bij aan de drinkwatervoorziening en –kwaliteit.

Domein 3 - Wat zou het kosten en wat heeft het gekost?

Veiligheid, bestuur, dienstverlening & financiën

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2018	Begroting 2019 voor wijziging	Wijzigingen 2019	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019	Verschil 2019
-------------	---------------	----------------------------------	------------------	--------------------------------	---------------	---------------

Programma 1						
Openbare orde en veiligheid						
Lasten	3.062	3.280	62	3.341	3.389	-48
Baten	50	41	0	41	43	-2
Totaal	3.012	3.239	62	3.300	3.346	-46
Programma 9						
Bestuur en ondersteuning						
Lasten	16.956	17.799	539	18.338	19.682	-1.344
Baten	2.276	804	16	820	1.623	-803
Totaal	14.680	16.995	522	17.518	18.059	-541
Programma 10						
Financiering en algemene dekkingsmiddelen						
Lasten	2.520	2.602	2.810	5.411	4.307	1.105
Baten	57.092	60.494	460	60.954	61.178	-224
Totaal	-54.572	-57.892	2.350	-55.542	-56.871	1.329
Onttrekkingen	8.233	7.164	5.838	13.001	10.223	2.778
Stortingen	8.158	5.117	1.934	7.051	4.284	2.767
Totaal inzet reserves	-74	-2.046	-3.904	-5.950	-5.939	-11
Totaal	-54.646	-59.939	-1.554	-61.493	-62.811	1.318
Programma 10						
Financiering en algemene dekkingsmiddelen						
Totaal	-36.955	-39.705	-970	-40.675	-41.405	731

Toelichting op het financieel resultaat

We verantwoorden onze financiële cijfers op hoofdlijnen. Dat betekent dat we alleen afwijkingen van € 50.000 of hoger toelichten. De post “diversen” gaat telkens over één of meerdere afwijkingen die kleiner zijn dan € 50.000. Posten die politiek relevant zijn lichten we wel toe.

Bij de toelichting op het financiële resultaat nemen we **voordelen** op als een **positief bedrag** en **nadelen** als een **negatief bedrag**. We ronden de bedragen af op € 1.000. Het kan zijn dat er in één overzicht of tussen overzichten afrondingsverschillen voorkomen.

Financiële analyse van programma 1 Openbare orde en veiligheid (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
1	In 2019 is onderzoek gedaan naar het revitaliseren van de brandweerkazernes. De kosten hiervan zijn € 68.000 waarvoor incidenteel € 17.000 was geraamd. Begin 2020 heeft de raad ingestemd met het uitvoeren van de werkzaamheden voor de brandweerkazernes.	-51	N
2	Verder is gegaan met de inzet van specialistisch jongerenwerk om overlast te beperken. De kosten hiervan zijn € 86.000 waarvoor incidenteel € 55.000 was geraamd. In 2020 wordt dit project voortgezet.	-31	N
3	Diversen verschillen zorgen voor een voordeel van € 13.000.	13	V
4	Binnen dit programma is een voordeel van € 18.000 ontstaan op de capaciteitskosten. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht van deze kosten opgenomen.	18	V
Onderuitputting incidentele budgetten die verrekend zijn met reserves:			
5	Diversen incidentele verschillen zorgen voor een voordeel van € 5.000.	5	V
Totaal van programma 1 Openbare orde en veiligheid		-46	N

Financiële analyse van programma 9 Bestuur en ondersteuning (bedragen x € 1.000)

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
1	Er is sprake van een voordeel van € 268.000 op vastgoed. Dit is opgebouwd uit drie onderdelen, te weten: <ul style="list-style-type: none"> • verkoop van een perceel Raadhuislaan in Mijdrecht zorgt voor een voordeel van € 176.000; • verkoop van diverse gronden zorgt voor een voordeel van € 86.000; • beheerkosten zoals onderhoud, schoonmaken, energie e.d. zijn € 6.000 lager dan geraamd. 	268	V
2	Een afrekening van een verzekering voor pensioenen van bestuurders zorgt voor een voordeel van € 225.000.	254	V

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
	Daarnaast is er sprake van € 29.000 aan ander voordelen binnen het onderdeel bestuur. Bij elkaar is er sprake van een voordeel van € 254.000.		
3	Het afwikkelen van BTW met de Belastingdienst over voorgaande jaren zorgt voor een voordeel van € 138.000.	138	V
4	Diversen verschillen zorgen voor een nadeel van € 27.000.	-27	N
5	Op de structurele budgetten van onder meer huisvesting, juridische zaken, ICT en personeelsbeleid is een nadeel ontstaan van € 314.000. Een specificatie van alle kosten van overhead zijn opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.	-314	N
6	Er is ingezet op het versterken van management en ondersteunende functies. Hierdoor zijn de kosten van salarissen en inhuur (capaciteitskosten) € 1.240.000 hoger uitgevallen. Een deel van deze hogere kosten is gecompenseerd binnen de capaciteitskosten van andere programma's. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht van de capaciteitskosten opgenomen.	-1.240	N
Onderuitputting incidentele budgetten die verrekend zijn met de reserves:			
7	Binnen dit programma is € 1.252.000 beschikbaar voor onder meer het verbeteren van de dienstverlening, arbeidsmarktcommunicatie en het uitvoeren van de algemene gegevensbescherming. De bestedingen hiervan zijn € 179.000 lager.	179	V
8	Voor zaakgericht werken, informatiebeheerplan en Digitale Agenda 2019 is € 443.000 beschikbaar. De bestedingen waren € 140.000 lager dan de raming. Dit is het gevolg van het doorschuiven van de uitvoering naar 2020.	140	V
9	Voor onderzoek naar de toekomst van het gemeentehuis is € 140.000 beschikbaar. De bestedingen zijn € 61.000 lager uitgevallen doordat het onderzoek doorloopt naar 2020.	61	V
Totaal van programma 9 Bestuur en ondersteuning		-541	N

**Financiële analyse van programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen
(bedragen x € 1.000)**

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
1	Voor teruggave precario is € 4.318.000 beschikbaar in 2019. De bestedingen zijn € 1.057.000 lager. Voor de jaren 2020 en 2021 is rekening gehouden met compensatie van de opgelegde precariobelasting. Dit voordeel is verrekend met de inzet van reserves. Zie hiervoor nummer 8.	1.057	V
2	De uitkomsten van de decembercirculaire 2019 over de algemene uitkering zorgt voor een voordeel van € 250.000. Hierover hebben we u in januari 2020 op de hoogte gebracht via een informatienota.	250	V
3	De opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen zijn 1% hoger uitgekomen. Dit zorgt voor een voordeel van € 48.000.	48	V
4	De kosten voor de vennootschapsbelasting en de lokale lastenmeter zijn € 32.000 lager uitgevallen. Dit voordeel is verrekend met de inzet van reserves. Zie hiervoor nummer 8.	32	V
5	Door vooral een negatieve rente op een aangetrokken kasgeldlening ontstaat een voordeel van € 23.000.	23	V
6	Binnen dit programma is een nadeel van € 9.000 ontstaan op de capaciteitskosten. In de paragraaf bedrijfsvoering is een totaaloverzicht van deze kosten opgenomen.	-9	N
7	Diverse verschillen zorgen voor een nadeel van € 72.000.	-72	N
Inzet reserves van de overige negen programma's:			
8	Uit deze en de overige negen programma's blijkt dat incidentele budgetten niet volledig zijn benut. Een totaaloverzicht van alle verrekende budgetten is opgenomen in de jaarrekening bij het onderdeel Overzicht van incidentele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Tegenover de voordelen op de programma's is in dit programma een nadeel van € 1.728.000 door lagere onttrekkingen aan de reserves.	-1.728	N
Begroting- en rekeningresultaat:			

Nr.	Toelichting	Bedrag	V of N
9	<p>Rekening was gehouden met een begrotingsresultaat van € 1.048.000. Door diverse oorzaken is dit voordeel omgeslagen in een tekort van € 669.000. In het onderdeel Bestuurlijke hoofdlijnen in een financiële samenvatting opgenomen. Hierin is aangegeven welke oorzaken zorgen voor de kanteling van een overschot naar een tekort.</p>	1.717	N
<p>Totaal van programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen</p>		1.318	N

Paragrafen

Lokale heffingen

Weerstandsvermogen
en risicobeheersing

Onderhoud
kapitaalgoederen

Financiering

Bedrijfsvoering

Verbonden partijen

Grondbeleid

Subsidies

Lokale heffingen

Samenvatting lokale heffingen

In 2019 was 23 % van de inkomsten van de gemeente De Ronde Venen afkomstig uit lokale heffingen. De lokale heffingen vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente.

De geraamde opbrengsten uit lokale heffingen zijn in lijn met de gerealiseerde opbrengsten. De belastingtaken zijn uitbesteed aan Gemeentebelastingen Amstelland. Ook in 2019 is verder gewerkt aan het versterken van de samenwerking met Gemeentebelastingen Amstelland. De bestuurlijke informatievoorziening over de uitvoering van de diverse belastingen is verder verbeterd.

In 2019 heeft (gedeeltelijke) compensatie plaatsgevonden aan inwoners en bedrijven van de in rekening gebrachte precariobelastingen. Over de periode tot en met 2019 was er rekening gehouden met een hogere teruggave precariobelasting. De verantwoorde afwijking in programma 10, nummer 1 van afgerond 1 miljoen euro komt door minder compensabele aansluitingen dan oorspronkelijk was geraamd en nog niet gecompenseerde aansluitingen die niet via het GBA gecompenseerd zijn. Bedrijven en personen kunnen nog een beroep doen op de compensatie van deze in rekening gebrachte precariobelasting.

Beleid voor lokale heffingen

Het heffen van lokale heffingen stelt de gemeente in staat om maatschappelijke voorzieningen op een evenwichtige wijze in stand te houden. Ook stellen heffingen de gemeente in staat maatschappelijke kosten door te belasten aan specifieke veroorzakers, zoals bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In het verlengde hiervan stelt het heffen van lokale heffingen de gemeente in staat een sluitend meerjarenperspectief te bereiken.

Voor 2019 is een prijsontwikkeling voor de belastingen en tarieven gehanteerd van 2,4 %. Het tarief voor de OZB is gecorrigeerd voor prijs- en waardeontwikkeling.

Voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing geldt als uitgangspunt 100% kostendekking.

De belastingtaken zijn uitbesteed aan Gemeentebelastingen Amstelland (GBA). Het gaat om taken op het gebied van de uitvoering van de Wet WOZ, de heffing en invordering van de belastingen onroerendezaakbelastingen, roerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing, rioolheffing, hondenbelasting, forensenbelasting, toeristenbelasting en de bijdragen voor de Bedrijven Investeringszone.

Meerjarig overzicht lokale heffingen (bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam van de heffing	Rekening 2017	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019

Nr.	Naam van de heffing	Rekening 2017	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019
1	Onroerendezaakbelasting voor woningen	5.517	5.579	5.943	5.955
2	Onroerendezaakbelasting voor niet-woningen	2.052	2.064	2.091	2.031
3	Rioolheffing	4.428	4.590	4.799	4.797
4	Afvalstoffenheffing	3.557	3.702	3.786	3.830
5	Precariobelasting	2.261	2.262	2.253	2.261
6	Leges wonen en bouwen	2.032	1.741	1.877	1.716
7	Leges burgerzaken	922	849	557	580
8	Begraafplaatsrechten	291	327	312	348
9	Forensenbelasting	212	245	246	271
10	Toeristenbelasting	204	217	222	270
11	Hondenbelasting	162	167	178	171
12	Overige leges	123	144	116	165
13	Roerende zaakbelasting	80	80	72	81
14	Bedrijveninvesteringszones	74	55	72	86
15	Marktgelden	48	49	53	9
16	Parkeerheffingen	6	8	6	13

Onroerendezaakbelasting

De onroerendezaakbelasting is een algemene heffing. De gewenste opbrengst is bepaald bij het vaststellen van de begroting 2019. Door de gewenste opbrengst te delen door WOZ-waarden op peildatum 1 januari 2018 ontstaat het tarief. De tarieven voor 2019 zijn vastgesteld in de raad van december 2018. Via de 1e bestuursrapportage 2019 zijn de ramingen incidenteel bijgesteld vanwege hogere woz-waarden.

Rioolheffing - algemeen

De rioolheffing van 210 euro wordt geheven van eigenaren van woningen en niet-woningen. Bij een waterverbruik boven 300 m³ ontvangt de gebruiker een aanslag voor het meerverbruik van 0,82 euro per m³.

Het uitgangspunt voor de heffing is 100% kostendekkende tarieven na inzet van voorziening rioolheffing.

Rioolheffing - specificatie kostendekkendheid (bedragen x € 1.000 en + = voordeel en - = nadeel)

Onderbouwing kostendekkendheid rioolheffing			
	Begroting 2019	Rekening 2019	Vershil
Opbrengsten:			
• Rioolheffing	-4.799	-4.797	-2
Totaal opbrengsten	-4.799	-4.797	-2
Kosten:			
• Directe kosten	2.684	2.628	56
• Capaciteitskosten	566	538	28

Onderbouwing kostendekkendheid rioolheffing

	Begroting 2019	Rekening 2019	Verschil
• Toegerekende kosten overhead, BTW e.d.	1.455	1.455	0
• Verrekening met voorziening rioolheffing	94	176	-82
Totaal kosten	4.799	4.797	2
Dekkingspercentage	100%	100%	

Afvalstoffenheffing - algemeen

De afvalstoffenheffing wordt geheven van gebruikers van eenpersoons- en meerpersoonshuishoudens en recreanten. Het tarief voor meerpersoonshuishoudens was 224 euro en 172 euro voor eenpersoonshuishoudens en recreanten. Voor het gebruik van een extra container van 140 liter is 120 euro verschuldigd en 156 euro voor een container van 240 liter. Het uitgangspunt voor de heffing is 100% kostendekkende tarieven na inzet van voorziening afvalstoffenheffing.

In 2019 komt de kostendekkendheid uit op 96%. Dit wordt vooral veroorzaakt door hogere kosten van het inzamelen van afval die deels worden gecompenseerd door het inzetten van de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing. De omvang van deze voorziening is nihil per 31 december 2019.

Afvalstoffenheffing - specificatie kostendekkendheid (bedragen x € 1.000 en + = voordeel en - = nadeel)

Onderbouwing kostendekkendheid afvalstoffenheffing

	Begroting 2019	Rekening 2019	Vershil
Opbrengsten:			
• Afvalstoffenheffing	-3.786	-3.830	44
• Overige opbrengsten	-707	-799	92
Totaal opbrengsten	-4.493	-4.629	136
Kosten:			
• Directe kosten	3.076	3.564	-488
• Capaciteitskosten	549	518	31
• Toegerekende kosten overhead, BTW e.d.	1.526	1.526	0
• Verrekening met voorziening afvalstoffenheffing	-658	-774	116
Totaal kosten	4.493	4.834	-341
Saldo (opbrengsten min kosten)	0	-205	
Dekkingspercentage	100%	96%	

Precariobelasting

De gemeente heft precariobelasting op nutsnetwerken (ondergrondse kabels en leidingen) op basis van de geldende overgangsregeling. Die houdt in dat nog tot 1 januari 2022 precariobelasting mag worden geheven naar maximaal het tarief dat op 10 februari 2016 gold.

Begin 2018 is op basis van een initiatiefvoorstel door 3 raadsfracties door de gemeenteraad besloten om de inwoners (via een bestemmingsreserve precario) te compenseren voor de door Vitens 1 op 1 aan haar klanten doorberekende precariobelasting, verhoogd met bijkomende kosten, op het waterleidingnetwerk. Het initiatiefvoorstel beoogt teruggave van € 553.000 (+ bijkomende kosten) per jaar aan inwoners in onze gemeente als compensatie voor de heffing van het waterleidingnetwerk tot en met 2021. Daarnaast is bij de bestuurlijke behandeling van de Kadernota 2018, een amendement aangenomen om de komende jaren € 1 mln. terug te geven aan inwoners en bedrijven als compensatie voor de doorbelaste precariobelasting op gas- en elektriciteitsnetwerken.

In 2019 is aan inwoners, bij de aanslag gecombineerde gemeentelijke belastingen, een compensatie verstrekt van € 180,56. Dit bedrag bestaat uit:

- De vergoeding voor precario waterbedrijven: € 140,56 (= vergoeding tot en met 2019).
- De vergoeding voor precario op gas en elektra: € 40,00 (= vergoeding over 2019).

In 2018 is de compensatie voor precariobelasting op gas en elektra die betrekking heeft op 2017 en 2018 door het GBA uitgekeerd.

Toeristenbelasting

Onder de naam 'toeristenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven. De toeristenbelasting wordt geheven als algemeen dekkingsmiddel en als een bijdrage in de lasten van gemeentelijke voorzieningen door personen die niet in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven. De wettelijke basis is de gemeentewet en de Verordening op de heffing en invordering van de toeristenbelasting. Op grond van de verordening is per persoon en per overnachting een bedrag verschuldigd. Voor 2019 bedraagt het tarief €0,92. De uitvoering van deze belastingtaak is uitbesteed aan Gemeentebelastingen Amstelland.

Naast toeristenbelasting heft de gemeente De Ronde Venen ook watertoeristenbelasting. Onder de naam 'watertoeristenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf op vaartuigen die aanwezig zijn in wateren binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook, door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven. Ook watertoeristenbelasting wordt geheven als algemeen dekkingsmiddel en als een bijdrage in de lasten van gemeentelijke voorzieningen door personen die niet in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven. De wettelijke basis is de gemeentewet en de Verordening op de heffing en invordering van watertoeristenbelasting. Op grond van de verordening is per gemiddeld aantal personen en per gemiddeld aantal dagen dat verblijf op het water wordt gehouden een bedrag verschuldigd. Voor 2019 bedraagt het tarief €0,92. De uitvoering van deze belastingtaak is uitbesteed aan Gemeentebelastingen Amstelland.

In 2019 hebben meer recreanten onze gemeente bezocht. Dit heeft ervoor gezorgd dat zowel de opbrengst van de toeristenbelasting als die van forensenbelasting is toegenomen. De kosten die voor

toeristen worden gemaakt, bijvoorbeeld onderhoud bruggen, brugbediening en handhaving op het plassengebied zijn groter dan de inkomsten die hier tegenover staan.

Hondenbelasting

Onder de naam hondenbelasting wordt door de gemeente De Ronde Venen een belasting geheven ter zake van het houden van honden. De belasting wordt geheven naar het aantal honden dat wordt gehouden. De belasting 2019 bedraagt € 62,05 per hond. Daarnaast is er een afwijkend tarief voor honden gehouden in kennels die zijn geregistreerd bij de Raad van beheer op kynologisch gebied in Nederland, € 282,62 per kennel.

De hondenbelasting is een zuivere belasting die, net als de OZB, naar de algemene middelen van de gemeente vloeit. De wettelijke basis is de gemeentewet en de Verordening op de heffing en de invordering van hondenbelasting. De uitvoering van deze belastingtaak is uitbesteed aan Gemeentebelastingen Amstelland.

De gemeente heeft ook kosten aan de honden die gehouden worden binnen de gemeente. Waaronder de hondenpoepmaatregelen, faciliteren en onderhouden losloopgebied en hondenspeelplaatsen, communicatie in de vorm van een hondeninformatiefolder en de handhaving op het hondenpoepbeleid. De totale inkomsten zijn € 171.000 en totale kosten zijn € 189.000 hiervan is € 109.000 structureel en € 80.000 incidenteel.

Ontwikkeling lokale woonlasten

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit van Groningen vergelijkt periodiek onder andere de diverse lokale lasten met elkaar. Het COELO brengt hierover jaarlijks de 'Atlas van lokale lasten' uit, met daarin informatie over alle gemeenten in Nederland. De resultaten van dit onderzoek voor onze gemeente is hieronder vermeld en ter vergelijking is hieraan toegevoegd het gemiddelde van alle gemeenten voor 2019.

In de gemeentelijke woonlasten van een meerpersoonshuishouden met een eigen woning is begrepen de onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

	2017 De Ronde Venen	2018 De Ronde Venen	2019 De Ronde Venen	2019 Nederland
Woonlasten meerpersoonshuishouden	€ 721	€ 732	€ 568	€ 739
Woonlasten eenpersoonshuishouden	€ 672	€ 681	€ 517	€ 669
OZB-tarief woningen	0,0958%	0,0915%	0,0903%	0,1115%

	2017 De Ronde Venen	2018 De Ronde Venen	2019 De Ronde Venen	2019 Nederland
OZB-tarief eigenaar niet-woning	0,1513%	0,1484%	0,1544%	0,2738%
OZB-tarief gebruiker niet-woning	0,1208%	0,1101%	0,0957%	0,2041%
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	€ 215	€ 218	€ 224	€ 263
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	€ 166	€ 168	€ 172	€ 210
Rioolheffing meerpersoonshuishouden	€ 203	€ 205	€ 210	€ 196
Rioolheffing eenpersoonshuishouden	€ 203	€ 205	€ 210	€ 182

Beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

Niet iedere inwoner van De Ronde Venen is in staat om de gemeentelijke belastingen en rechten te betalen. Onder bepaalde voorwaarden kan kwijtschelding worden verleend voor onroerendezaakbelastingen, afvalstoffenheffing, rioolheffing en hondenbelasting.

Voor kwijtschelding van lokale heffingen is € 104.000 besteed in 2019. Dit was in 2018 € 105.000. De kosten van kwijtschelding zijn verantwoord in programma 6 Sociaal domein.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Samenvatting

Als gemeente brengen we zoveel mogelijk de relevante risico's die we lopen in beeld, zodat we adequate maatregelen kunnen treffen. We streven ernaar dat het optreden van risico's zo weinig mogelijk effect heeft op de uitvoering van het bestaande beleid. We stimuleren het risicobewustzijn van medewerkers in de organisatie verder stimuleren en maatregelen treffen ter voorkoming of beperking van risico's. Daarnaast beoordeelt de gemeente het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft inzicht in hoeverre de gemeente in staat is om de financiële gevolgen van de risico's op te vangen (dan hebben we 'voldoende vet op de botten').

De geactualiseerde verhouding tussen risico's en de mogelijkheid om deze te kunnen opvangen is "uitstekend" voor 2019.

Tijdens het samenstellen van deze verantwoording zijn er rijksmaatregelen genomen vanwege het coronavirus. Het virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019. Wel heeft het virus gevolgen voor de financiën van 2020 vanwege de maatschappelijke impact. Hierover informeren we de raad via informatienota's en bestuursrapportages in 2020.

Beleidskader voor weerstandsvermogen en risico's

We willen bereiken dat er sprake is van een gezonde financiële positie om voldoende slagkracht te hebben voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken. Dat vergt niet alleen een structureel sluitende begroting, maar daarnaast voldoende weerstandscapaciteit in relatie tot de risico's. Informatie over de financiële positie, het weerstandsvermogen en de risico's zijn beschreven in deze paragraaf.

Financiële kengetallen - algemeen

Landelijk is bepaald dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing vijf kengetallen worden opgenomen. De kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie. Deze kengetallen hebben geen functie als normeringsinstrument, maar zijn juist bedoeld om de gemeentelijke financiële positie voor raadsleden inzichtelijker te maken en de onderlinge vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten.

Om meerjarig inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de financiële kengetallen zijn naast de cijfers van 2019 ook die van de jaren 2016 tot en met 2018 opgenomen.

Financiële kengetallen - meerjarig beeld

	2016	2017	2018	2019
1a Netto schuldquote	65%	57%	63%	80%

		2016	2017	2018	2019
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	63%	55%	61%	78%
2	Solvabiliteitsratio	25%	32%	32%	25%
3	Structurele exploitatieruimte	4,4%	0,6%	1,3%	-1,6%
4	Grondexploitatie	22%	14%	14%	19%
5	Belastingcapaciteit	97%	100%	89%	77%

Financiële kengetallen - toelichting

1. Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de gemeentelijke schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig.

De schuldpositie neemt toe van 63% in 2018 naar 80% in 2019. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de voortgang van investeringen en grondexploitaties waar voor de financiering geldleningen benodigd zijn. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, zoals Het startersfonds SVn, vertoont hetzelfde beeld.

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Door het aantrekken van geldleningen voor het financieren van vooral investeringen neemt de solvabiliteitsratio af van 32% in 2018 naar 25% in 2023. Een percentage lager dan 20% wordt gekwalificeerd als risicovol.

3. Structurele exploitatieruimte

Voor deze indicator geldt: hoe hoger het percentage, hoe beter. Een jaarrekening waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten geeft meer slagkracht om maatschappelijke vraagstukken op te lossen. Voor het beoordelen van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begroting- en rekeningsaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld salarissen, afschrijvingen, rente en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen.

Uit de indicatoren blijkt dat voor de jaren 2016 - 2018 er sprake is van positieve financiële resultaten. In 2019 is er sprake van een kanteling naar een tekort door met name toegenomen zorgkosten. We werken voorstellen uit om te komen tot een structureel sluitende begroting 2021.

4. Grondexploitatie

De boekwaarde van de voorraden grond moet worden terugverdiend bij de verkoop. Kenmerkend voor grondexploitaties is dat de looptijd meerdere jaren is. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Het aandeel van boekwaarde van grondexploitaties ten opzichte van de baten neemt in 2019 toe naar negentien procent. Dit komt vooral doordat de grondverkoop doorschuiven naar 2020. In de jaren 2020 en 2021 nemen de risico's af door het afronden van de grondexploitaties.

5. Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het landelijk gemiddelde in 2019 is € 739 aan gemeentelijke woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Een percentage van 77 geeft aan dat we 23% beneden dit landelijk gemiddelde zitten. De daling ten opzichte van 2018 is te danken aan teruggave precario. Een meerjarige ontwikkeling van de lokale woonlasten is opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

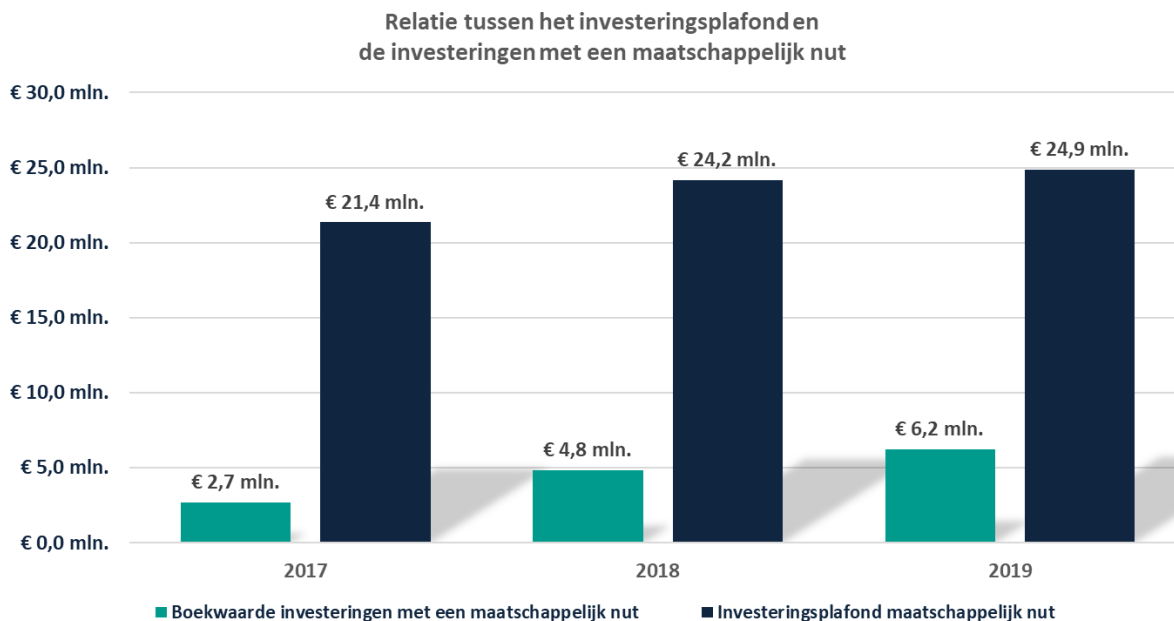
Ontwikkeling investeringsplafond met een maatschappelijk nut

Bij het behandelen van de Kadernota 2018 is een amendement aangenomen om te komen tot een investeringsplafond voor investeringen met een maatschappelijk nut. Door aanpassing van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten zorgen deze investeringen namelijk voor nieuwe kosten van afschrijvingen en rente in het meerjarenperspectief.

Door onszelf een norm op te leggen die gebaseerd is op het investeringsvolume in relatie tot de onbenutte belastingcapaciteit ontstaat automatisch een waarschuwingsmechanisme. Dit mechanisme houdt in dat naarmate er minder onbenutte belastingcapaciteit is – en dus minder mogelijkheden om meer inkomsten te genereren – er minder risico's genomen kan worden op het gebied van investeringen.

Als maatstaf voor het investeringsvolume werkt daarbij het beste om uit te gaan van de totale boekwaarde van investeringen met een maatschappelijk nut. Immers, de boekwaarde en daarmee het risico voor de gemeente loopt ieder jaar per investering af. Zo ontstaat er bij een continu onderhoudscyclus steeds ruimte voor vervangingsinvesteringen. Aangezien we vanaf 2017 zijn begonnen zijn met het activeren van investeringen met een maatschappelijk nut is er nog geen sprake van een continu niveau.

Het is niet aannemelijk dat de raad besluit om in enig jaar de volledige onbenutte belastingcapaciteit in te zetten. Daarom is deze belastingcapaciteit op 50% gesteld maal de factor 7. We zijn de eerste gemeente die een investeringsplafond koppelen aan de onbenutte belastingcapaciteit. In 2020 zal het investeringsplafond worden herijkt.

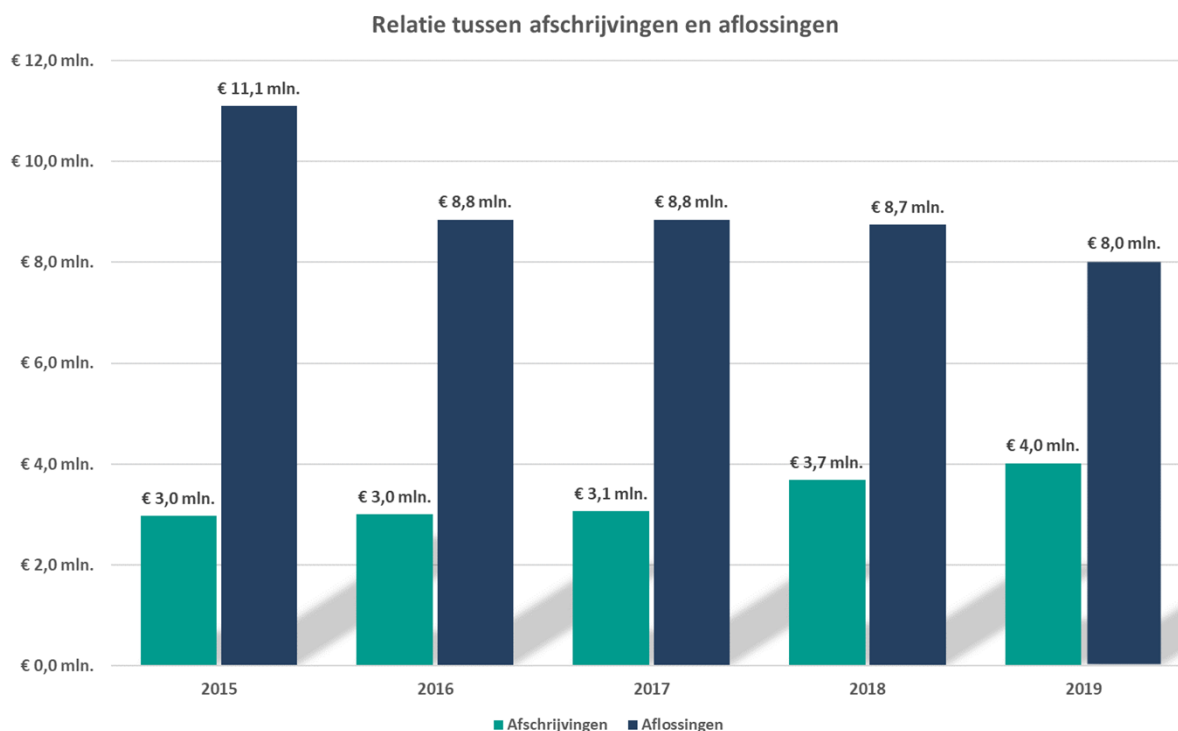

De komende jaren staan diverse investeringen met een maatschappelijk nut gepland waardoor het investeringsplafond en de boekwaarde van deze investeringen naar elkaar groeit.

Relatie tussen de omvang van afschrijvingen en aflossingen

In december 2017 heeft de raad het Treasurystatuut 2018 - 2021 vastgesteld. Hierin is opgenomen dat in zowel de verantwoording als in de begroting inzicht wordt verstrekt tussen de relatie tussen de omvang van afschrijvingen en die van aflossingen.

Vanuit financieel oogpunt is het verstandig dat de kosten van afschrijvingen ongeveer gelijk zijn aan die aflossingen. Echter uit de grafiek blijkt dat in de jaren 2015 tot en met 2019 de afschrijvingen lager zijn dan die aflossingen. Dit heeft vooral te maken met de 'voorfinanciering' van bouwgronden in exploitatie. Vanaf 2022 eindigen de bouwgronden in exploitatie en dan ontstaat een zuiver verband tussen de afschrijvingen en de aflossingen.

Weerstandscapaciteit - algemeen

De weerstandscapaciteit bestaat uit het geheel van middelen en mogelijkheden om niet begrote, onvoorziene en (mogelijk) materiële kosten te dekken. De weerstandscapaciteit kan structureel en incidenteel van aard zijn. Incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit het vermogen van de gemeente om eenmalige risico's te dekken, zonder dat dit invloed heeft op het bestaande beleid. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die permanent kunnen worden ingezet om risico's af te dekken zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van het beleid.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 32.679.000 voor het jaar 2019. Hiervan heeft € 7.100.000 een structureel karakter en € 25.579.000 een incidenteel karakter. De berekening is opgenomen in onderstaande tabel.

Berekening beschikbare weerstandscapaciteit	Structureel	Incidenteel
1. Rekeningresultaat 2019		-669.000
2. Algemene reserve		22.590.000
3. Onbenutte belastingcapaciteit	7.100.000	
4. Stille reserves		3.658.000

Berekening beschikbare weerstandscapaciteit	Structureel	Incidenteel
5. Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	7.100.000	25.579.000

1. Rekeningresultaat 2019

De jaarrekening 2019 komt uit op een tekort van € 669.000. Wij stellen voor om dit te verrekenen met de algemene reserve.

2. Algemene reserve

De algemene reserve is het niet-bestemde deel van het eigen vermogen van de gemeente. Dat betekent niet dat dit vermogen geen functie heeft. De algemene reserve speelt een belangrijke rol in de weerstandscapaciteit van de gemeente. Voor het gebruik van deze reserve is – net zoals voor andere reserves – een specifiek raadsbesluit vereist. Op 31 december 2019 heeft de algemene reserve een omvang van afgerond € 22,6 miljoen.

3. Onbenutte belastingcapaciteit

De gemeente kan structureel (extra) middelen genereren door belastingen te verhogen en heffingen meer kostendekkend te maken (voor zover daar nog mogelijkheden voor bestaan). Het structureel genereren van extra middelen kan worden ingezet om de weerstandscapaciteit te versterken. De belastingruimte is hoofdzakelijk te vinden bij de onroerendezaakbelasting, omdat kostendekkende tarieven het uitgangspunt is bij de rioolheffing en afvalstoffenheffing.

De onbenutte belastingcapaciteit is afgeleid uit de norm die het Ministerie van Binnenlandse Zaken hanteert voor het aanvragen van financiële steun ex artikel 12. Voor 2019 is deze capaciteit € 7,1 miljoen.

4. Stille reserves

De stille reserves worden gevormd door de eigendommen die niet voor de publieke taak zijn waarvan de taxatiewaarde hoger ligt dan de boekwaarde. De omvang van de stille reserves is € 3.658.000 per 31 december 2019. Zie hiervoor ook de paragraaf Grondbeleid. De gemeente bezit ook aandelen van de BNG en Vitens. Deze kunnen op termijn verkocht worden. Doordat de aandelen van deze partijen in het bezit zijn van het Rijk, provincies en gemeenten is hiervoor geen 'markt'. Hierdoor wordt volstaan met een melding in deze paragraaf.

Risico's - Top tien

Een risico is een kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet voorzien is in de begroting van enig jaar. Dit gevolg kan zowel een kans (positief) als een bedreiging (negatief) vormen. Beleidswensen worden niet als risico benoemd.

In het onderstaande overzicht is de top tien van de totale risico-inventarisatie opgenomen. Daarnaast zijn onder nummer 11 de overige risico's (totaal 41) samengevoegd.

Samenvatting kwantificering – bedragen in € x 1.000			
	Onderwerp	Gemiddeld	Beheersmaatregelen
01	Algemene uitkering	1.000	Ontwikkelingen vanuit het Rijk worden nauwlettend gevolgd.
02	Algemene verordening gegevensbescherming (wet AVG)	1.200	Privacy beleid en procedurebeschrijvingen
03	Gevolgen uitspraak Programma Aanpak Stikstof (PAS)	500	Samen met diverse stakeholders wordt een praktische werkwijze vormgegeven zodat vergunningverlening voor de meeste bouwplannen kan worden gecontinueerd. Voor de grotere projecten wordt per project bekeken en gerekend aan de stikstofdepositie.
04	Openeinderegelingen sociaal domein	500	Monitoren van inkomsten & uitgaven, ontwikkelingen volgen vanuit het Rijk.
05	Borg- en garantstellingen	500	Er is in 2019 een beleidsnota borg- en garantstellingen vastgesteld met daarin uitgangspunten en werkwijze voor nieuwe borg- en garantstellingen. Toetsen van jaarrekeningen van de betrokken instellingen. Vastleggen van onderzoek- en informatieplicht van deelnemende partijen. Bij nieuwe borg- en garantstellingen deelnemen in het regieoverleggen.
06	Financiering	175	Spreading van leningenportefeuille. Periodiek overleg met de bank.

Samenvatting kwantificering – bedragen in € x 1.000

	Onderwerp	Gemiddeld	Beheersmaatregelen
07	Integriteit (ambtenaren/bestuurders)	175	Sturen op integer handelen: regels en instructies vaststellen, afleggen van ambtseed en het opvragen van een verklaring omtrent gedrag.
08	Kwetsbaarheid personeel (door ziekte/kennis)	175	Focus op voorkomen van ziekteverzuim; indien verzuim optreedt vroegtijdig aandacht om zieke werknemer weer aan het werk te houden/ te krijgen.
09	Cybercrime	175	Voorzien van veilige verbindingen en toegang. Vergroten risicobewustzijn bij medewerkers. Aansluiten bij informatiebeveiligingsdienst van de VNG.
10	Wegenbeheer	175	Een vastgesteld beheerplan 2017. Jaarlijkse actualisatie van de wegenprojecten. Overige wegen onderhouden ter borging van de veiligheid en functionaliteit.
11	Overige risico's	5.325	Dit betreft de kwantificering van de overige 41 risico's.
	Totaal	9.900	

In 2019 heeft zich feitelijk het risico voorgedaan voor wat betreft de openeinderegelingen binnen het Sociaal domein. Door onder andere meer vraag naar zorg zijn de uitgaven hoger uitgevallen dan de begroting.

Ten opzichte van de begroting 2020 zijn er geen nieuwe risico's toegevoegd aan de inventarisatie. De totale risico-inventarisatie wordt vertrouwelijk beschikbaar gesteld. In de programmabegroting 2021 vindt een volgende actualisatie van de risico's plaats.

Coronavirus

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 voeren we lokale maatregelen uit, aanvullend op de landelijke maatregelen van het Rijk. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen afdoende beheersmaatregelen zijn getroffen en die een materieel effect kunnen hebben op de financiële positie van de gemeente.

Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit/ risico's = € 32.679.000/€ 9.900.000 = 3,3. Dit ratio wordt landelijk gezien als "uitstekend" beoordeeld.

Onderhoud van kapitaalgoederen

Samenvatting

Voor de kapitaalgoederen wegen, riolering, groen en gebouwen zijn eerder beleidskaders c.q. beheerplannen vastgesteld.

In 2019 is het beheerplan (civieltechnische) kunstwerken en het beleidsplan openbare verlichting door de gemeenteraad vastgesteld. Met het vaststellen van deze plannen is een belangrijke stap gezet naar het inzichtelijk hebben van de toekomstige investeringen om de kapitaalgoederen in stand te houden.

Wegen - beleid

Het wegenbeheerplan 2018 - 2022 is opgesteld op basis van assetmanagement en is de leidraad voor het wegenbeheer in deze periode. Jaarlijks wordt er een risicoanalyse opgesteld om de (nieuwe) prioritering voor het wegenonderhoud op te stellen.

Onder het onderdeel wegen vallen ook de civieltechnische kunstwerken. Hiervoor heeft de raad in november 2019 een beheerplan 2020 - 2024 vastgesteld.

Het beleidsplan openbare verlichting 2020 - 2024 is in december 2019 door de raad vastgesteld.

Wegen - uitvoering

- In 2019 heeft de reconstructie aan de Pastoor Kannelaan in Wilnis plaatsgevonden.
- Voor de reconstructie van de Pieter Joostenlaan is in 2019 gestart met de voorbereiding. Eind 2020 staat de start van de uitvoering gepland.
- De voorbereidingen aan de Ringdijk 2e Bedijking zijn gestart. Ook voor deze weg staat de start van de uitvoering gepland eind 2020.
- Waternet is de Botsholse Dijk aan het versterken, waardoor er veel grondtransporten over de Hoofdweg Waverveen gaan. De planning van de uitvoering staat op 2021. De voorbereiding is in 2019 al gestart, omdat voor het tweede deel, vanaf de Cliffordweg, verschillende oplossingen worden uitgewerkt.
- Waternet is nog niet gestart aan het Proostdijlaantje in Mijdrecht. Dit zal in 2020 gaan gebeuren. De gemeentelijke bijdrage voor de weg schuift hierdoor ook door naar 2020.
- Naast het voorstaande hebben er dagelijks kleine onderhoudswerkzaamheden aan wegen plaatsgevonden.

In 2019 heeft veel kleinschalig en calamiteitenonderhoud plaatsgevonden aan de (beweegbare) kunstwerken. De Dorpsbrug Baambrugge is geheel gerenoveerd.

Voor openbare verlichting is er in 2019 alleen regulier onderhoud uitgevoerd.

Wegen - financiën

De exploitatiekosten van wegen, kunstwerken en openbare verlichting zijn toegelicht in programma 2 "Verkeer, vervoer en waterstaat".

Riolering - beleid

Een goede riolering draagt bij aan de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast. Met het gemeentelijk rioleringsplan van 30 november 2017 geeft de gemeente aan hoe zij op een doelmatige manier omgaat met de zorgplichten voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater.

Riolering - uitvoering

In 2019 is het dagelijks onderhoud aan het rioolstelsel en aan de bijbehorende rioolgemalen uitgevoerd. In de Pastoor Kannelaan te Wilnis is een nieuw regenwaterriool aangebracht. Bij de herinrichting van de Kerkvaart en het Kerkplein is eveneens een nieuw regenwaterriool aangebracht. Ter verbetering van de afvoer van het afvalwater van de panden Herenweg 47 t/m 61 in Vinkeveen is een nieuw vuilwaterriool aangelegd. Van diverse minirioolgemalen zijn de elektromechanische installaties vervangen. Verder is bij 6 hoofdgemalen de elektrotechnische installatie gerenoveerd en indien nodig vervangen. Tenslotte zijn op verschillende locaties binnen de gemeente kleinschalige rioolreparties uitgevoerd.

Riolering - financiën

De exploitatiekosten van riolering is opgenomen en toegelicht in programma 7 Milieu en duurzaamheid. Daarnaast is er € 0,37 miljoen geïnvesteerd in riolering. Dit is vermeld in de investeringsrapportage en in de toelichting op de balans.

Water - beleid

Water is van grote betekenis voor maatschappij, mens en milieu. Om "droge voeten" te houden is het van belang dat de gemeente haar watergangen goed beheert. Dit betekent dat er tijdig bagger- en beschoeiingswerkzaamheden moeten worden uitgevoerd. Het waterschap stelt door middel van haar Keur eisen aan de watergangen. Daarnaast heeft de gemeente een ontvangstplicht voor de vrijgekomen bagger.

Het huidige beleid is erop gericht om alleen calamiteitenonderhoud van beschoeiingen en baggeren uit te voeren.

Water - uitvoering

In 2019 zijn de watergangen die door de gemeente worden beheerd geschoond van vegetatie. Het tijdelijk baggerdepot in Waverveen is ontdaan van materialen die naar niet in thuis horen. Op diverse locaties zijn baggerwerkzaamheden uitgevoerd. Aan de beschoeiing is calamiteitenonderhoud uitgevoerd zoals bijvoorbeeld bij de Pastoor Kannelaan.

Water - financiën

In programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat zijn de jaarlijkse kosten van onderhoud van watergangen en beschoeiingen opgenomen. De onderhoudskosten 2019 bedragen € 0,32 miljoen. De werkzaamheden aan de watergangen zijn binnen het beschikbare budget uitgevoerd.

Groen - beleid

Hoe we met ons openbaar groen om willen gaan en wat we belangrijk vinden, is vastgelegd in het groenbeleidsplan 2017 - 2040. In 2019 is veel aandacht geweest voor het versterken van de biodiversiteit in de kernen, één van de speerpunten uit het groenbeleidsplan. Daarnaast is er nieuw groenuitgiftebeleid vastgesteld. Hierin staan de kaders voor de uitgifte van openbaar groen.

Groen - uitvoering

In 2019 zijn diverse werkzaamheden voor groen verricht:

- Er is een vervangingsplan voor bomen en voor populieren opgesteld. Bomen die aan het einde van hun levensduur zijn en een slechte toekomstverwachting hebben zijn vervangen.
- Er zijn vakken met vaste planten aangelegd bij de entree van Abcoude, in het Zwanenpark en langs de Pastoor Kannelaan.
- Er zijn initiatieven van bewoners ondersteund waarbij verschillende bloemenweides zijn gerealiseerd en twee natuurspeelplekken (Haitsmapark en Speelwoud).
- Daarnaast is het reguliere onderhoud aan het groen en de bomen uitgevoerd.

Groen - financiën

In programma 5 Cultuur, recreatie en sport zijn de kosten voor onderhoud van openbaar groen en speelvoorzieningen opgenomen.

In 2019 hebben we met de groenrenovaties, conform de doelstelling uit de begroting, extra geïnvesteerd in het aanbrengen van meer kleur en biodiversiteit. Daarnaast viel het gazonbestek duurder uit. Voor beide zijn in de begroting van 2020 extra middelen opgenomen. Ook zijn extra kosten gemaakt, omdat er meer bomen zijn gekapt en herplant, vanwege een slechte conditie. Door de extreme droogte in de zomer moest extra water worden gegeven, waarvoor ook extra personele inzet nodig was. Tevens is eerder dan verwacht al in 2019 het eerste Tiny Forest aangelegd en de kosten hiervoor zijn ten laste van 2019 gebracht, terwijl in de begroting 2020 hiervoor de financiële middelen zijn opgenomen.

Gebouwen - beleid

De nota Vastgoed en het beheerplan gebouwen zijn in 2017 vastgesteld. Deze plannen vormen samen het beleid voor de komende jaren. Daarnaast is in 2018 besloten om het gemeentelijk vastgoed te verduurzamen. In 2019 is uitvoering gegeven aan het beheerplan gebouwen. Eind 2019 heeft een tussentijdse actualisatie plaatsgevonden van het beheerplan ter bepaling van de mutaties, dotatie en jaarplan 2020 en verder. In 2019 is de uitvoering van het investeringsbudget voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed (quick-wins) gestart.

Gebouwen - uitvoering

- Jaarplan planmatig en preventief onderhoud 2019 is uitgevoerd.
- Asbest- en legionellabeheerplannen zijn uitgevoerd.
- Onderzoek naar wet- en regelgevingszaken, energie audits, dakvlakberekeningen voor plaatsen zonnepanelen en veilig werken op daken is gestart.
- Uitvoering van de investeringen voor duurzaamheidsmaatregelen (quick-wins) in een 15 tal objecten is gestart.
- Er vindt onderzoek plaats naar de verduurzaming van de gemeente werven en een energielabel naar aanleiding van de optimalisatie van het klimaatsysteem gemeentehuis.
- Onderzoek naar de toegankelijkheid van gemeentelijke objecten is gestart.
- Verdere implementatie en gebruik van vastgoed beheersysteem applicatie (webbased) is opgepakt.

Gebouwen - financiën

In verschillende domeinen en programma's staan de kosten van gemeentelijk vastgoed. Deze kosten hebben betrekking op contractonderhoud, verzekering, energie, belastingen en de dotatie aan de onderhoudsvoorzieningen. Het jaarplan onderhoud 2019 is uitgevoerd. Er zijn voor 2019 investeringsbudgetten beschikbaar gesteld voor de verduurzaming (quick-wins) voor 15 gemeentelijke gebouwen. In 2019 is gestart met de uitvoering. Met Optisport is in 2019 de financiële en administratieve afhandeling van de jaarplannen onderhoud 2017 - 2018 afgewikkeld. In verband met besluitvorming over de brandweerkazernes en gemeentehuis is het planmatig onderhoud opgeschort en zijn de verduurzamingsinvesteringen voor deze panden nog niet uitgevoerd.

Financiering

Samenvatting

In 2019 is een langlopende lening afgesloten van € 10 miljoen voor 1,062%. Daarnaast is een kortlopende lening aangetrokken van € 8 miljoen waarvoor we een "negatieve" rente hebben ontvangen.

Om te voldoen aan de landelijke risicobeheersingsnormen is begin 2020 een langlopende lening afgesloten van € 10 miljoen voor 0,54%.

Beleidskader

Het gemeentelijke financieringsbeleid is erop gericht om:

1. te voorzien in de financieringsbehoefte op korte en lange termijn;
2. het beheersen van de risico's die met deze transacties verbonden zijn;
3. het zoveel mogelijk beperken van de rentekosten van de leningen;
4. het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Het uitvoeren van het financieringsbeleid vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden, de Wet houdbare overheidsfinanciën en wet verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden. Ook de aanvullende regels vanuit het Treasurystatuut zijn medebepalend voor het uitvoeren van de financieringsfunctie. In december 2017 heeft de gemeenteraad het Treasurystatuut 2018 - 2021 vastgesteld.

Risicobeheersing - Algemeen

Onder renterisico wordt verstaan de onzekerheid over de hoogte van toekomstige rente uitgaven. Deze onzekerheid geldt alleen voor de nieuw aan te trekken geldleningen. In 2018 is er geen nieuwe geldlening aangetrokken. Wel is in de periode 2019 - 2022 rekening gehouden met € 33 miljoen aan nieuwe langlopende geldleningen. Voor de rentekosten is uitgegaan van 1,5%. Risico bij 100% stijging van rentepercentage is structureel € 495.000. Dit risico is opgenomen in de risico-inventarisatie zoals weergegeven in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing.

Landelijk gelden er twee andere risicobeheersingsrichtlijnen waaraan de gemeente De Ronde Venen moet voldoen, te weten de kasgeldlimiet en renterisiconorm. Aan beide normen voldoet de gemeente De Ronde Venen.

Tijdens het samenstellen van deze verantwoording zijn er rijksmaatregelen genomen vanwege het coronavirus. Het virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019. Wel heeft het virus gevolgen voor de financiën van 2020 vanwege de maatschappelijke impact. Hierover informeren we de raad via informatienota's en bestuursrapportages in 2020.

Risicobeheersing - Kasgeldlimiet (renterisico kortlopende financiering)

Voor korte financiering (looptijd tot 1 jaar) geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten. Dit risico wordt beperkt door het hanteren van een kasgeldlimiet op basis van de Wet financiering decentrale overheden. Dit houdt in dat de omvang van de kortlopende schuld maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mag zijn.

Binnen de kasgeldlimiet wordt een deel van de financieringsbehoefte afgedekt uit kortlopende leningen (kasgeldleningen). Voor 2019 betekent dit een limietbedrag van € 8,5 miljoen. Gezien de historisch lage rente op kortlopende leningen is de kasgeldlimiet goed benut.

Risicobeheersing - Renterisiconorm (renterisico langlopende financiering)

Bij het aantrekken van langlopende leningen moet rekening worden gehouden met de renterisiconorm. Deze norm heeft als doel het toekomstig renterisico te beperken door de aflossingen en renteherzieningen te spreiden. Voorkomen moet worden dat er in enig jaar een te grote concentratie plaatsvindt van aflossingen en renteherzieningen op lopende leningen.

Onder renteherzieningen wordt verstaan het bedrag aan leningen waarvan op grond van de leningsvoorwaarden de rente in het lopende kalenderjaar eenzijdig door de tegenpartij kan worden herzien. In de leningenportefeuille zijn er geen contracten met een eenzijdige renteherziening door de geldgever.

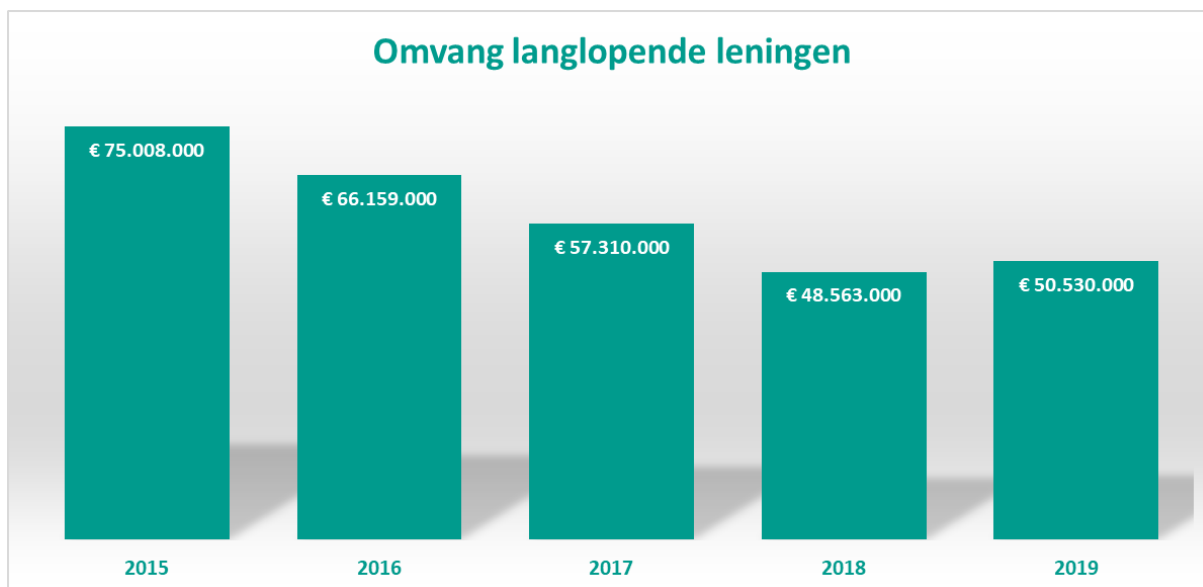
Uit onderstaande berekening blijkt dat is voldaan aan de renterisiconorm.

Berekening renterisiconorm 2019 (bedragen x € 1.000)			
		Begroting	Rekening
1	Renterisiconorm (20% van oorspronkelijke begrotingstotaal)	19.936	19.936
2	Renterisico = aflossingen + renteherzieningen	8.233	8.033
3	Ruimte onder renterisiconorm	11.703	11.903

Ontwikkeling langlopende leningen

De ontwikkeling van de langlopende leningen over de periode 2015 tot en met 2019 is weergegeven in onderstaande grafiek.

Opbouw leningenportefeuille

De samenstelling van de leningenportefeuille per 31 december 2019 is hierna vermeld. Daarbij is aangegeven het oorspronkelijk bedrag, de geldgever, het laatste jaar van aflossing en het rentepercentage.

Oorspronkelijk bedrag	Geldgever	Jaar van laatste aflossing	Rente	Saldo op 31/12/2019
6.000.000	Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2020	3,070%	600.000
5.000.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2020	0,360%	750.000
8.000.000	Nederlandse Waterschapsbank N.V.	2021	3,350%	1.600.000
4.000.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2021	2,635%	800.000
5.000.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2022	2,650%	1.125.000
2.500.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2023	5,045%	667.000
1.500.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2024	4,190%	375.000
2.500.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2028	5,035%	1.125.000
11.000.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2029	1,215%	7.333.000
4.000.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2031	4,150%	1.920.000

Oorspronkelijk bedrag	Geldgever	Jaar van laatste aflossing	Rente	Saldo op 31/12/2019
8.000.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2032	2,745%	5.200.000
4.000.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2033	4,560%	2.160.000
6.000.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2033	2,800%	3.975.000
10.000.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2033	2,860%	7.000.000
8.000.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2034	2,180%	5.900.000
10.000.000	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	2039	1,062%	10.000.000
Totaal				50.530.000

Berekening geldstromen en toets op de kasgeldlimiet

Een kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldstromen. Deze geldstromen hebben effecten op de omvang van de liquide middelen. Hieronder wordt verstaan het totaal van de kas en banksaldi. De geldstromen van 2019 zijn opgenomen in onderstaand overzicht waarbij ter vergelijking de jaren 2017 en 2018 zijn toegevoegd. Hierbij geldt dat een positieve geldstroom zorgt voor een toename van de liquide middelen en een negatieve geldstroom voor een afname van de liquide middelen.

Kasstroomoverzicht (bedragen x € 1.000)

	Rekening 2017	Rekening 2018	Rekening 2019
1 Kas en banksaldi per 1 januari	1.052	243	-12.808
Geldstromen:			
2 Operationele activiteiten	13.847	2.592	6.234
3 Investeringsactiviteiten	-5.781	-6.878	-7.547
4 Financieringsactiviteiten	-8.875	-8.765	1.940
5 Kas en banksaldi per 31 december	243	-12.808	-12.181
6 Kasgeldlimiet	-8.000	-7.700	-8.500

	Rekening 2017	Rekening 2018	Rekening 2019
7 Ruimte onder de kasgeldlimiet (6 > 5)	9.052		
8 Overschrijding van de kasgeldlimiet (5 > 6)		5.108	3.681

Toelichting op de geldstromen

1. Dit betreft de kas en banksaldi per 1 januari van de jaren 2017 tot en met 2019.
2. In de operationele activiteiten zijn onder meer verwerkt de effecten van bouwgronden in exploitatie, de inzet van reserves en voorzieningen, ontwikkelingen in de vorderingen en schulden.
3. De bestedingen aan investeringen, de effecten van desinvesteringen en bijdragen van derden vallen onder de investeringsactiviteiten. Dit is in de balans toegelicht bij het onderdeel (im)materiële vaste activa.
4. De aflossingen op de al aangegane geldleningen, het aantrekken van een langlopende lening en ontwikkelingen binnen de Starterslening SVn maken onderdeel uit van de financieringsactiviteiten. Dit is in de balans toegelicht bij de onderdelen vaste schuld met een rentetypische looptijd langer dan een jaar en die van financiële vaste activa.
5. Dit betreft de kas en banksaldi per 31 december van de jaren 2017 tot en met 2019.
6. De kasgeldlimiet is 8,5% van het begrotingstotaal.
7. In 2017 voldeden we aan de norm van de kasgeldlimiet.
8. De Wet Fido geeft aan dat de kasgeldlimiet niet mag worden overschreden. Indien een overschrijding voor het derde achtereenvolgende kwartaal geschiedt, dan dient de toezichthouder daarvan via een rapportage op de hoogte te worden gebracht en dient een plan te worden overgelegd waarin is vermeld hoe de gemeente binnen de kasgeldlimiet blijft. Begin 2020 is een nieuwe langlopende lening aangetrokken om te voldoen aan de norm van de kasgeldlimiet.

Schatkistbankieren

De regeling schatkistbankieren verplicht decentrale overheden hun overtollige liquide middelen aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Dit behoudens een drempelbedrag voor 2019 van € 750.000 (0,75% van het begrotingstotaal) per kwartaal.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat De Ronde Venen in 2019 binnen het drempelbedrag is gebleven. Hierdoor zijn er geen middelen aangehouden in de schatkist van het Rijk.

Verloop schatkistbankieren 2019 (bedragen x € 1.000)				
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Drempelbedrag	750	750	750	750

Verloop schatkistbankieren 2019 (bedragen x € 1.000)				
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld banksaldo (negatieve bedragen tellen als nihil)	0	0	0	0
Ruimte onder het drempelbedrag	750	750	750	750

In de toelichting op de balans staat bij het onderdeel "Uiteenzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar" informatie over schatkistbankieren.

Rente- en treasuryresultaat

De kosten van rente wordt in overeenstemming met landelijke verslagleggingsrichtlijnen toegerekend aan bouwgronden in exploitatie en investeringen. De verdeling is weergegeven in onderstaande tabel.

Renteresultaat (bedragen x € 1.000)				
		2017	2018	2019
1	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.669	1.415	1.244
2	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	35	65	34
3	Saldo	1.634	1.350	1.210
	<i>Toerekening:</i>			
4	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-491	-270	-293
5	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	-1.195	-1.071	-941
6	Renteresultaat (af rondingsverschillen in de toe te rekenen rente)	-51	9	-24

Naast het renteresultaat wordt ook het dividend van de BNG en Vitens verantwoord op het onderdeel Treasury. Deze zijn samen met de renteresultaten zichtbaar in onderstaande tabel.

Treasuryresultaat (bedragen x € 1.000)				
		2017	2018	2019
1	Renteresultaat door afrondingsverschillen in de toe te rekenen rente	-51	9	-24
2	Dividendopbrengst BNG Bank	61	94	106
3	Dividendopbrengst Vitens	136	133	-36
4	Treasuryresultaat	-246	-217	-165

Bedrijfsvoering

Samenvatting

De veranderende samenleving en de nieuwe taken op het gebied van het Sociaal Domein en de Omgevingswet, vragen een andere manier van werken van onze medewerkers. Bij deze benodigde cultuuromslag zijn goede communicatieve vaardigheden, oog voor de omgeving, politieke sensitiviteit, versterkte aandacht voor digitalisering en denken in oplossingen belangrijker dan ooit. Om de organisatie en het bestuur in staat te stellen onze inwoners zo optimaal mogelijk te faciliteren is de ondersteunende bedrijfsvoering hierbij van belang.

De bedrijfsvoering ondersteunen de organisatie en het bestuur. Alles wat wij doen staat in het perspectief van de opgaves van onze organisatie en is ten dienste aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Hiertoe blijven we ons verder ontwikkelen als een wendbare, toegankelijke en omgevingsgerichte organisatie die goed is toegerust om in te spelen op de steeds sneller veranderende samenleving.

In 2019 heeft de organisatie geïnvesteerd in het verbeteren van bedrijfsvoeringsprocessen die nog niet op voldoende niveau waren om de organisatie goed te ondersteunen. Daarnaast was er een wisselende bezetting op het niveau van teammanagement.

Op een projectmatige manier hebben we stappen gezet op het gebied van de kwaliteit van bedrijfsvoering. Met name op de onderdelen Financiën, HR en I&A zijn diverse optimaliseringsslagen gemaakt. Dit heeft nog wel een vervolg nodig.

De volgende onderwerpen zijn hieronder beschreven:

- Personeel en organisatie
- Automatisering (ICT)
- Financiën & Control
- Juridische zaken
- Huisvesting

Personeel en organisatie

Personeel en organisatie is cruciaal in de *organisatieontwikkeling* die de gemeente doormaakt. Om dit goed te doen zijn we in 2019 gestart met een kwaliteitsverbetertraject HRO waarbij we de slag van meer reactief en naar binnen gericht naar proactief en professioneel maken. Afgelopen jaar is gebouwd aan het fundament, onderstaand de belangrijkste resultaten.

Strategische Personeelsplanning

Met een organisatie in ontwikkeling, vergrijzing van het personeelsbestand en een krappe arbeidsmarkt neemt het belang van strategische personeelsplanning toe. Als organisatie willen we zicht hebben op wat er morgen nodig is en wat we daarvoor vandaag wel/niet in huis hebben. Op die manier kan tijdig geanticipeerd worden. Strategische personeelsplanning is een continu proces dat we onder meer gebruiken om de verbinding te maken tussen talent van medewerkers en de ontwikkelingen in de organisatie. In 2019 zijn 14 medewerkers intern doorgegroeid naar een andere functie. Ook is de jaarlijkse vlootshouw uitgevoerd. Hierin wordt voor alle medewerkers de balans

opgemaakt in hoeverre het huidige werk aansluit bij de ontwikkeling van de organisatie en het talent van de medewerker. De uitkomsten helpen om ook in 2020 gericht acties te ondernemen om te komen tot een goede match tussen werk en medewerkers.

Vanuit Personeel en organisatie is vooral gewerkt aan competenties/houding en gedrag. Concrete resultaten in 2019 zijn:

- Opstellen organisatievisie. Tijdens fractiebezoeken door de gemeentesecretaris en het afdelingshoofd Dienstverlening is de organisatievisie in het najaar van 2019 gedeeld met alle fracties.
- Gestart is met de vertaling van de organisatievisie naar de gewenste manier van werken in de organisatie. Zo is er een ontwikkeltraject voor de leidinggevenden gestart waarbij het sturen op kwaliteit en resultaat centraal staat. Dienend leiderschap is de leiderschapsstijl die we daarbij toepassen. Daarnaast wordt er bij het werven en opleiden van personeel extra aandacht besteed aan gewenste competenties (durf, respect en verbindend zijn onze kerncompetenties) en is er aandacht voor het optimaal inzetten van talenten van mensen. We werken vanuit heldere rollen en vieren onze successen.

In 2020 krijgen deze activiteiten een vervolg.

Beheersing capaciteitskosten

Grip op budgetten en kosten voor personele inzet is een belangrijke pijler in het fundament van een proactieve en professionele organisatie. Het afgelopen jaar zijn daarin belangrijke stappen gezet:

- De vaste formatie is grotendeels bezet met vast personeel. Ten opzichte van 2018 zijn er 23 formatieplaatsen meer ingevuld met medewerkers vast in dienst.
- Er is een andere inrichting van de personeels- en financiële administratie, zodat de kwaliteit van de gegevens toeneemt.
- Er is een begin gemaakt met het herontwerp proces inhuur personeel. De personele en financiële processen zijn aan elkaar gekoppeld. De verplichtingenadministratie en facturatie van inhuur personeel zijn ondergebracht in één systeem zodat beter gestuurd kan worden op beheersing van deze kosten.

Friciekosten

Jaarlijks wordt een bedrag beschikbaar gesteld om frictie in de personele inzet op te vangen. Het afgelopen jaar is het beschikbare bedrag volledig benut voor 13 verschillende situaties. We gebruiken het frictiebudget om afscheid te nemen van medewerkers die niet meer kunnen voldoen aan de eisen die de organisatie aan hun werkzaamheden stelt. Daarnaast gebruiken we het frictiebudget bij vervanging van medewerkers die langdurig uitvallen in verband met (ernstige) ziekte. Bij vervanging vindt er altijd een afweging plaats van nut en noodzaak. De vanuit het frictiebudget ingezette vervanging is nodig zodat gewerkt kan blijven worden aan de afgesproken resultaten op de verschillende domeinen. In het licht van de verdere doorontwikkeling van de organisatie verwachten we dat het al toegekende incidentele aanvullende frictiebudget (2019, 2020, 2021) noodzakelijk blijft.

Inwerkingtreding Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (Wnra)

Deze wet regelt dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde rechten en plichten krijgen als werknemers in het bedrijfsleven, de overgang van het publiekrecht naar het privaatrecht. Deze wet is op 1 januari 2020 ingegaan. In 2019 zijn door de ingestelde projectgroep de bestaande publiekrechtelijke afspraken in de cao, de lokale arbeidsvoorwaarden/regelingen en de aanstellingen omgezet naar het

privaatrecht. Alle medewerkers hebben een nieuwe arbeidsovereenkomst ontvangen. De invoering van de WNRA is binnen de beschikbare extra incidentele capaciteit gerealiseerd.

Aantrekkelijk werkgeverschap

Wij willen een aantrekkelijke werkgever zijn die zichtbaar en herkenbaar is.

Arbeidsmarktcommunicatie is daarin een belangrijk middel. Juist nu het economisch goed gaat en de vraag naar arbeid groot is, is een goede, eigentijdse arbeidsmarktcommunicatie belangrijk. In 2019 is de arbeidsmarktcampagne van start gegaan. De website werkenvoorderondevenen.nl is gelanceerd en gepromoot door middel van posters, advertenties en een herkenbare gemeentebus. In 2019 zijn er in totaal 60 vacatures geweest, waarvan er 55 succesvol zijn ingevuld. Ongeveer 10% van alle sollicitanten in 2019 heeft ons gevonden via de wervingscampagne. Verder zien we dat de nieuwe website veel bezoekers trekt en zo bijdraagt aan de herkenbare positie van de gemeente op de arbeidsmarkt.

De gemeente biedt ook plaats aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Sinds dit jaar zijn er 51 personen in dienst van onze organisatie die binnen deze doelgroep vallen. Dit zijn medewerkers met een WSW-indicatie, zij hebben daarom een "doelgroep verklaring". Deze medewerkers worden in samenwerking met andere gemeenten ingezet. Onder andere bij Kansis (productie en groenvoorziening), de kringloopwinkel en lokale organisaties. Wij maken van deze inzet gebruik voor onder andere in de groenvoorziening, de schoonmaak van het gemeentehuis, het werkcentrum, de werven en bij de buitendienst.

Medewerker tevredenheidsonderzoek

Tevreden medewerkers zijn essentieel voor de kwaliteit van de dienstverlening van een organisatie. In 2018 is het medewerker tevredenheidsonderzoek (MTO) gehouden. Een MTO levert de organisatie informatie op over de wijze waarop medewerkers enerzijds tegen de organisatie aankijken en anderzijds hun eigen functioneren binnen de organisatie ervaren. Het MTO geeft de organisatie feedback op de eigen ontwikkeling en verbeterrichting. De belangrijkste uitkomsten zijn de behoefte aan een duidelijke visie, verminderen van de werkdruk en duidelijkheid over wat van de medewerker gevraagd wordt. In 2019 is hier organisatie breed, op afdelingsniveau en op teamniveau mee aan de slag gegaan.

Locatie onafhankelijk en flexibel werken

In hoog tempo verandert de maatschappij naar een digitale wereld. Om aan te blijven sluiten op de wensen vanuit de samenleving op dit gebied, is dezelfde digitale wendbaarheid en (mobiele) bereikbaarheid van onze medewerkers nodig. Locatie onafhankelijk werken maakt hier onderdeel van uit. Dit vraagt aandacht voor de gemeentelijke huisvesting (bricks), de informatievoorziening & automatiseringsbeleid (bites) en competenties/houding en gedrag (behaviour) van medewerkers.

Ziekteverzuimbeleid

Het verzuimpercentage in 2019 is uitgekomen op 5,59%, dit is gelijk aan het landelijk gemiddelde van gemeenten in dezelfde gemeentegrootteklasse. Het verzuim is hoger dan de opgenomen ambitie van 4,5%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door langdurige uitval. Dit is een zorgelijke ontwikkeling, daarom is eind 2019 besloten tot een verdiepend onderzoek naar de achtergrond van verzuim en aanvullende maatregelen ter preventie. Ook is in overleg met de arbodienst en bedrijfsarts een

taskforce opgericht om tot gerichte acties te komen op die teams waar het ziekteverzuimpercentage hoog is.

Organisatiebreed wordt er zoveel mogelijk gewerkt aan preventie. Bewustwording bij medewerkers is daar een belangrijk onderdeel van. Hiervoor is in 2019 het Periodiek Medisch Onderzoek uitgevoerd waarin de medewerker inzicht krijgt in de persoonlijke gezondheidssituatie en de eigen invloed daarop. Ruim 80% van alle medewerkers heeft daaraan meegedaan.

In 2019 is de aanbesteding naar een nieuwe arbodienst succesvol afgerond. In de selectieprocedure naar een nieuwe arbodienst is veel aandacht besteed aan de werkwijze van de nieuwe arbodienst ten aanzien van preventie en het zo snel mogelijk re-integreren. We verwachten daar met deze nieuwe arbodienst een volgende stap in te kunnen zetten.

Overgang naar HR21

In 2018 is gestart met de modernisering van het Functiebeschrijving en –waarderingssysteem door middel van invoering van HR21. Dit systeem is in opdracht van de VNG ontwikkeld en wordt inmiddels in veel gemeenten toegepast. In 2019 zijn de voorbereidingen gestart ten behoeve van de implementatie van HR21 en zijn medewerkers opgeleid en gecertificeerd voor HR21. In 2020 wordt het nieuwe systeem operationeel.

Automatisering (ICT)

Goede informatievoorziening is van essentieel belang voor het verder verbeteren van onze bedrijfsvoering en dienstverlening. Hiertoe zijn in 2019 de volgende acties uitgevoerd:

1. Continuering implementatie zaakgericht werken

Zoals aangegeven in de 2de bestuursrapportage (bijlage ICT) zijn de processen rondom drank en horeca ingericht in het zaakstelsel. Ook is een aantal processen ter ondersteuning van subsidie aanvragen (onder andere monumentensubsidie) in het zaakstelsel opgenomen. Voor de processen vanuit het Sociaal Domein is een aantal (al ingerichte) processen gedurende het jaar verder geoptimaliseerd. De gelden die beschikbaar zijn gesteld zijn gebruikt om extra capaciteit in te zetten, deels om de nieuw aangestelde functioneel beheerders te ondersteunen, deels om uitval door ziekte op te vangen en deels om extra werkzaamheden te verrichten.

2. Doorontwikkeling digitaal (samen)werken/digitaal archiveren

Voor de samenwerking met externen is in 2019 het digitale samenwerkingsplatform METT (duurzaamheid) geëvalueerd. Wanneer een nieuw samenwerkingsplatform geïmplementeerd wordt bekijken we samen met de vakafdeling of METT daarnaast nog steeds toegevoegde waarde heeft. De pilot Buurboek (een soort digitaal dorpsplein) is in 2019 niet geëvalueerd, dit gebeurt in 2020. Eind 2018 is in samenwerking met het RHC een pilot gestart voor aansluiting op een e-Depot. Aan deze pilot deed ook de gemeente Stichtse Vecht mee. De pilot vanuit onze organisatie is vroegtijdig gestopt omdat er binnen de pilotperiode geen uitvoerbestand kon worden aangemaakt volgens de wensen van de e-depotvoorziening. Na de pilotperiode is, na overleg met de leverancier, gebleken dat er mogelijkheden zijn voor het aanleveren van een uitvoerbestand. Dit wordt in samenwerking met het RHC verder onderzocht en opgepakt.

3. Opleveren informatiebeheerplan

Eind 2019 is, na een aanbestedingsprocedure, de opdracht tot het opstellen van een informatiebeheerplan gegund. Met deze partij is afgesproken om per maart 2020 te starten met de werkzaamheden, de doorlooptijd bedraagt 4 à 5 maanden.

4. Telefonie (vast en mobiel):

In 2018 heeft De Ronde Venen, net als 289 andere gemeenten, besloten om deel te nemen aan de VNG-aanbesteding GT Connect, eind maart 2019 is de aanbesteding gegund aan leverancier Atos. In de raamovereenkomst is de opdracht omschreven als 'diensten die invulling geven aan de huidige en toekomstige behoeften op het gebied van communicatievoorzieningen' Dit komt neer op telefonie, videocommunicatie, UC (United Communications) en callcenter-features voor interne en externe communicatie. UC gaat over het samensmelten van IT gerelateerde communicatievormen zoals e-mail, chat, VoIP, webconferencing en vele andere.

Na de gunning heeft de leverancier tijd nodig gehad om een proof of delivery te doorlopen, deze is per 29 juli succesvol afgerond. Eind juli heeft het eerste gesprek tussen De Ronde Venen en Atos plaatsgevonden. Gemeente De Ronde Venen heeft direct na bekendmaking van de gunning aangegeven in 2019 te willen implementeren om zodoende onze verouderde telefooncentrale te kunnen vervangen. Het is niet gelukt om in 2019 te starten met het project. Op 9 januari jl. is de officiële kick-off van het project geweest.

In het coalitieakkoord is aangegeven dat we in deze coalitieperiode overgaan op mobiele telefoons voor alle medewerkers om onze (telefonische) bereikbaarheid te verbeteren. Met het project Telefonie realiseren wij de vervanging van de huidige telefooncentrale én de overstap naar mobiel bellen. Dit sluit tevens aan op een modernere manier van (digitaal) werken. In dit project zetten we de eerste stappen met de migratie naar het nieuwe telefonieplatform, de organisatiebrede uitrol van mobiele telefoons en het weghalen van de vaste telefoontoestellen.

5. Continuering uitvoering BIG (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten) het adequaat houden van de informatiebeveiliging.

Dit is een continu proces dat om constante aandacht vraagt. We rapporteren hierover via de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit).

In 2019 is de ENSIA over 2018 succesvol afgerond. Deze audit bevat onderdelen van Burgerzaken (BRP en reisdocumenten), Ruimte (BAG, BRO en BGT), Sociaal Domein (SUWI) en een tweetal DigiD-aansluitingen. Eind 2019 is de zelf-evaluatie van eerdergenoemde processen over 2019 succesvol en ruim binnen de gestelde tijd afgerond. In 2019 is, in samenwerking met de privacy-adviseurs, veel aandacht gegeven aan de bewustwording van informatieveilig-werken. Onder andere in de vorm van de Privacy en Informatieveiligheidsweek en phishingtests. Daarnaast zijn er technische updates, maatregelen en procedures doorgevoerd.

6. Verdere professionalisering van de ICT-processen.

Binnen het team Informatievoorziening & Automatisering is het proces wijzigingsbeheer opgepakt en heeft een herijking van dit proces plaatsgevonden. De daadwerkelijke wijziging van het proces vindt in 2020 plaats. Ook is een standaard format voor het doen van een impact analyse ontwikkeld, deze gebruiken wij bij wijzigingen aan de informatievoorziening en is bedoeld om alle mogelijke facetten (technisch, op gebied van informatieveiligheid en privacy, beheer e.d.) bij een wijziging in beeld te brengen. Ook zijn technische processen op het gebied van het beheer van mobiele devices door

ontwikkeld. Voor het beheren van de contracten is een basis gelegd in de hernieuwde regeling Beheer applicaties.

Voor de integraliteit en leesbaarheid verantwoorden we in deze paragraaf bedrijfsvoering over doelstelling 3.05; Domein 3, een veilige informatievoorziening voor onze inwoners en 3.05.1; uitvoering geven aan het informatiebeleid.

In 2019 is vooral gewerkt aan het veilig (kunnen) werken ter ondersteuning van veilige digitale dienstverlening voor de inwoners. Volgend op de vastgestelde Visie op Informatievoorziening is een doelarchitectuur opgesteld. Deze doelarchitectuur moet worden gelezen als het automatiseringsbeleid en is nodig om ontwerpbesluiten over de ICT-infrastructuur te kunnen nemen. De doelarchitectuur kijkt ongeveer 4 jaar vooruit en beschrijft de situatie die op dat moment realiseerbaar is. Acties die hieruit volgden, en voorbereidend zijn op de toekomstige ICT-infrastructuur, raakten in beginsel de hardware kant en vervolgens processen en medewerkers.

Op het gebied van de ICT-infrastructuur zijn er diverse behaalde en afgeronde resultaten. Een deel hiervan betreft reguliere vervangingen; zoals de vervanging van alle apparaten die de verbindingen verzorgen tussen de werkplekken en de computerruimte en de vervanging van veel hardware in de computerruimte.

Andere behaalde resultaten dragen bij aan het verhogen van de informatieveiligheid en het professionaliseren en toekomstbestendig maken van de ICT-infrastructuur;

- Softwarematige opdeling van het interne netwerk zodat de beveiliging sterk verbeterd is en nog verder verbeterd gaat worden in 2020.
- Volledige uitrol van tweetraps verificatie op de webmail en de telewerkvoorziening. Dit draagt bij aan het veilig vanaf een andere locatie kunnen werken.
- Het vernieuwen van de telewerkomgeving waardoor deze veel gebruikersvriendelijker is geworden. Hierbij is vermeldenswaardig, dat De Ronde Venen de telewerkvoorziening veilig in de lucht heeft gehouden en alle medewerkers en bestuurders hier het hele jaar gebruik van konden maken.
- Succesvolle uitwijktest. Op 27 juli 2019 is er onderhoud aan de elektra voorziening van het gemeentehuis geweest. Er kon voor de serverruimte van het gemeentehuis geen gebruik worden gemaakt van de bestaande noodstroomvoorziening (UPS) en het aanwezige noodaggregaat. Daarom is er gekozen om uit te wijken naar de uitwijk server omgeving in Wilnis, dit is direct de uitwijktest geweest die jaarlijks uitgevoerd dient te worden voor de BRP (Basis Registratie Personen) en Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO). Ter voorbereiding op deze uitwijktest is een uitgebreid draaiboek opgesteld, daar waar nodig in afstemming met andere afdelingen en/of teams. De uitwijktest van Mijdrecht naar Wilnis is zeer succesvol verlopen, alle geteste onderdelen functioneerden in de uitwijksituatie.
- Een overstap naar Windows 10 en het overstappen naar een Windows10 georiënteerde werkwijze. Dat wil zeggen dat we standaardapplicaties zoals Word, Outlook, Excel, internetbrowsers aanbieden vanuit het standaard Windows startmenu en niet meer vanuit een apart opstartscherm. We sluiten hierbij aan op de standaard werkwijze waarmee de herkenbaarheid voor medewerkers overeenkomt met hoe zij thuis werken. Tevens leggen wij hiermee een basis om over te stappen op een andere, toekomstbestendige, manier van het aanbieden van applicaties.

Om continue te blijven werken aan bewustwording is in juli een zeer geslaagde 'Week van de Privacy en Informatieveiligheid' georganiseerd en is de jaarlijkse toets op de informatieveiligheid middels ENSIA is met goed resultaat afgerond. (zie 5 "Continuering uitvoering BIG en het adequaat houden van de informatiebeveiliging"). Om technisch de informatieveiligheid te toetsen zijn diverse 'pentesten' uitgevoerd. Een penetratietest of pentest is een toets van een of meer computersystemen op kwetsbaarheden, waarbij deze kwetsbaarheden ook werkelijk gebruikt worden om in deze systemen in te breken. De aanbevelingen uit deze testen zijn inmiddels doorgevoerd en afgerond, een herctest heeft begin 2020 uitgewezen dat deze wijzigingen succesvol zijn geweest en hiermee de kwetsbaarheden zijn opgelost. Vanuit de VNG-aanbesteding GGI-veilig is in 2019 een start gemaakt met de vervanging van de firewall, dit loopt door in 2020.

Landelijke voorzieningen en basisregistraties

De gehele Stroomlijn omgeving (Stroomlijn is een integrale raadpleegomgeving voor het overzichtelijk, op de kaart, raadplegen van informatie vanuit de basisregistraties, kernregistraties en sectorale registraties) is voorzien van de laatste software waardoor we voldoen aan wetgeving BAG 2.0 (BAG staat voor de Basisregistratie Adressen en Gebouwen). Ook zijn in deze omgeving de actuele luchtfoto's toegevoegd en zijn goed bezochte workshops georganiseerd met als doel de organisatie bekend te maken met alle mogelijkheden van deze omgeving. De Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) is in 2018 in de beheerfase gekomen en daarmee is de tweede fase gestart in de ontwikkeling van de BGT. Deze fase betreft kwaliteit van de gegevens. Begin december 2019 heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken de BGT kwalitatief goed bevonden. Dit was ruim voor de termijn waarop dit gerealiseerd moest zijn. Het interne datadistributiesysteem is aangesloten op het Handelsregister waardoor bijvoorbeeld binnen de financiële applicatie correcte en actuele gegevens worden gebruikt.

Bij de Omgevingswet hoort een goede digitale ondersteuning. Dat is het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Digitale informatie over de leefomgeving is straks op 1 plek te vinden: in het Omgevingsloket. Via dit loket kan iedereen snel zien wat mag en wat niet volgens de Omgevingswet. Overheden leveren de informatie voor het Omgevingsloket, dit geldt ook voor onze organisatie. De standaarden voor uitwisseling van deze informatie, zijn (landelijk) nagenoeg vastgesteld. Binnen de organisatie is het plan van aanpak DSO gereed. Aansluiting op het DSO is inmiddels mogelijk via een oefenomgeving. Wij sluiten in 2020 aan.

Financiën & Control

In 2019 zijn we aangelopen tegen een aantal problemen. Het nieuwe financiële pakket moest in gebruik genomen worden en dat ging niet vanzelf. Daarnaast bleek in het vierde kwartaal problemen met de uitgaven in het sociaal domein. Daar werd een tekort ontdekt, met veel inzet is het geanalyseerd en toegelicht. Onder leiding van een stuurgroep wordt aan dit gedeelde probleem van Sociaal Domein, Financiën en Control aan verbeteringen gewerkt.

Kwaliteitsimpuls administratie

Een goede financiële en personele administratie vormt de basis van een goed functionerende organisatie en een goede dienstverlening. Er worden steeds hogere eisen gesteld, vanwege wet- en regelgeving, digitalisering van dienstverlening en informatie, procesverbetering en de wens tot meer sturingsinformatie. Het nieuwe financieel pakket is dit jaar in gebruik genomen. De focus lag in 2019

op het zich eigen maken van het financieel systeem. Alle processen zijn herschreven en ingericht. Nog niet alle processen zijn optimaal ingericht, in 2020 is het een belangrijke doelstelling om dit te bereiken. Daarnaast gaat er gestuurd worden op:

- Het optimaliseren van juistheid, volledigheid en met name de tijdigheid van financiële gegevens (in control zijn).
- Zorgen dat financiën meer betrokken is aan de voorkant van het proces zodat de kwaliteit van de adviezen verbetert.

In 2019 zijn de gemiddelde betaaltermijnen teruggebracht naar 28 dagen.

Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken

In 2019 is het onderzoek naar de bouwleges, dat oorspronkelijk gepland was in 2018 uitgevoerd. Ook het onderzoek naar de processen van planning en control (planning 2019) is uitgevoerd. Bij beide zijn de uitkomsten met de raad gedeeld en de verbeterpunten opgepakt. In 2019 was tevens onderzoek gepland naar externe inhuur. De uitkomsten vanuit het onderzoek naar externe inhuur volgen in 2020.

Interbestuurlijk toezicht

De provincie is toezichthouder voor de beleidsonderwerpen gemeentelijke financiën, ruimtelijke ordening, bouwen, milieu, huisvesting, monumenten, archieven en constructieve veiligheid van bouwwerken. Het Rijk is toezichthouder voor de gemeenten op die terreinen, waar provincies geen taak en expertise hebben. Dit geldt bijvoorbeeld voor onderwijswetten en sociale zaken. Deze werkwijze is geregeld in de Wet Revitalisering Generiek Toezicht.

De provincie Utrecht heeft op haar website een overzicht opgenomen van de resultaten van de uitvoering van de wettelijke taken van de gemeente De Ronde Venen en overige gemeenten binnen de provincie Utrecht. Deze resultaten zijn raadpleegbaar via <https://www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/interbestuurlijk-toezicht/>.

Juridische zaken

De invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming

In 2019 is verder gewerkt aan de implementatie van de AVG. Zo is er een organisatiebreed Privacyteam opgezet. Deelnemende collega's hebben trainingen gevolgd om toe te kunnen zien op naleving van deze verordening. Ook is er gewerkt aan bewustzijn in de organisatie. In dat kader zijn onder andere een Week van de Privacy en Informatieveiligheid georganiseerd, heeft er een pubquiz voor nieuwe medewerkers plaatsgevonden en zijn er algemene berichten op intranet geplaatst.

Leden van het Privacyteam houden sinds 2019 bij welke persoonsgegevens hun team gebruikt en met welk doel. Dit gaat de organisatie bijvoorbeeld helpen om inzageverzoeken (welke gegevens heeft de gemeente van mij en waarom?) compleet en snel op te leveren.

De privacy adviseurs rapporteren nu per kwartaal aan de Functionaris Gegevensbescherming over de voortgang van de implementatie. Daarnaast hebben we ervaring opgedaan met het opstellen van een privacyrisico-analyse voor een nieuw project.

In 2019 zijn 23 convenanten en verwerkersovereenkomsten gesloten met partijen die persoonsgegevens ontvangen van de gemeente. Er waren 9 intern gemelde datalekken (waarvan 6 zijn doorgegeven aan de Autoriteit Persoonsgegevens) en 2 inzageverzoeken. In totaal zijn dit jaar 227 privacy vragen in behandeling genomen.

Huisvesting

In juni 2019 is door de raad het initiatiefvoorstel aangenomen over mogelijke scenario's van de vernieuwing van het gemeentehuis. Bij actie 3.07.1 (domein 3) in de jaarrekening wordt dit toegelicht.

Formatie en bezetting

	1/1/'18	31/12/'18	Ge-middeld	1/1/'19	31/12/'19	Ge-middeld
1. Toegestane formatie	300	300	300	302	302	302
2. Feitelijke bezetting	252	255	254	264	277	270
3. Vacatureruimte in fte's (1 min 2)	48	45	46	38	25	32

Toelichting:

In 2019 is er gemiddeld 32 fte aan vacatureruimte geweest. Dit is 30% minder vacatureruimte dan in 2018. Dit betekent dat er meer vacatureruimte is ingevuld met vast personeel dan het voorgaande jaar.

Financiën bedrijfsvoering - algemeen

1. Capaciteitskosten zijn de totale kosten die de organisatie maakt aan salarissen, sociale lasten en inhuur. Hierbij wordt buiten beschouwing gelaten de griffie en het bestuur.
2. Overhead betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Een groot deel hiervan bestaat uit capaciteitskosten van medewerkers van ondersteunende afdelingen en van leidinggevenden. Daarnaast zijn er kosten voortkomend uit ondersteunende taken die gedekt worden uit voor die taken opgenomen budgetten, zoals informatievoorziening en ICT. De kosten van overhead zijn opgenomen in programma 9 Bestuur en dienstverlening.
3. Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (capaciteitskosten), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten (zoals meubilair) die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

De hiervoor beschreven definities zijn landelijk bepaald en gelden voor alle gemeenten.

1a. Capaciteitskosten per programma (exclusief griffie en bestuur)

De totale kosten die de organisatie maakt aan salarissen, sociale lasten en inhuur is per programma vermeld.

Voor het begrotingsjaar 2019 was € 24,2 miljoen begroot aan personele capaciteit en dit is uitgekomen op € 24,9 miljoen. Voor 2019 is er sprake van een tekort van € 0,7 miljoen op de capaciteitskosten. Hiervan maakt € 0,1 miljoen onderdeel uit van gesloten stelsels van riool, afval en grondexploitaties. Hierdoor resteert € 0,6 miljoen ofwel 2,5%. Dit blijkt uit onderstaand overzicht waarin de kosten per programma zijn vermeld.

De inhuur van derden is ook inzichtelijk gemaakt. De realisatie laat € 5,4 miljoen zien aan kosten voor externe inhuur. Daarnaast zijn er ook kosten gemaakt voor externe inhuur voor specifieke projecten, deze is elders verantwoord dan op de capaciteitskosten. Deze externe inhuurkosten bedragen € 1,1 miljoen. De totale omvang van externe inhuur binnen de gemeente De Ronde Venen is € 6,5 miljoen en bedraagt 25% in relatie tot de totale kosten voor personele inzet (2018: 26%).

Een groot deel van de inhuur (ongeveer 60%) wordt ingezet omdat er behoefte is aan wisselende expertises, bijvoorbeeld voor grote projecten waaronder ICT, sociaal domein en grondexploitaties. Hiervoor zijn tijdelijke budgetten beschikbaar, door gebruik te maken van inhuur worden deze ook tijdelijk belast. Deze jaarrekening laat een tekort zien van € 0,6 miljoen, echter deels gecompenseerd door lagere uitgaven van incidentele budgetten. Verder wordt inhuur ingezet omdat er behoefte is aan ruimte om mee te bewegen met fluctuaties in klantvragen (bijvoorbeeld bouwaanvragen, WMO), om bepaalde vakgebieden van een kwaliteitsimpuls te voorzien (bijvoorbeeld versterken bedrijfsvoering) en voor de vervanging van zwangerschapsverlof. Daarnaast is inhuur ingezet ter vervanging ziekte en incidenteel op vacatures die we moeilijk kunnen vervullen. Zoals aangegeven hebben we de meeste vacatures in 2019 succesvol kunnen invullen.

We hebben geconstateerd dat we nog meer optimaliseringslagen kunnen maken in onze bedrijfsvoeringsprocessen, zoals in de financiële administratie. In 2019 zijn wij daarmee aan de slag gegaan, onder andere door het anders inrichten van onze administraties. In 2020 zijn de effecten daarvan zichtbaar. Hierdoor komen wij beter in control.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019	Vershil 2019
Programma 1 Openbare orde en veiligheid	445	427	18
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	1.510	1.532	-22
Programma 3 Economische zaken	359	312	47
Programma 4 Onderwijs	427	398	29
Programma 5 Cultuur, recreatie en sport	2.015	1.979	36

Programma 6 Sociaal domein	5.429	4.995	434
Programma 7 Milieu en duurzaamheid	1.896	1.707	189
Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	2.191	2.386	-194
Programma 9 Bestuur en ondersteuning	9.802	11.042	-1.240
Programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	120	129	-9
Totaal	24.194	24.907	-712

2a. Overhead - algemeen

Onder de overhead, vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces:

- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- leidinggevenden;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering van PIOFACH-systemen;
- facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging);
- documentaire informatievoorziening (DIV);
- managementondersteuning primair proces.

2b. Overhead - financiën

De kostenontwikkeling van overhead is opgenomen in onderstaand overzicht.

Bedragen x €1.000

Kostenontwikkeling overhead	Begroting 2019 na wijziging	Rekening 2019	Verschil 2019
E040 Overhead	9.036	10.352	-1.316
E041 Personeel en organisatiebeleid	786	821	-35
E042 Regionaal inkoopbureau	159	159	-1
E043 Communicatie	118	129	-11
E044 Juridische zaken	174	215	-41
E045 Bestuurszaken bestuursonderst	123	103	20
E046 I&A	2.450	2.392	57
E047 DIV	425	456	-31
E048 Facilitaire zaken huisvesting	768	759	9

E049 Financiële administratie	181	36	145
Totaal overhead	14.219	15.422	-1.203

2c. Overhead -Toelichting op de belangrijkste verschillen

De verschillen van meer dan € 50.000 worden hieronder toegelicht.

- Product E040 Overhead maakt onderdeel uit van de capaciteitskosten van programma 9 Bestuur en ondersteuning en laat de grootste afwijking zien. Dit zijn de kosten van salarissen en inhuur voor management en ondersteunende functies. In 2019 is extra ingezet op het versterken van management en ondersteunende functies waardoor de kosten hoger zijn uitgevallen dan begroot. Daartegenover staat dat een deel gecompenseerd wordt door lagere personele capaciteitskosten bij andere programma's (niet zijnde overheadkosten).
- Product E049 Financiële administratie laat een voordeel zien van € 145.000. Dit betreft voornamelijk een incidenteel voordeel dat ontstaan is door het afwikkelen van BTW met de Belastingdienst over de voorgaande jaren.
- Product E046 I&A laat een voordeel zien van € 57.000. Diverse voordelen en nadelen zijn ontstaan op dit product. Op de structurele budgetten zijn nadelen ontstaan van € 97.000 doordat verzamelfacturen van data en telefonie volledig geboekt zijn op de I&A-budgetten, er kleine bestedingen hebben plaatsgevonden aan uitgifte diverse devices en hogere printkosten zijn gemaakt dan begroot. Het voordeel van afgerond € 154.000 is van incidentele aard. Dit heeft te maken met diverse incidentele budgetten waarvan in 2019 is gestart met de uitvoering maar een doorloop kent naar 2020, waaronder portfoliomanagement, informatiebeheer, digitale agenda en beheercapaciteit mobiele telefoons.

Verbonden partijen

Samenvatting

Deze paragraaf gaat over partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie onderhoudt en waarin zij tevens een financieel belang heeft.

De belangrijkste ontwikkelingen in 2019 waren:

- Vanaf 1 januari 2019 is de samenwerking met de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst regio Utrecht per 1 januari 2019 uitgebreid met (een deel van) de taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken).
- In 2019 heeft de liquidatie plaatsgevonden van gemeenschappelijke regeling PAUW.

Beleidskader

Voor het uitvoeren van beleid wordt samengewerkt met andere partijen. De gemeente heeft bestuurlijke en financiële belangen in meerdere gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en overige verbonden partijen. De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de mate van verbondenheid en beschrijft belangrijke ontwikkelingen.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Bestuurlijk belang is zeggenschap, ofwel via vertegenwoordiging in het bestuur ofwel via stemrecht. Er is sprake van bestuurlijk belang als een bestuurder of een ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, ofwel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

In de Gemeentewet staat in artikel 160, lid 2 een bepaling voor het aangaan van verbonden partijen. Deze bepaling luidt als volgt: "Het college besluit slechts tot de oprichting van en deelnemingen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en hij zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft kunnen brengen. Ook het besluit tot beëindiging van verbonden partijen wordt niet genomen dan nadat de raad een ontwerpbesluit is toegezonden en hij zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college heeft kunnen brengen.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn de bevoegdheden opgenomen voor het aangaan of beëindigen van een gemeenschappelijke regelingen. Hiervoor geldt dat de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters niet over gaan tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Dit geldt ook voor het wijzigen of het uittreden uit een regeling.

In december 2018 heeft de raad de nota verbonden partijen vastgesteld.

Gemeenschappelijke regelingen - Algemeen

De gemeenschappelijke regelingen voeren verschillende taken en regelingen uit namens de gemeente. Per gemeenschappelijke regeling zijn gegevens opgenomen over:

- De vestigingsplaats van de gemeenschappelijke regeling;
- Een toelichting op het openbaar belang;
- Aan welk programma de verbonden partij een bijdrage levert;
- Welke deelnemers uitmaken van de gemeenschappelijke regeling;
- Eventuele risico's die van invloed zijn op onze financiële positie.

Financiële gegevens van de gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen in een totaaloverzicht "Financiële gegevens van de gemeenschappelijke regelingen". Dit betreft onder andere de gemeentelijke bijdrage, de omvang van het eigen vermogen (EV) en de omvang van het vreemd vermogen (VV). Deze twee vormen samen het balans totaal.

01. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	De VRU behartigt de belangen van de gemeenten op de volgende terreinen: de brandweezorg; de organisatie van de Geneeskundige Hulpverlening Organisatie in de Regio (GHOR), de rampenbestrijding en crisisbeheersing en tot slot de meldkamer. Daarnaast heeft de VRU de zorg voor een adequate samenwerking met politie en de regionale ambulancevervoersvoorziening ten aanzien van onder meer de gemeenschappelijke meldkamer; een gecoördineerde en multidisciplinaire voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing
Programma	01. Openbare orde en veiligheid
Deelnemers	De 26 Utrechtse gemeenten
Financiële risico's	-

02. Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	Het belang van de deelnemers bij de intergemeentelijke openluchtrecreatie en de bescherming van natuur en landschap

Programma	5. Cultuur, recreatie en sport
Deelnemers	Gemeenten De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht, Woerden en IJsselstein, alsmede Provincie Utrecht
Financiële risico's	<p>1. Aanbesteding en voortgang vervangen beschoeiingen VVP De eerste tranche is gerealiseerd. Het bedrag per meter is hoger uitgevallen dan was berekend. Daar tegenover staat dat we door de verkoop van legakkers minder meters hoeven te beschoeien. De verwachting is dat de aanbesteding voor de 2e tranche aanzienlijk hoger zal uitvallen als de 1e tranche. Dit heeft onder andere met de aantrekkende markt en kostenstijging van materiaal e.d. te maken.</p> <p>2. Ondervangen van wegvallende bijdrage gemeente Amsterdam in 2024 Het wegvallen van de bijdrage van de gemeente Amsterdam aan beheer en onderhoud van het gebied Vinkeveense Plassen dient te worden ondervangen door extra inkomsten te genereren en kosten voor beheer en onderhoud te verlagen. Om die reden is er een toekomstplan vastgesteld en een programmamanager aangesteld. De komende jaren zal de verdere uitvoering van het toekomstplan worden gerealiseerd in een (meer samenhangend) programma. Het risico bestaat echter dat extra inkomsten tegenvallen (deels ook afhankelijk van het nieuwe bestemmingsplan Plassengebied) en kosten voor beheer en onderhoud niet voldoende verlaagd kunnen worden.</p>

03. Gemeenschappelijke regeling Gezondheidsdienst Regio Utrecht

Vestingsplaats	Zeist
Openbaar belang	<p>De gemeente is wettelijk verplicht een Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) in te stellen en in stand te houden. De GGDrU is een gemeenschappelijke regeling en werd in 2013 opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. Voordien nam de gemeente Utrecht niet deel (had een eigen GGD). Namens de gemeenten voert de gemeenschappelijke regeling GGDrU de gemeentelijke verplichtingen uit de Wet Publieke Gezondheid uit. Het gaat om de organisatie van gezondheidszorg bij rampen, i.s.m. andere veiligheidsorganisaties. De GGD heeft daarnaast een taak in het voorkomen en bestrijding van ziekteepidemieën.</p> <p>De Jeugdgezondheidszorg 0 tot 19 wordt uitgevoerd door de GGD. Tot slot monitort de GGD de gezondheidstoestand. Met de cijfers die dat oplevert kunnen gemeenten zien welke problemen in hun gebied extra aandacht nodig hebben. In onze gemeente is relatief veel overgewicht en wordt relatief veel alcohol gedronken, ook door jongeren. Daarnaast heeft de GGDrU taken in het</p>

	kader van de Wet Kinderopvang, namelijk de inspectie van kindercentra en taken in het kader van de Wmo, namelijk toezicht WMO.
Programma	6. Sociaal domein
Deelnemers	De provincie Utrecht en de 26 gemeenten binnen de provincie Utrecht
Financiële risico's	-

04. Gemeenschappelijke regeling Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats	Soest
Openbaar belang	De AVU is een gemeenschappelijke regeling en werd in 1984 opgericht door de Utrechtse gemeenten en de provincie Utrecht. Namens de gemeenten voert de gemeenschappelijke regeling AVU de regie op de overslag, het transport, de bewerking en de verwerking van het door de inwoners van de provincie Utrecht aangeboden huishoudelijk afval. Daarnaast is in 1995 een NV opgericht waarvan de gemeenschappelijk regeling AVU de enige aandeelhouder is. De N.V. AVU biedt de mogelijkheid tot maatwerkcontracten waaraan niet alle gemeenten behoeven deel te nemen.
Programma	7. Milieu en duurzaamheid
Deelnemers	De provincie Utrecht en de 26 gemeenten binnen de provincie Utrecht
Financiële risico's	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nieuw beleid van de rijksoverheid in de vorm van belastingmaatregelen, dat van invloed is op verwerkingstarieven. 2. Discontinuïteit in afvoer en verwerking van huishoudelijk rest en gft-afval, dat kan leiden tot kortdurende inzet van middelen. <p>De kans van optreden wordt als zeer klein ingeschat. Daarom heeft de AVU geen buffer. Indien tegenvallers zich toch zouden voordoen worden deze direct verrekend met de deelnemende gemeenten.</p>

05. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU)

Bij het uitvoeren van milieutaken gaat het om de bescherming van het milieu (leefomgeving), de natuur en het waarborgen van de volksgezondheid en veiligheid (gevaarlijke stoffen). De meeste milieutaken komen voort vanuit wetgeving (Wet milieubeheer, Wabo, Wet ruimtelijke ordening, Wet

geurhinder, Wet geluidhinder, Wet bodembescherming, etc.). De uitvoering van deze taken is grotendeels ondergebracht bij de Omgevingsdienst regio Utrecht (ODRU) en wordt elk jaar vastgelegd in het uitvoeringsprogramma. Per 1 januari 2019 zijn ook Vergunningverlening, Toezicht en Handhavingstaken (VTH) met betrekking tot bouwen ondergebracht bij de ODRU.

Vestigingsplaats	Utrecht
Openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de gemeenten tezamen en van elke deelnemende gemeente afzonderlijk op het gebied van omgeving in de ruimste zin.
Programma	7. Milieu en duurzaamheid / 8. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting
Deelnemers	De gemeenten Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Montfoort, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Stichtse Vecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Woerden, Wijk bij Duurstede en Zeist
Financiële risico's	De implementatie en de uitvoering van de Omgevingswet. De omvang van dit risico staat als pro memorie opgenomen vanwege het ontbreken van inzicht in de impact voor de bedrijfsvoering van de ODRU.

06. Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen

Vestingsplaats	Breukelen
Openbaar belang	Het gezamenlijk uitvoeren van de Archiefwet 1995 en het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening en het daartoe aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.
Programma	9. Bestuur en ondersteuning
Deelnemers	De gemeenten Stichtse Vecht, De Bilt, Weesp en De Ronde Venen
Financiële risico's	-

07. Gemeenschappelijke regeling Amstelland Meerlanden overleg

Vestigingsplaats	Haarlemmermeer
Openbaar belang	Het Amstelland-Meerlandenoverleg (AM) fungeert als platform, waardoor de zeven deelnemende gemeenten elkaar op diverse terreinen snel en effectief

	kunnen vinden wanneer dat nodig is. Het gebied van AM vormt de zuidflank van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en is aangewezen als een deelregio binnen MRA. Het platform wordt benut om de gezamenlijke belangen van het AM-gebied te behartigen in de MRA en in de vervoersregio Amsterdam.
Programma	9. Bestuur en ondersteuning
Deelnemers	De gemeenten Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn, De Ronde Venen, Aalsmeer en Haarlemmermeer.
Financiële risico's	-

08. Gemeenschappelijke regeling Gemeentebelastingen Amstelland

Vestigingsplaats	Amstelveen
Openbaar belang	Het vormen van een gemeenschappelijke ambtelijke belastingorganisatie die belast is met de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen alsmede de Uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken.
Programma	10. Financiering en algemene dekkingsmiddelen
Deelnemers	De gemeenten Amstelveen, Diemen, Ouder-Amstel, Uithoorn en De Ronde Venen. De gemeente Aalsmeer is ook een rechtstreekse deelnemer van de gemeenschappelijke regeling "Gemeentebelastingen Amstelland".
Financiële risico's	-

Financiële gegevens van de gemeenschappelijke regelingen (bedragen x € 1.000)

Nr.	Naam	2018				2019			
		Financieel resultaat	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage gemeente	Financieel resultaat	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage gemeente
01	Veiligheidsregio Utrecht	1.694	9.684	49.192	2.303	2.572	13.081	44.366	2.449
02	Recreatieschap Stichtse Groenlanden	-108	1.189	1.413	455	n.n.b.	n.n.b.	n.n.b.	463
03	Gezondheidsdienst Regio Utrecht	1.219	3.517	13.155	1.348	633	4.233	11.747	1.459
04	Afvalverwijdering Utrecht (AVU)	160	734	13.666	956	176	494	17.383	1.284
05	Omgevingsdienst regio Utrecht (ODrU)	245	1.144	7.337	1.098	221	1.750	7.700	2.368
06	Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen	7	47	104	186	49	108	285	259
07	Amstelland Meerlanden overleg	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	4

Nr.	Naam	2018				2019			
		Financieel resultaat	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage gemeente	Financieel resultaat	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Bijdrage gemeente
08	Gemeentebelastingen Amstelland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	765	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	830

Deelnemingen

Naast de gemeenschappelijke regelingen zijn er twee deelnemingen. Het betreft BNG Bank en Vitens N.V.

09. BNG Bank N.V.

De gemeente bezit 37.323 aandelen van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten. Hiervoor is in 2019 € 106.000 aan dividendopbrengst ontvangen. Deze opbrengst is opgenomen in domein 3 Veiligheid, bestuur en dienstverlening bij programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

10. Vitens N.V.

De gemeente heeft 40.426 aandelen Vitens. Hiervoor is in 2019 € 36.000 aan dividendopbrengst ontvangen. Deze opbrengst is opgenomen in domein 3 Veiligheid, bestuur en dienstverlening bij programma 10 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Overige verbonden partijen

Naast de gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen kent de gemeente ook overige verbonden partijen. Het gaat om de volgende verbonden partijen:

- Veiligheidshuis Utrecht
- Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen
- Bestuursovereenkomst project N201+
- Stichting Mooisticht
- Stichting Beschut Werk
- Stichting Schoonmaakwerk
- Stichting Groenwerk
- Marickenland
- Gebiedsprogramma Utrecht-West
- Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten

11. Veiligheidshuis Utrecht

In het Veiligheidshuis werken de aangesloten organisaties op één fysieke plek samen om preventie, repressie en nazorg naadloos op elkaar te laten aansluiten. Het doel: recidive voorkomen, leefomstandigheden verbeteren en het structureel aanpakken van achterliggende problemen bij de verdachte. De gemeente is indirect vertegenwoordigd in het bestuur van het Veiligheidshuis.

12. Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen

Stichting Beveiliging Bedrijventerrein De Ronde Venen staat voor het bevorderen van het ongestoorde gebruik van goederen en zaken op het bedrijventerrein De Ronde Venen door de bij de stichting

aangesloten ondernemingen. De gemeente is bestuurlijk vertegenwoordigd in het algemeen bestuur van de stichting.

13. Bestuursovereenkomst project N201+

De realisatieovereenkomst N201 is in 2004 gesloten met het doel via het project N201+ een bijdrage te leveren aan het oplossen van bereikbaarheids- en leefbaarheidsproblemen in de regio en het vergroten van de verkeersveiligheid, door omlegging van de huidige N201 en een verbeterde aansluiting van de N201 op het rijkswegennet. In mei 2014 is het aquaduct onder de Amstel en de omlegging Amstelhoek opengesteld. Dit wegdeel vormde de laatste schakel van de om te leggen N201. Door de openstelling is de omlegging van de N201 zelf gerealiseerd. Aansluitend is de afronding van de deelaansluitingen, Amstelhoek in juni 2017 afgerond. Deze werkzaamheden zijn gerealiseerd en bekostigd vanuit het project N201+.

Van deze overeenkomst restte nog alleen de discussie met de gemeente Uithoorn over de verbinding tussen Amstelhoek en Uithoorn via de Prinses Irenebrug. Door de uitspraak van de Raad van State van 24 juli 2019 is hierover duidelijkheid ontstaan. In 2019 heeft Uithoorn in lijn met de uitspraak van de Raad van State nieuwe plannen voor het dorpscentrum van Uithoorn gepresenteerd. De inhoudelijke verantwoording over de nieuwe verkeersplannen van Uithoorn vindt plaats via domein 3 verkeer - 2.03.6 “Het openhouden van de verbinding Amstelhoek – Uithoorn via de prinses Irenebrug”.

Als gevolg van de uitspraak van de Raad van State, is er geen noodzaak meer om de Realisatieovereenkomst in stand te houden en kan de Realisatieovereenkomst als beëindigd worden beschouwd. Verdere rapportage over deze overeenkomst is daardoor niet meer aan de orde.

14. Stichting MooiSticht

Stichting MooiSticht geeft onafhankelijk monumenten- en welstandsadvies bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente vraagt hen om advies bij aanvragen omgevingsvergunning, vooroverlegplannen en complexe ruimtelijke vraagstukken. In de commissie zitten ervaren en onafhankelijke professionals in de architectuur, bouwhistorie, landschapsarchitectuur en stedenbouw. Het advies dat zij geven is niet-bindend. De gemeente blijft bevoegd gezag en kan het advies naast zich neerleggen.

15. Stichting BeschutWerk

Het beschut werken blijft plaatsvinden aan De Corridor in Breukelen. De Ronde Venen koopt hier werkplekken in zodat plekken beschikbaar blijven voor nieuwe instroom.

De Stichting is per 1 januari 2019 opgericht. De nieuwe naam van beschut werken is Kansis. De gemeente De Ronde Venen is geen medeoprichter van deze stichting. Deze stichting is het leerwerkbedrijf van Stichtse Vecht. Als gemeente De Ronde Venen kopen wij hier beschutte werkplekken in voor de doelgroep.

16. Stichting Schoonmaakwerk

Deze stichting is actief vanaf 1 januari 2019. Deze stichting neemt de schoonmaakwerkzaamheden over van de voormalig PAUW Bedrijven. De gemeente De Ronde Venen is mede-oprichter van deze stichting. De nieuwe naam van de stichting is WerkwIJS Schoon. WerkwIJS Schoon verricht schoonmaakwerken voor en in de gemeente De Ronde Venen.

17. Stichting Groenwerk

Deze stichting is actief vanaf 1 januari 2019. Deze stichting neemt de groen werkzaamheden over van PAUW Bedrijven. Kansis Groen verricht werkzaamheden in en voor de gemeente De Ronde Venen.

18. Marickenland

Marickenland is een gezamenlijk project van de provincie Utrecht, gemeente De Ronde Venen, waterschap Amstel, Gooi en Vecht en Staatsbosbeheer. Onder regie van het Programmabureau Utrecht-West en de provincie Utrecht is een inrichtingsplan gemaakt. Het plan voorziet in aanleg van natuur, recreatief medegebruik, en invulling van de waterbergingsopgave. Daarbij is sprake van een uitgebreid participatietraject. Op 30 januari 2020 heeft de gemeenteraad besloten het saldo van de projectrekening bij het Nationaal Groenfonds (circa € 760.000, te benutten voor (gedeeltelijke) financiering van recreatieve voorzieningen in Marickenland.

Het jaar 2020 wordt gebruikt voor het uitwerken van het plan tot bestekken, het aanbesteden van de werkzaamheden en het verlenen van vergunningen, waarna in 2021 tot realisering kan worden overgegaan. Vooruitlopend daarop is reeds in 2019 een pilot met lisdodde teelt gestart, en wordt in 2020 een natuurspeelplaats gerealiseerd.

19. Gebiedsprogramma Utrecht-West

Uitvoering is gegeven aan het Gebiedsprogramma voor de periode 2016 – 2019 en de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Dit betreft landbouw, bodem en water, natuur, recreatie en energie, zowel binnen gebiedsprojecten als voor specifieke doelen in het gehele gebied. De gemeente is vertegenwoordigd in de gebiedscommissie.

20. Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)

Het doel van deze samenwerking is het verhogen van de kwaliteit en het proces van de inkoop, hetgeen moet resulteren in een professionalisering van het inkoopproces en het verkrijgen van financieel voordeel bij inkopen voor de gemeenten. Hiertoe wordt bij inkoop zoveel mogelijk ingezet op het gezamenlijk inkopen door meerdere deelnemers. Om dit te bereiken wordt jaarlijks vooraf door iedere deelnemende gemeente een inkoopplan opgesteld. Bij inkoop en aanbesteding maakt de gemeente De Ronde Venen gebruik van de diensten van de stichting Regionaal inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK). Hiertoe is in augustus 2014 een samenwerkingsovereenkomst gesloten waarin de toetreding en de samenwerking is uitgewerkt. Door de toetreding is de gemeente lid van het algemeen bestuur van de stichting.

21. Vereniging van Nederlandse Gemeenten

De gemeente is lid van de vereniging die als doel heeft de leden collectief en individueel bij te staan bij het vervullen van hun bestuurstaken. Ook vertegenwoordigt de vereniging de gemeentelijke werkgevers (College voor Arbeidszaken) in de onderhandelingen met werknemersorganisaties over arbeidsvoorwaarden. Binnen de vereniging bestaan provinciale afdelingen, die als regionaal bestuurlijk overlegplatform functioneren.

Grondbeleid

Samenvatting

Per saldo zijn de resultaten van de grondexploitaties licht gedaald. De gemeente profiteert van de positieve woningmarkt, maar daar staan hogere kosten tegenover. Er zijn projecten afgerond (Vinkeveld) of gaan richting afronding. De belangrijkste kostenposten zijn opnieuw geraamd en met deze accurate ramingen zijn er geen "grote verrassingen" meer te verwachten. Daarnaast is een groot deel van de opbrengsten gerealiseerd of worden op korte termijn gerealiseerd. Dit heeft als gevolg dat er geen grote risico's meer zijn te verwachten. Een en ander betekent dat de hogere resultaten van de laatste jaren zeer waarschijnlijk gehandhaafd blijven.

Bouwgronden in exploitatie - Algemeen

Jaarlijks vindt de actualisatie van de grondexploitaties plaats. Uitgangspunt voor de actualisatie zijn de door de raad vastgestelde grondexploitaties, vastgestelde plannen en woningbouwprogramma's. De grondexploitaties zijn een financiële weergave van eerder genomen besluiten, waarbij de voortgang van de projecten is verwerkt en de onderliggende aannames van kosten, opbrengsten en parameters zijn geactualiseerd.

De relatie tussen de jaarrekening 2019 en de actualisatie grondexploitaties 2020 is als volgt:

- De boekwaarde is het "onderhanden werk, waarbij wordt aangetoond dat deze boekwaarde wordt terugverdiend binnen de grondexploitatie;
- Voor een grondexploitatie met een negatief exploitatieresultaat is een verliesvoorziening nodig;
- Bij winstgevende grondexploitaties wordt conform de regelgeving van het Besluit Begroting Verantwoording de winst genomen;
- Negatieve risico's moeten worden opgevangen binnen het beschikbare weerstandvermogen.

De gemeenteraad behandelt de rapportage "actualisatie grondexploitaties 2020" in het tweede kwartaal van 2020. Deze rapportage is een uitgebreide toelichting op de actualisatie en bevat de financiële impact voor de jaarrekening 2019.

Risicoanalyses worden binnen de projecten op een gestructureerde manier aangepakt. Risico's worden geïnventariseerd en waar mogelijk voorzien van een beheersmaatregel. Niet alle risico's vertalen zich in directe tegenvallers. Bij winstgevende grondexploitaties gaan de risico's in eerste instantie ten koste van de winst. Bij een verliesgevende exploitatie is een buffer nodig binnen het weerstandsvermogen van de gemeente.

Beleidskader

Allerlei ontwikkelingen op maatschappelijk, economisch en ruimtelijk gebied hebben invloed op het grondbeleid van de gemeente. De woningmarkt heeft de afgelopen periode veel beweging gekend. De nota grondbeleid 2018 - 2021, vastgesteld op 22 februari 2018, bevat een actualisatie van het grondbeleid. Uitgangspunt van het beleid is een regisserende houding binnen het faciliterende grondbeleid. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt als aankoop of het dragen van kosten noodzakelijk is om een maatschappelijk gewenste ontwikkeling mogelijk te maken.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Van de bouwgronden in exploitatie zijn actuele grondexploitaties aanwezig. Zodra sprake is van een verwacht verlies dan wordt daarvoor een verliesvoorziening getroffen, die op de voorraden in mindering wordt gebracht.

Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Hierdoor wordt de winst genomen naar rato van de voortgang van het complex (POC-methode; percentage of completion methode).

De winsten en verliezen van de grondexploitaties worden via resultaatbestemming verrekend met de algemene reserve.

Bouwgronden in exploitatie - Financieel totaaloverzicht

Verloopoverzicht bouwgronden in exploitatie (bedragen x € 1.000)

	De Maricken	Land van Winkel	Vinkeveld	Stationslocatie Mijdrecht	Totaal
Boekwaarde per 31 december 2018	9.840	3.269	-1.514	4.843	16.438
Vermeerderingen	3.924	2.479	1.212	237	7.852
Verminderingen	-12	-4.589	-2	0	-4.603
Tussentijdse winstneming 2019	160	730	304		1.194
Boekwaarde per 31 december 2019	13.912	1.889	0	5.080	20.881
Nog te maken kosten	5.452	1.971	n.v.t.	570	7.993
Nog te realiseren opbrengsten	-23.904	-4.631	n.v.t.	-1.592	-30.127
Inzet verliesvoorziening			n.v.t.	-4.058	-4.058
Nog te realiseren resultaten 2020 en verder	4.540	771	0	0	5.311
Winstnemingen					
2017	566	1.076	3.303		4.945
2018	1.214	1.244	327		2.785
2019	160	730	304		1.194
2020 en verder	4.540	771			5.311
Eindresultaat	6.480	3.821	3.934	0	14.235

Financiële hoofdlijnen:

- Drie projecten zorgen voor een winst van € 14,2 miljoen.
- Eén project sluit met een nadeel van € 4,0 miljoen, waarvoor een voorziening is getroffen.
- In de periode 2020/2021 is € 8,0 miljoen voorzien aan nog te maken kosten en € 30,1 miljoen aan opbrengsten.

Bouwgronden in exploitatie - Stand van zaken De Maricken

Het project De maricken voorziet in de bouw van circa 500 woningen in de kern Wilnis. ruim 250 woningen zijn inmiddels gerealiseerd en bewoond. Dit jaar hebben de werkzaamheden zich vooral gericht op de ontsluiting van het gebied: de aanleg van een rotonde en de verbinding met Wilnis via de Wethouder van Damlaan. Voor de bouw van de volgende 125 woningen is een deelplan bouwrijp gemaakt. De waterberging en watercompensatie ten noorden van de wijk zijn gereed. Er is eind 2019 vergunning verleend voor de bouw van 125 nieuwe woningen. Extra onderzoek naar de stikstofuitstoot en overleg met de provincie waren nodig voordat deze vergunning verleend kon worden. Dit onderzoek en overleg vroeg tijd hetgeen betekende dat de betaling voor de grondafname behorende bij deze woningen net niet meer in 2019 kon worden afgerond. De betaling is begin 2020 afgerond.

Bouwgronden in exploitatie - Stand van zaken Land van Winkel

Van de 195 woningen in het Land van Winkel zijn er inmiddels 170 gereed en bewoond.

De gemeente geeft 30 kavels uit. In 2019 moesten er nog 9 kavels uitgegeven worden. 6 kavels zijn geleverd, 3 kavels zijn onder voorbehoud verkocht.

Ontwikkelaar Janssen deJong moest conform afspraak 15 kavels afnemen in 2019. 8 kavels zijn afgenomen, de gemeente is met Janssen deJong in overleg gegaan om de kavels op een andere manier in de markt te zetten. Uitgangspunt is dat de kwaliteit van de wijk gehandhaafd blijft en dat de gemeente ook profiteert van eventuele meeropbrengsten.

Land van Winkel is geheel bouwrijp. De straten die als geheel bewoond zijn, zijn inmiddels ook woonrijp. Het project heeft te maken met hogere kosten doordat faseringen in het project en bouwstromen door elkaar lopen en meer tijdelijke voorzieningen nodig zijn. Daarnaast duurt het project langer dan verwacht. Er zijn vijf speelplekken ingericht en de laatste bruggen zijn in 2019 aangelegd.

Het grootste risico binnen dit project is het afzetrisico. Zolang de woningmarkt gunstig blijft, is dit risico beperkt.

Bouwgronden in exploitatie - Stand van zaken Vinkeveld

Het project Vinkeveld is nagenoeg afgerond. Bijna alle projectmatige woningen zijn opgeleverd. Een paar particuliere woningen waren eind 2019 nog niet gereed. Het gebied is woonrijp gemaakt. De langzaamverkeersbruggen zijn geplaatst en de speeltuinen ingericht. Er resteren nog herstelwerkzaamheden en de aansluitingen op de Voorbancken. De grondexploitatie wordt afgesloten.

Bouwgronden in exploitatie - Stand van zaken Stationslocatie Mijdrecht

In juni 2019 is het bestemmingsplan "stationslocatie Mijdrecht" vastgesteld. Dit bestemmingsplan maakt de bouw van 71 woningen (waarvan 35 sociale woningen) mogelijk. De combinatie BPD-Menhir is de ontwikkelaar van het gebied. Er zijn 3 beroepschriften ingediend bij de Raad van State gericht

tegen het bestemmingsplan. Er is overleg gevoerd met de indieners van de beroepschriften om tot een oplossing te komen. Dat overleg is nog niet afgerond.

Het belangrijkste risico wordt gevormd door de ingediende beroepen. De locatie kan pas geleverd worden als sprake is van een onherroepelijk bestemmingsplan. Op het moment dat de grond is geleverd kan de exploitatie worden afgesloten. Het risico is dat door de latere afsluiting de rentelasten en de plankosten toenemen. Tevens bestaat het risico dat de Raad van State een voor de gemeente ongunstig besluit neemt.

Eigendommen niet voor de publieke taak bestemd

De gemeente bezit diverse eigendommen (grond en gebouwen), die niet voor een publieke taak zijn bestemd en waarbij het voornemen is om deze te verkopen.

Conform de bepalingen van het BBV wordt in de jaarrekening bepaald of er sprake is van duurzame waardevermindering. Hiervan is sprake als de taxatiewaarde lager is dan de boekwaarde. Als de taxatiewaarde hoger is dan de boekwaarde is er sprake van een stille reserve.

De volgende eigendommen vallen onder de noemer Eigendommen niet voor de publieke taak bestemd:

1. Glastuinbouw Wickelhof Mijdrecht.
2. Marickenzijde 2e fase Wilnis.
3. Raadhuislaan 27 - 45 Mijdrecht.
4. Bedrijventerrein N201 Mijdrecht.
5. Stationsgebied Abcoude (Bovenkamp 1-3).
6. Baambrugse Zuwe 143b Vinkeveen.
7. Herenweg 196 en 196a Vinkeveen.
8. Centrum Oost, Herenweg 70 Vinkeveen.
9. Botsholse Dwarsweg 2d Waverveen (Poldertrots)
10. Ontspanningsweg/Wilnisse Dwarsweg Mijdrecht.
11. Provincialeweg N201 Mijdrecht (agrarisch perceel).
12. Twistvliedschool, Kwikstaart 44 Mijdrecht.
13. Baambrugse Zuwe achter 116 Vinkeveen.
14. De Trekvogel, Karekiet 49 Mijdrecht.
15. De Hoeksteen, Eendracht 6 Mijdrecht.

Eigendommen niet voor de publieke taak bestemd - Stille reserve

De boekwaarde van gronden en verspreide percelen kan lager zijn dan de actuele waarden, waardoor er binnen de gronden niet voor de publieke taak bestemd sprake is van stille reserves. Deze reserves kunnen van substantiële betekenis zijn in relatie tot het balanstotaal dan wel de financiële positie van de gemeente. De omvang van de stille reserves is € 3.658.000 op 31 december 2019.

Subsidies

Samenvatting

Het oorspronkelijke subsidiebudget voor 2019 bedroeg € 6.092.000. In de bestuursrapportages is dit bijgesteld naar € 5.677.000. Hiervan is € 5.648.000 besteed. Het verschil wordt verklaard door een aanzienlijke lagere uitgaven op de taakvelden 'kinderopvang en peuterspeelzalen' en 'sportbeleid en activering'. De aanvragen voor deze budgetten waren lager dan geschat.

Beleidskader

De Ronde Venen ondersteunt veel initiatieven op het gebied van wonen, werken, welzijn, onderwijs, kunst, cultuur, sport, recreëren, enz. Allemaal activiteiten die ten goede komen aan de Rondeveense samenleving. De gemeente doet dit onder andere door het verstrekken van subsidies.

De wettelijke basis voor het verstrekken van subsidies is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) (titel 4.2), voorts de Algemene subsidieverordening. De subsidieverordening vormt de grondslag voor de verleende subsidies. Daarnaast is een aantal nadere regels opgesteld voor het verstrekken van subsidies. Hierbij kan gedacht worden aan 'Beleidsregels Subsidie Sportstimulering', 'Beleidsregels subsidieaanvragen bewoners en bewonersorganisaties' en 'Nadere regels ten aanzien van het eigen vermogen en de reserves van de subsidieontvangers van de gemeente De Ronde Venen 2013'

Financieel totaaloverzicht subsidies

Taakveld	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2019	Toelichting
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	606.000	606.000	484.000	1
Sportbeleid en activering	181.000	211.000	131.000	2
Cultuurproductie en cultuurparticipatie	195.000	212.000	199.000	
Musea	40.000	10.000	-30.000	3
Cultureel erfgoed	57.000	57.000	34.000	

Taakveld	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Rekening 2019	Toelichting
Media	711.000	711.000	711.000	
Samenkracht en burgerparticipatie	2.169.000	1.972.000	2.117.000	4
Wijkteams	407.000	407.000	407.000	
Inkomensregelingen	90.000	90.000	115.000	
Arbeidsparticipatie	187.000	65.000	149.000	5
Maatwerkvoorzieningen 18- /18+ (o.a. Innovatiebudget)	213.000	150.000	171.000	
Geëscaleerde zorg 18-	1.110.000	1.060.000	971.000	6
Volksgezondheid	126.000	126.000	189.000	7
Totaal	6.092.000	5.677.000	5.648.000	

Toelichting:

1. Het werkelijke bedrag wijkt af van de begroting omdat op voorhand niet precies valt in te schatten om hoeveel kinderen het gaat. Bij de vaststelling van de subsidies zal blijken wat het definitieve aantal is. Door minder aanvragen is er op andere onderdelen ook een lichte onderuitputting.
2. Het budget voor het taakveld sportbeleid en activering is niet volledig benut. Er zijn minder aanvragen binnengekomen dan verwacht.
3. Vanwege het niet opengaan van het museum is de subsidie in 2019 niet verstrekt.
4. Er zijn verschillende subsidies hoger of lager uitgevallen, uiteindelijk is het resultaat op dit taakveld € -145.000.
5. Voor het taakveld arbeidsparticipatie is 84.000 meer uitgegeven dan begroot. Dit wordt echter voor 52.000 gecompenseerd door de ontvangen WEB gelden van de gemeente Amsterdam.

6. In de realisatie is opgenomen een schatting van zorgkosten 2019 die nog niet gedeclareerd zijn. De eindafrekening hierover moet nog komen.
7. De overschrijding wordt veroorzaakt door een eenmalige subsidie voor Ouders Lokaal.

